

Söderköpings-Posten

Upplaga: 22 000 ex

Till alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet

www.soderkopingsposten.se

Pierre simmar för att samla in pengar till Hjärnfonden

Sid 16

Pontus vann SM-guld
Sid 4

Amanda gör barnboksdebut
Sid 6

Marinen firade 500 år
Sid 20

Moderaterna i Söderköping.
Skapar trygghet genom hela livet.

Rösta på Liberalerna i Regionvalet - den **BLÅ** valsedeln

Läs Liberalernas konkreta förslag till höger på sidan 11

Varje torsdag hela september = Tacotorsdag på Trollet!

Ladda upp inför helgmyset med 20% rabatt på alla Santa Marias tillbehör till Tacosen.

Gäller kryddor, såser, salsa, chips, dip, skal

Gilla vår Facebooksida för erbjudanden och tävlingar
Telefon 0121-21750

20% rabatt

Värdig vård för äldre

Barn och ungas välmående

Liberalerna

Liberalernas vallöften
Läs mer till höger på sida 11
Pssst, Du missar väl inte våra vallöften?

Vilka är de viktigaste lokala valfrågorna?

Det här numret av tidningen har av förklarliga skäl tema "Val 22". Den 11 september ska vi välja representanter till kommunen, regionen och riksdagen. För du går väl och röstar? Det kan kännas som att det kvittar när det är så jämt mellan de två politiska blocken i riksdagsvalet. "Det kommer ändå att bli ett oklart parlamentariskt läge". Ja, så är det väl med hänsyn till att flera partier har fastlåsta positioner med vilka partier man kan tänka sig att samarbeta med. Eller är det bara före valet det har dragits "röda linjer"? Jag hörde en professor i statskunskap uttala att han inte bedömde att samma politiska oreda skulle uppstå efter detta val som efter det senaste. Politikerna kommer att skärpa till sig och kompromissa, man är införstådda med att den oreda som inträffade efter förra valet inte tjänade tron på vår demokrati.

Eller är det så att det i det jämna politiska läget blir ännu viktigare att gå att rösta då majoritetsfrågan kan komma att avgöras av några tusen röster?

Vi gjorde ett reportage med frågor till de politiker som står överst på respektive fullmäktigelista. Bland annat vad de anser vara de viktigaste lokala frågorna, hur ser de på det politiska samarbetet efter valet och den kommunala ekonomin och en eventuell höjning av kommunalskatten. Roligast att läsa är kanske politikernas svar när de berättade något personligt eller överraskande om sig själva.

Vilka är då de viktigaste lokala frågorna i detta val enligt politikerna? Lite ovetenskapligt sammanställde jag politikernas svar under olika rubriker. Så här fördelade sig svaren.

1. Vård och omsorg: 9 röster.
2. Skola, barn och ungdom: 7 röster.
3. Utveckling för hela kommunen: 4 röster.
4. Företagsutveckling: 3 röster. Miljö och klimat 3 röster.
5. Familjen: 1 röst. Kommunal ekonomi: 1 röst. E22: 1 röst.

Kanske inte så överraskande att "vård och omsorg" och "skola, barn och ungdom" är de viktigaste kommunala frågorna.

Sedan har vi valet till regionfullmäktige, det val som jag tycker kommer lite i skymundan för valet till riksdag och kommun. Valet som rör så viktiga frågor som sjukvård och kollektivtrafik. Här bad vi företrädare för de politiska partierna som står överst på listan, av de som är bosatta i Söderköping att uttala sig.

Vet du förresten vilka partier som styr i regionen idag? Kanske inte, läs då vårt reportage på sidan 42. Där får du också en bild av regionens verksamheter och ekonomi.

Vilken sommar vi upplevt! Mycket sol och värme men också en sommar med många evenemang som: "Mari-

nen 500 år", "Musik vid vatten", "Diggiloo", viskvällarna i Valdemarsvik och Arkösund samt "Musik på Brunnen", bara för att nämna några. Butiker och restauranger rapporterar att det har varit en bra turistsäsong, men inte lika bra som under de två senaste åren. Kanske har man hållit i pengarna efter stigande inflation och en viss osäkerhet inför hösten? Klart är i alla fall att de utländska turisterna har kommit tillbaka, bland dem många tyskar och holländare. Något av en avslutning på turistsommaren genomförs under helgen 26-28 augusti med "Söderköpings Gästabud", det ser vi fram emot.

Tack alla läsare och annonsörer för den uppskattning som ni ofta visar oss på redaktionen! Vi laddar nu om för nästa utgivning den 24 september.

Åke Serander
Ägare och redaktör

Foto: Privat

Månadens annonsör

- Vi annonserar i Söderköpings-Posten för att det är en lokal tidning som verkligen läses och som ger oss nya kunder.

Tidningen ligger framme en hel månad fram till nästa utgivning. Inte bara som en dagstidning som slängs efter en dag.

Tomas Svensson
Axets Begravningsbyrå

Vinnare elskåpstävling

Nu är omröstningen efter tredje etappen av Söderköpings Konstrunda avgjord. Flest röster fick Charlie Rosales Sandqvist verk "Mira och Malek på deckaräventyr i Söderköping". Förutom äran vinner Charlie 5 000 kr.

Bland de som röstat på det vinnande bidraget har vi dragit Malin Edelönn, Vreta Kloster. Malin vinner ett inramat foto av Charlies verk.

Tack till alla konstnärer, värd företag, samarbetspartners och deltagare i omröstningen. Grattis till Charlie och Malin!

Kommande nummer 2022

Lördag 24 september

Tema: Jord- och skogsbruk

Lördag 22 oktober

Tema: Bil och Däck/Julbord

Lördag 19 november

Tema: Jul/Vinter (Totalt 8 nummer per år)

Söderköpings-Posten hundra år tidigare...

Nedanstående text är hämtad från arkivet vid S:t Ragnhilds Gille. Artikeln publicerades i tidningen 5 juli 1922.

Rösta i valet den 11 september

Söderköpings-Posten
Storgatan 2
614 30 Söderköping
Telefon 0121-421 35
Mobil 0705-50 53 33
info@soderkopingsposten.se
www.soderkopingsposten.se

Ansvarig utgivare och ägare:
Åke Serander
Grafisk produktion och annonser:
Mikael Karlsson
Reportage och mediasäljare:
Daniel Serander

Tidningen är religiöst- och partipolitiskt obunden

Tryck: **Pressgrannar AB 2022**

Vill du annonsera i Söderköpings-Posten?
Skicka ett mejl till:
annons@soderkopingsposten.se
så kontaktar vi dig.

Vad vill du läsa om? Tipsa oss gärna.
tipsa@soderkopingsposten.se

**Positiv, personlig
och lokal läsning i vår
tidning och app varje
dag året om!**

För varje annons som beställs i tidningen skänker vi 50 kronor till den ideella föreningen **Guldkant i Söderköping**.

Gruppförändelse till hushåll i Söderköping, Valdemarsvik, Vikbolandet och på ställ i Norrköping. Upplaga 22 000 exemplar.

Upptäck nya Willys Söderköping!

Ibland måste man förnya sig, men även om vi har satsat extra mycket på våra färskvaror med massor av bra mat till bra priser, så är det inget som syns på kvittot. Vi tycker nämligen att alla skall kunna äta vad de vill. Varje dag. Välkommen in!

Nu satsar vi på Söderköping!

Både vi och miljön vill att ännu fler ska välja att resa hållbart. Därför har vi förstärkt flera viktiga pendelstråk runt Söderköping.

Satsningen gäller bland annat linje 450 mellan Söderköping och Norrköping, som från den 15 augusti har avgångar var 20:e minut under rusningstid och fler avgångar under kvällar och helger.

Västra Husby får också fler avgångar och helgtrafik, samtidigt som restiden till Norrköping kortas. Från Östra Ryd går numera en direkt linje till Norrköping, både vardagar och helger.

→ Sök din resa i appen eller på ostgotatrafiken.se

Pontus Forsström från Söderköping vann SM-guld i ventilationsteknik

Vid en träff på Nyströmska skolan träffar vi Pontus och hans lärare Mats Andersson. Pontus har precis inför studenten toppat sin examen med att vinna SM.

Grattis, hur känns det?

- Det är väl roligt.

Berätta om tävlingen?

- Det började med att vi var på en kursgård som PVF (Plåt & Ventföretagen) har i Katrineholm där alla från Sverige kan vara med och tävla.

- De lade märke till Pontus och frågade om han ville vara med och tävla i SM, fyller Mats i.

- I år var första gången som ventilations-SM arrangerades. Uppgiften bestod i att beställa material till ett ventilationssystem med tre in- och utlopp, mäta och montera systemet samt att komma så nära förlagan som möjligt. Varje mm i höjdskillnad gav en minuspoäng. Vi var tre som tävlade. Jag hann längst och kom närmast, berättar Pontus.

- Det var 22 000 besökande på mässan i Växjö där 50 SM-titlar delades ut i Pontus åldersgrupp, inom olika yrken och en stor utdelning inför publik, berättar Mats och fortsätter:

Man märkte och kände att alla var taggade och glada. Glädjen syns på ett annat sätt hos ungdomarna. De visar glädjen så som man ska. Jag vet att Pontus var lite nervös innan men jag hade fullt förtroende för honom. Pontus har haft en av sina praktikplatser på Energikontroll och jag har bara fått positiv feedback. Han har redan klart med anställning och tjänstebil efter studenten.

Förutom medalj och blomsterkvast vann Pontus 11 000 kronor som sponsrats av PVF och Lindab.

Hur ser upplägget ut för utbildningen här på Nyströmska skolan?

- Det är en gymnasielärlingsutbildning inom ventilationsmontage som Pontus har studerat, där man examineras som ventilationsmontör. Utbildningen har funnits i tre år, medan plåtslagarutbildningen funnits i tio år. Utbildningen varvar studier med praktik.

I år är det första året man inte haft något intag till ventilationsmontör eftersom det varit för få sökande. Alla som gått utbildning här har fått anställning direkt.

Pontus firar SM-guldet.

Foto: Jonas Ljungdahl

Förutom ventilationstekniker så har klassen med 20 elever bestått av studerade inom vård, barn och fritid, snickare, målare, plåtslagare och bilmekaniker.

Vi är en liten skola men det här visar att vi är duktiga på det vi gör.

Hur känns det att ta studenten Pontus?

- Det blir roligt att ta studenten, men jag är lite sliten efter studentveckan.

Hur har det känts att varva teori och praktik?

- Jag tycker det har varit ett bra upplägg. Det finns andra gymnasieutbildningar som inte har samma upplägg där man är ute mer sällan. Jag har varit på Trisec i ettan till slutet av tvåan och nu senast på Energikontroll.

Du kommer sakna skolan förstår jag?

- Mjaaaa, svarar Pontus och skrattar.

Kommer du studera vidare?

- Inte direkt efter gymnasiet, vi får se senare.

Vad är i så fall nästa steg?

- Man kan studera till ingenjör inom ventilation eller arbetsledare och därefter specialisera sig vidare, förklarar Mats.

Efter intervjun fortsatte firandet för Pontus med blomsterkvast, tårta och cider från skolan där rektor Patrik Franzén höll ett tal:

- Tre år av distansstudier i spåren av en pandemi. Det är bra jobbat av er alla. Vi har fått vara med om något som kanske inte sker varje år. Det är att vi har en SM-vinnare ibland oss. En stor applåd för Pontus!

Jag är själv gammal snickare och vet hur svårt det kan vara och hur lång tid det tar att lära sig. Det du gjort är en stor merit och framgång.

Stort grattis och lycka till i framtiden.

Vi gratulerar Pontus och önskar honom och alla hans studentkamrater varmt lycka till i framtiden.

Daniel Serander

Hudvård för alla!

Erbjudande
September

När du bokar en klassisk ansiktsbehandling så bjuder vi på Frans & Brynfärg inkl vax/plock. Värde 420:-

Kostnad ansiktsbehandling 750:-
Skriv "erbjudande september" i meddelande rutan vid bokning på mimmishus.se
Gäller t.o.m 30/9-2022.
Medtag annonsen.

Nyfiken på oss?

Kolla in mimmishus.se

Tidsbokning eller frågor?

via telefon 0121-10470

eller www.bokadirekt.se

Vill du inspireras?

Följ oss på instagram och Facebook

MIMMIS HUS

Hår & Skönhet

Alla Skönhets & Hälsoexperteter på Mimmis Hus är certifierade eller licensierade

Ta en fika med
Andreas Norlen tisdag
30/8 klockan 10-13 på
Jannes Hembageri.
Moderaterna i
Söderköping
bjuder på fika.

ÖSTKUSTENS
PLATTSÄTTNING • MUR & PUTS AB

Vi är ert lokala och trygga alternativ av våtrumsentreprenör i Söderköping, Norrköping, Valdemarsvik & på Vikbolandet.

Välkomna att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Vikingagatan, Söderköping - Niklas Israelsson: 0730-647060
ostkustens@outlook.com - Följ oss gärna på Instagram

ROSE WILKINSON SIGNERAR SIN BOK under Gästabudet i Söderköping och Östgötadagarna

Under Gästabudet i Söderköping guidar Rose i Örtagården om "Medeltidens örter – Då och nu" den 27 augusti, kl. 11 och kl. 13.

Efter varje tillfälle signerar hon sin bok.

Den 28 augusti på Söderköpings Bokhandel kl. 11-13.

Under Östgötadagarna, 3-4 september, på Sänkdalens Gård, Vikbolandet, kl. 10-16.

Varmt välkommen!

EN NYTTIG OCH AKTUELL BOK SOM PASSAR I VARJE HUSHÅLL

Följ Söderköpings Bokförlag på Facebook för att hålla dig uppdaterad om fler nyheter

Välkommen till informationsträff på Coffice i Söderköping den 30 augusti och Sparbanken i Valdemarsvik den 31 augusti.

Vi startar höstens nyföretagarkurs "Steget till eget" den 14 september i Söderköping och 15 september i Valdemarsvik

Anmäl dig redan idag: soderkopings@nyforetagarcentrum.se
alt. valdemarsvik@nyforetagarcentrum.se

NyföretagarCentrum
SÖDERKÖPING VALDEMARSVIK

**STEGET
till eget
12345**

Bio Consulting AB

Fönsterbyttar tankar?

FÖNSTER
Måttanpassade och
designade efter Dina
önskemål!

Svensktillverkade FÖNSTER med eller utan montering.
Beställ enbart FÖNSTERBÅGAR om karmarna är i bra skick. KOSTNADEFFEKTIVT

Lilla Bäckermåla Valdemarsvik 0709 68 58 08

www.bioconsultingab.se

Söderköpings Bio

Boka biljetter på: www.soderkopingsbio.se, Ringvägen 45A, Tel. 0121-141 51

Nu startar vi upp höstsäsongen!
Bioprogram 31 augusti - 28 september med reservation för eventuella ändringar

DÅR KRÄFTORNA SJUNGER
Ons 31 augusti kl 19.00
Ons 7 september kl 13.00 (Dagbio)
Sön 25 september kl 19.00
Ons 28 september kl 19.00

OFFICIAL COMPETITION
Sön 11 september kl 19.00
Ons 14 september kl 19.00

DEN MAGISKA MÄNRESAN
(Sv. tal)
Sön 4 september kl 15.00

DET SKA VA GÖTT Å LEVA
(Filmen om Galenskaparna & After Shave)
Sön 18 september kl 19.00
Ons 21 september kl 13.00 (Dagbio)
Ons 21 september kl 19.00

DOWNTON ABBEY: EN NY ERA
Sön 4 september kl 19.00
Ons 7 september kl 19.00

PAW PATROL & CAT PACK (Sv. tal)
Sön 25 september kl 15.00

AVICII: TRUE STORIES
Lör 10 september kl 19.00
(Arrangemang för suicidpreventiva dagen med gratis inträde, boka dock er biljett på vår hemsida eller hämta på biografen.)

KOMMANDE I OKTOBER

MAMMA MU HITTAR HEM (Sv. tal)
Sön 11 september kl 15.00

BRÄNN ALLA MINA BREV
Sön 2 oktober kl 19.00
Ons 5 oktober kl 19.00
TICKET TO PARADISE
Sön 9 oktober kl 19.00
Ons 12 oktober kl 19.00
MRS. HARRIS GOES TO PARIS
Sön 16 oktober kl 19.00
Ons 19 oktober kl 19.00

Vårt program syns även på skärmarna på bion, Stinsen och Söderköpingsposten!

Följ oss på våra sociala medier! Nu har vi även Instagram!

[@soderkopingsbio](https://www.instagram.com/soderkopingsbio) [facebook.com/soderkopingsbio](https://www.facebook.com/soderkopingsbio) soderkopingsbio.se

**Barns välmående
- vår prioritet**

Inga-Lill Östlund

1:a på regionlistan
i Söderköping, Åtvidaberg,
Valdemarsvik och Kinda.

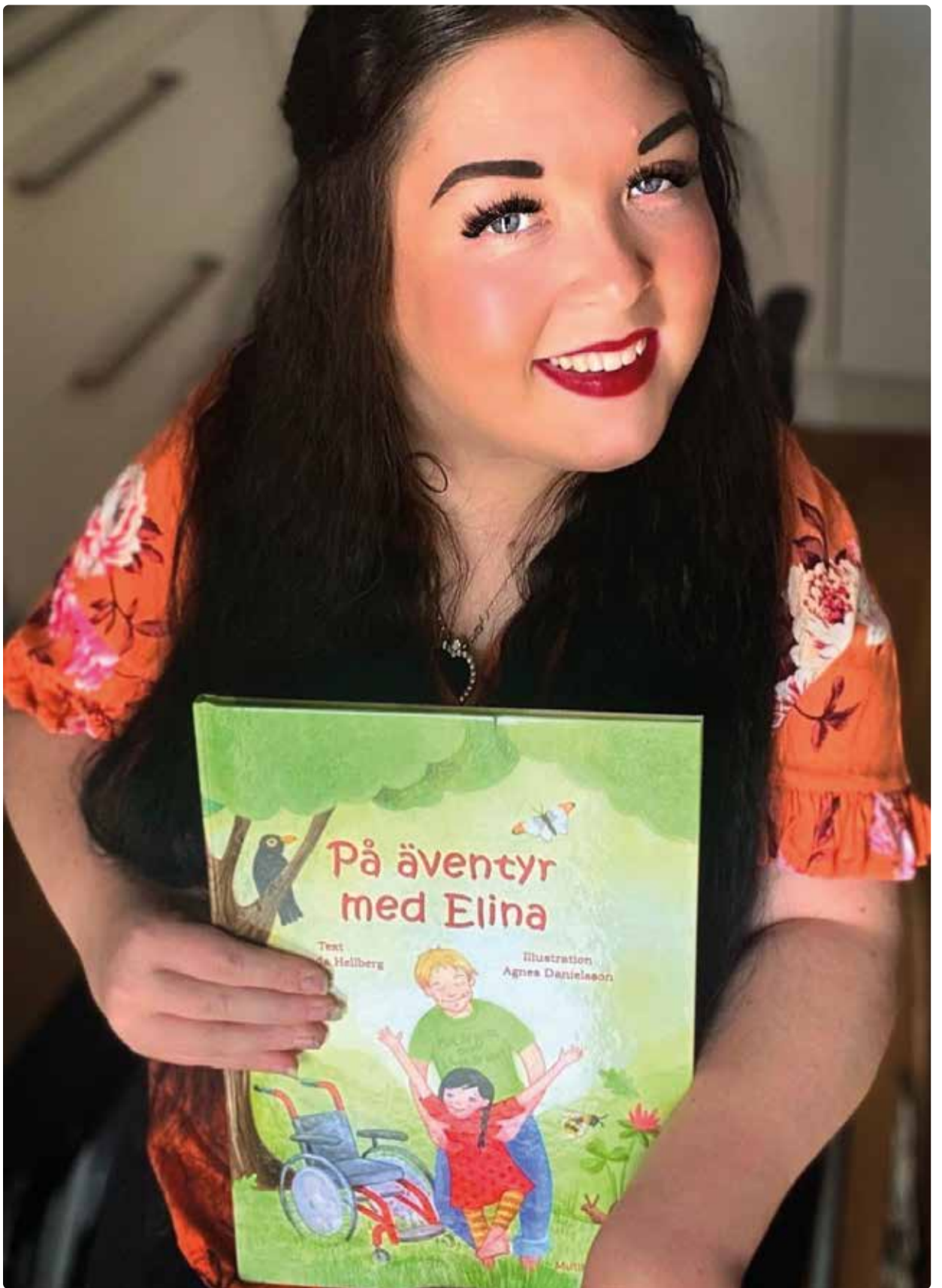
Liberalerna

I boken får vi följa med flickan Elina på äventyr. Elina är en glad tjej som precis som jag har en funktionsvariation och är rullstolsburen, men som ändå visar på att allt är möjligt.

Bokens budskap är att man ska få leva som man vill, vara den man är och våga ifrågasätta samhällets normer.

Amanda gör sin barnboksdebut.

Foto: Privat

Amanda lyfter viktiga ämnen i sin barnbok

Visst är det speciellt att få ge ut sin första bok. En som har fått se sitt bokprojekt bli verklighet är den nyexaminerade förskoleläraren Amanda Hellberg från Söderköping. Jag träffar henne över en fika på Jannes Hembageri.

Berätta om bokens tillkomst

- Jag har alltid tyckt om att skriva. Tidigare har jag skrivit ungdomsnoveller. Det här är min första barnbok. När boken "På äventyr med Elina" var färdigskriven så skickade jag den till olika förlag. Boken gavs slutligen ut av Mullbook förlag.

Illustratören Agnes Danielsson och jag fick kontakt i och med boken men på grund av pandemin har vi inte kunnat träffas. Jag skrev ett "bildmanus" kring vilket Agnes fick komma med egna idéer.

Vad handlar boken om?

- I boken får vi följa med flickan Elina på äventyr. Elina är en glad tjej som precis som jag har en funktionsvariation och är rullstolsburen, men som ändå visar på att allt är möjligt.

Bokens budskap är att man ska få leva som man vill, vara den man är och våga ifrågasätta samhällets normer.

Det ska finnas en bok för alla barn, men när jag växte upp tyckte jag att det saknades en bok för mig och de som lever i en liknande situation att identifiera sig med.

Det sprids mycket fördomar om att de som sitter i rullstol har stora svårigheter – men så är det inte, man är som vem som helst. Jag vill visa att man kan - "om hon kan så kan jag".

En av de vi får träffa i boken är Elinas farbror Ted, som är transvestit. Jag tycker att vi måste kunna acceptera och lära av varandra i stället för att ha fördomar.

Fördomarna kommer från de vuxna, barn har inga fördomar när de föds. Det är viktigt att man sätter sig ned tillsammans med sina barn och läser en sån här bok.

Barn är som tomma, öppna böcker och är accepterande.

Jag hoppas min bok kan hjälpa barn och ungdomar och öppna upp samhället. För mig handlar det inte om att jag ska bli känd. Men om jag kan hjälpa andra genom att bli igenkänd så blir jag det dock gärna.

Jag berör många tunga och allvarliga ämnen, men jag ville göra det på ett roligt och lärorikt sätt. Det var inte svårt att skriva texten. Jag skulle beskriva mig själv som humoristisk lagd och skämtar gärna. Ett gott skratt förlänger verkligen livet. Lite galenskap är bra som jag brukar säga.

Kan vi hoppas på en fortsättning?

- Det kan bli fler böcker beroende på hur den här tas emot. Jag är väldigt nöjd med resultatet.

Vad drömmar du om?

- Att få använda det jag gör till att göra gott. Att se till att barnen som har det svårt får le och skratta. Det har alltid legat nära mitt hjärta. Jag har jobbat inom UNICEF sedan jag var 15 år, men fick tyvärr sluta för några år sedan då det blev svårt att kombinera med mina universitetsstudier.

Hade du några förebilder till boken?

- Jag läste mycket Mamma Mu, Astrid Lindgren, Pettson & Findus som liten. De ger mysiga och varma känslor med sitt mjuka bildspråk och allt som händer i bilderna. Att man kan upptäcka fler saker i bilderna var viktigt för mig i min bok. Jag vill att barnen ska få mycket tankar av bilderna. Det blir en extra dimension till boken utöver texten.

Har du haft nytta av din utbildning när du skrivit boken?

- Det finns en pedagogisk tanke med boken samt hur man fångar upp barns intresse och får de att förstå sådana här ämnen som annars är rätt komplexa. Jag hoppas och tror att jag lyckats med det.

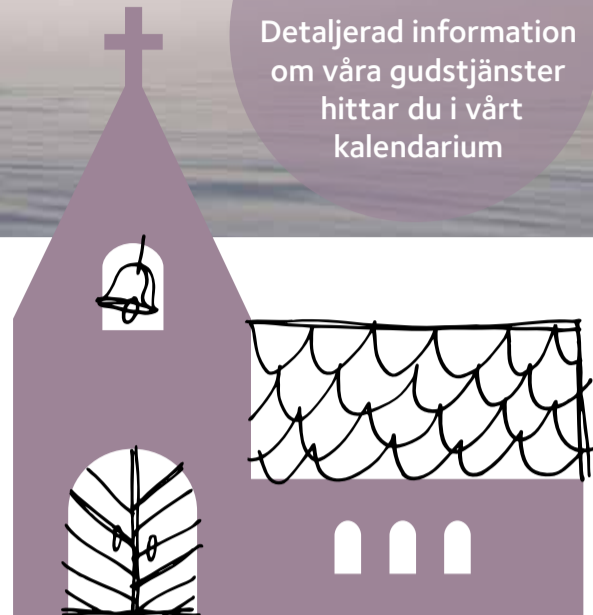
Svenska kyrkan

SÖDERKÖPING S:T ANNA

SE MER!

Detaljerad information om våra gudstjänster hittar du i vårt kalendarium

Samvetet - till för att användas!

Vi människor ser oss ofta som fria individer, som måste få handla precis som vi vill. Ändå gör vi som andra för att inte sticka ut, för vi är faktiskt också flockdjur. Men vi får inte glömma att vi är flockdjur som delar vetande med varandra. Det finns massor som vi bara vet tillsammans och delar genom modern teknik. Alltså har vi ett kollektivt sam-vete. Det samvetet ropar högt att Jorden inte tål hur vi lever, att vi måste ändra livsstil. Varför gör vi inte det när vi vet så mycket? Jo, det är svårt och jobbigt att förändras.

I kyrkan försöker vi växa inuti och våga förändras. I vår församling går vi genom miljödiplomering mot ett mer hållbart sätt att leva, både inuti och med naturen. Ett viktigt steg är att vidga blicken för vilka vi bör ta ansvar för. Det är kanske fler än den egna familjen eller vänfloken...

Lösningar på de stora världsproblemen finns inte i teknik, tillväxt och att göra mer. Nej, vi ska göra mindre! Spara energi är roligt, och tid för relationer är viktigast! Vi kan njuta av livet och samtidigt kämpa för utsatta.

Så var med i rörelsen för en bättre värld, och glöm inte att lyssna på samvetet!

Eva Katarina Agestam, präst

Gudstjänster i församlingen

Augusti

Söndag 28 11.00 Medeltidsinspirerad mässa, S:t Laurenti kyrka
16.00 Friluftsgudstjänst vid Hästräcket, Skällviks kyrka

Onsdag 31 13.00 Veckomässa, S:t Laurentii kyrka

September

Söndag 4 11.00 Mässa, S:t Laurentii kyrka
16.00 Gudstjänst med önskesalmer, Skönberga kyrka

Tisdag 6 18.00 Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka

Onsdag 7 13.00 Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
17.00 Liv att dela, Drothems kyrka, Drothems församlingshem

Söndag 11 11.00 Mässa, S:t Laurentii kyrka
16.00 Mässa, Börrums kyrka

Tisdag 13 18.00 Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka

Onsdag 14 13.00 Veckomässa, S:t Laurentii kyrka

Söndag 18 11.00 Mässa, S:t Anna Vocalensemble, S:t Laurentii kyrka
Avtackning av kyrkoherde Ola Linderoth
16.00 Gudstjänst för små och stora, Tonfiskarna, Drothems kyrka

Tisdag 20 18.00 Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka

Onsdag 21 13.00 Veckomässa, S:t Laurentii kyrka

Torsdag 22 17.00 Tid för dig, Mogata kyrka, Mogata tingshus

Söndag 25 11.00 Mässa, Glädjekören, S:t Laurentii kyrka
16.00 Mässa, Skönberga kyrka

Församlingens körer startar för hösten under vecka 35

BARNVERKSAMHET

I församlingen har vi barnverksamhet för alla barn mellan 0-12 år. Vår barnverksamhet är en välkomnande plats för alla, som genomsyras av gemenskap och trygghet. På vår hemsida kan du läsa mer om våra olika barngrupper och när de startar för hösten!

PSST.. VÅR KOMPIS IGGE HAR HITTAT PÅ LITE OLIKA ÄVENTYR I KYRKORNA. HANS ÄVENTYR HITTAR DU GENOM ATT SÖKA PÅ "IGGE" PÅ VÅR HEMSIDA. MISSA INTE DET!

Diakonicentrum

Församlingens diakonala verksamhet finns till för dig i livets alla skeenden.

Öppet för besök, Klockaregården

5 september - 2 december
Måndag 09.30-11.30
Onsdag 16.30-18.30
Fredag 09.30-11.30

Café Klockaregården

Samma dagar och tider och tider som Klockaregården har öppet för besök

Lunchträff

Måndagar ojämma veckor kl. 12.00-14.00
12 september - 5 december
Drothems församlingshem
Anmälan till Församlingsexpeditionen

Café Drothem

6 september - 8 december
Tisdagar och torsdagar kl. 10.00-12.00
Drothems församlingshem

Sopplunch

6 september - 8 december
Tisdagar och torsdagar kl. 12.00-14.00
Drothems församlingshem

Bibelsamtal

8 september - 8 december
Torsdagar kl. 11.00-12.00
Drothems församlingshem-Glasrum

Missionskretsen - Öppet Hus Café

Möjlighet för samtal och gemenskap
Fika till självkostnadspris
Onsdagar ojämma veckor kl. 13.30-15.30
14 september - 7 december
Klockaregården

Med reservation för ändringar i verksamheten

Kontakt

www.svenskakyrkan.se/soderkoping
www.facebook.com/soderkopingsanktanna

Församlingsexpedition:

Telefon: 0121-358 00
Mail: ssa.forsamling@svenskakyrkan.se

Diakonicentrum:

Telefon: 0121-358 09

"Känn ingen oro och tappa inte modet."

Joh. 14:27

Marie odlar och säljer bland annat blåbär.

Foto: Privat

Gården är på ca 150 ha. Vi odlar foder till djuren, har 36 äppelträd med ett eget musteri samt 500 blåbärsplantor fördelade på fyra sorter för självplock som vi driver tillsammans med en kompanjon.

Första året hade vi en äppelskörd på ca ett ton och omkring 450 kg blåbär.

Gotlandsfår på grönbete.

Foto: Mattias Brauns

Marie bor och arbetar på Olerums lantgård

Strax utanför Östra Ryds samhälle i vackra, böljande öppna landskap ligger Olerums lantgård. Jag träffar lantbrukaren Marie Sjöberg som driver gården där hon bor tillsammans med sin man Niklas.

Hur länge har ni bott här?

- Vi köpte gården 2011. Niklas såg ett prospekt att det var till salu.

Vi hade några år innan byggt klart vårt egenritade hus, så jag var verkligen inte sugen på att flytta och börja om. Men när jag kom hit och såg alla möjligheterna med gården och äppelträden så blev det ett impulsköp.

Alla som kom till oss och hälsade på blev chockade och tyckte vi var galna! Jorden hade stått obrukad i tio år och allt var eftersatt, så de första åren gick till att rusta upp gården.

Hade ni erfarenhet av att driva jordbruk?

- Nej, jag arbetade vid tillfället som fritidspedagog och Niklas äger och driver företaget Fukt och saneringsteknik i Norrköping. Det enda vi hade erfarenhet av var hönhållning, biodling och att Niklas hjälpt lantbrukare här i Östra Ryd sommartid med markarbeten.

Men det låg rätt i tiden för mig att ändra min anställning, så jag gick en distansutbildning på Vreta Utbildningscentrum 2012 där jag fick lära mig om djurhållning, ekonomi, maskiner och växtodling.

Berätta om gården och dess utvecklingen?

- Vi skaffade Gotlandsfår 2012 och Anguskor 2014. Idag har vi ett bestånd på ca 20 dikor totalt runt 60 nötdjur och 20 tackor med lamm. Därutöver har vi bin, höns, två ankor, några kaniner, en vallhund, tre islandshästar och fyra katter.

Gården är på ca 150 ha. Vi odlar foder till djuren, har 36 äppelträd med ett eget musteri samt 500 blåbärsplan-

tor fördelade på fyra sorter för självplock som vi driver tillsammans med en kompanjon.

Första året hade vi en äppelskörd på ca ett ton och omkring 450 kg blåbär.

- Vi har en liten gård, men har många ben att stå på och jag tycker allt är så roligt.

Utöver djuren och odlingarna så har vi ett hyresbestånd på några lägenheter och villor i Östra Ryd. Allt är för närvarande uthyrat och vi har flera som står i kö. Bland annat är det många äldre som vill bo kvar på orten, men ersättningsbostäder saknas. Det finns ett stort behov av nya bostäder här.

Vad får ni för avkastning från djuren?

- Nötkreaturen går här tills det är dags för slakt, så de blir naturbetat nötkött. Efter att de slaktats säljer vi köttlådor med kött detaljer och färs. Av fåren får vi skinn och kött. Honung från bina.

Inga ägg från hönsen?

- Inte mer än till husbehov, det är för- och nackdelar med frigående höns, konstaterar Marie.

Hur kan en vanlig dag se ut på gården?

- Det finns ingen vanlig dag, säger Marie och skrattar. Det är såklart säsongsbetonat. Men djuren är alltid min prioritet på förmiddagarna. Jag ser till att de mår bra, har det rent och att de finns mat och vatten. Under sommaren tittar jag till dem i hagarna, byter hage när det behövs och trimmar under träden.

Våren är en hysterisk men rolig tid. Först kommer lamningen som är ett dygnet-runt-arbete, för att se till att allt går bra. Alla djur ska ut på bete så det är mycket jobb innan men också en befrielse.

Under sommaren när vallskörden ska in får vi ofta

hjälp av vår son Albin när vi ska slå gräs, vända hö, stränga, pressa balar m.m.

Vi är glada för att Albin som arbetar som grävmaskinist kan hoppa in och hjälpa oss ibland. Dottern har slagit sig in på en annan bana och vill hitta sin väg. Jag har en anställd på 20 %, en som arbetstränar och en sommarjobbare.

I augusti är det blåbärsäsong och då har vi självplock med drop-in tider beroende på mognad och tillgång, gårdsbutiken är öppen, vi slungar honung, vintar in bina, tar en sista vallskörd, pressar halm m.m.

Under september och oktober skördar vi äpplen, gör äpplemust och vallar som ska läggas om plöjs.

Oktober-april är det installning med allt som det medför med strö, utfodring och skrapgång för korna och fåren.

Annars är det bokföringen som ska skötas. Det är både stort och smått som företagare.

Blir det mer avkoppling vintertid?

- Nej, det blir lite lugnare på vintern när alla djuren är samlade men det är tyngre arbete som ska utföras. Visst använder vi maskiner men jag använder främst kroppen. Faciliteterna är inte byggda för att köra maskin i. Korna kalvar januari/februari.

Hur ser framtidsplanerna ut?

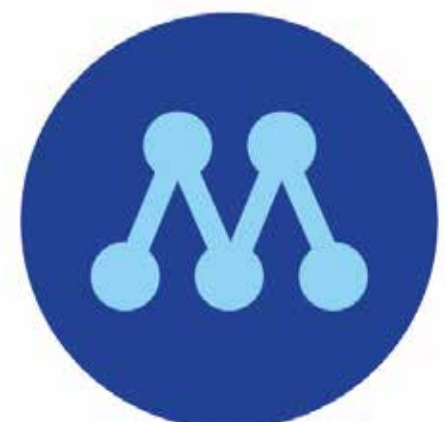
- Jag har samlat på mig många saker som ska säljas på loppis, så jag vill utveckla den delen till gårdsbutiken och gärna komplettera med ett litet fik med egentillverkad glass.

Jag tackar för mig och styr, fylld av härlig lantluft, färdens mot redaktionen.

Daniel Serander

Moderaterna i Söderköping. När Du vill att det ska gå bra.

Melissa och Inga-Lill klipper det röda bandet.

Den upprustade tennisbanan har invigts

I strålände solsken invigdes den upprustade tennisbanan i Brunnsparken. Representanter från kommunen, flera medlemmar från tennisklubben och allmänhet hade samlats till återinvigningen. Det bjöds på bubbel, saft och godis.

Programmet var:

Inga-Lill Östlund, ordförande i servicenämnden, höll invigningsanförande och klippte band tillsammans med Melissa Engberg.

Maryam Zeitoni Dicker, förvaltningschef serviceförvaltningen talade om Fritidslagret där man gratis kan låna all tänkbar sportutrustning.

Melker Skoglund, fritidssamordnare, informerade om hur man gör för att hyra tennisbanan via kommunens hemsida, lokal och anläggningsbokning. Avgiften är 125 kr/tim.

Söderköpings tennisklubb med träningsinstruktörerna Tove och Anton spelade en uppvisningsmatch. Därefter var alla välkomna att själva prova på att spela.

Inga-Lill Östlund gjorde i sitt tal en historisk resumé att man på platsen med brunngäster spelat tennis minst i 100 år, men också om tennisens historia. Från början en sport med enbart herrar, den s.k. "vita sporten" och hur den under 70-talet förändrades genom framgångarna för Björn Borg och den färgade toppspelaren Arthur Ashe, till att bli en folksport.

Den nya tennisbanan har fått ett helt nytt underlag och utökats i mått så att den nu också är godkänd i tävlings-sammanhang. Banan har också försetts med ett nytt och högt stängsel. Den ser fantastisk ut, inte minst beroende på den unika miljön i Brunnsparken med utsikt över Storån mot Ramunderberget.

Servicenämnden har som en av målsättningarna att folkhälsan ska förbättras och att barn och vuxna ska röra mer på sig, och här fyller den nya banan en viktig uppgift.

Upprustningen har kostat drygt 600 000 kr, vilket är något mer än planerat, främst beroende på de kostnadsförändringar som skett under varen.

Söderköpings tennisklubb har ett femtiotal aktiva medlemmar, men har haft begränsningar i sina möjligheter att utöva sporten. Man har i stor utsträckning varit hänvisad till spel i Ramunderhallen, när utomhusplanen varit i så dåligt skick. Nu ser klubben fram mot att få nya medlemmar. Läs mer om klubben på dess Facebooksida.

Åke Serander
Text och Foto

"Vi passerade bl.a. Harstena, Gräsmarö och Håskö medan kaffe och mackor serverades."

Skärgårdsutflykt med Guldkant

Nästan femtio glada Söderköpingsbor var med på föreningen Guldkants skärgårdsutflykt i slutet av juni.

Bussen gick till Tyrislöt där M/S Ellen af Harstena med kapten Kennet vid rodet väntade. En upplevelse med guldkant för många äldre som inte varit på sjön på många år - allt gratis tack vare våra generösa sponsorer.

Det kanske kan bli en årlig tradition?

Vi passerade bl.a. Harstena, Gräsmarö och Håskö medan kaffe och mackor serverades och gamla minnen från skärgården avhandlades. Vädret växlade mellan grått och solglittrande hav under blå himmel.

Torbjörn Toftgård
Text och Foto

Båten M/S Ellen fylld med glada pensionärer.

ETABLERA DIG I SÖDERKÖPING

Uthyses: Bielkegatan 9

- Lokal 154 kvm i centralt läge. God logistik med lastbrygga.

Bra personal- samt lagerutrymmen.

Kontakta oss för mer information på telefon 0708-17 13 40
eller maila till anders@westerbergfastigheter.se

www.westerbergfastigheter.se

SÖDERKÖPING
Poesifestival
14 OKTOBER 2022 15

**Biljetterna släpps
den 10 september!**

Fri entré till alla evenemang,
men biljett krävs.

 Program & information:
www.visit.soderkoping.se

[FACEBOOK.COM/SODERKOPINGS.POESIFESTIVAL](https://facebook.com/soderkoping.poesifestival)

Arr: Söderköpings bibliotek & Söderköpings Bokhandel & Antikvariat
med stöd från Kulturrådet, Svenska Akademien och Region Östergötland

**Söderköpings
Revisionsbyrå**
- en del av Thorell Revision

Varmt
välkommen!

Sommaren närmar sig sitt slut och vi är på plats
igen för att hjälpa dig och ditt företag
Välkommen till oss på Skönbergagatan 1

 Malin
 Lisett
 Ann-Sofie
 Lina
 Jenny
 Jessika

**Ekonomitjänster i
Söderköping sedan 1977**

Mån – Fre kl. 9-15:30
Lunchstängt kl. 12-13

→ 0121-120 90

Pizza – kebab – sallad – pasta – á la carte

Nu är vi tillbaka i
Söderköping!
Välkomna önskar
Stefan Gezici
med personal.

Beställ på telefon:
0121-131 40

Prästgatan 3, Söderköping
Campino Söderköping

Öppettider: Mån-Fre 11-21, Lör-Sön 12-21

Rösta på Liberalerna i regionvalet - den BLÅ valsekeln

Barn och ungas välmående - vår prioritet

ALLA BARN BEHÖVER KUNSKAP OM HÅLLBAR HÄLSA

Enkäten Om Mig visar att många östgötska ungdomar upplever negativ stress och mår dåligt. Trenden måste vändas och förebyggas.

EGENMAKT GER FRAMTIDSTRO

Den som mår dåligt behöver snabbt få stöd och verktyg så de kan tackla sina utmaningar och återta kontrollen över sitt mående.

EN VÄG IN - RÄTT STÖD FÖR RÄTT BEHOV

Det är viktigt att snabbt hamna på rätt vårdnivå och den som inte är i behov av specialistpsykiatri (BUP) ska snabbt få rätt hjälp utan att belasta den kön.

FÖRSTÄRK BARNHÄLSAN OCH UNGDOMSMOTTAGNINGEN

Vi vill utöka uppdraget till Barnhälsan och Ungdomshälsan/mottagningen. Med snabb hjälp och rätt verktyg ökar den egna förmågan att vända en negativ trend innan det dåliga måendet eskalerar.

FÖRKORTADE VÄNTETIDER TILL BUP

Väntetiderna måste förkortas mellan utredning diagnos och behandling inom Barn- och Ungdomspsykiatri (BUP) och samordningen förbättras.

DIGITALA STÖD FÖR HÅLLBAR HÄLSA

Digitala stöd har visat sig vara ett effektivt verktyg som vi vill utveckla inom området hållbar hälsa specifikt anpassat till barn och unga, som ett komplement till andra kanaler och stödformer.

VOLONTÄRER FÖR ETT SNACK

Många ungdomar saknar någon vuxen att bolla sina tankar med. Liberalerna vill sätta in ett flertal förebyggande insatser, bland annat volontärsamarbeten med civilsamhället och förbättrad utbildning och information om hållbar hälsa, både fysisk och psykisk.

Värdig vård för äldre - vad innebär det?

ÄLDREMOTTAGNING PÅ VÅRDCENTRALEN

Varje vårdcentral ska ha en tillgänglig mottagning för äldre, med extra kontinuitet, regelbundna läkemedelsgenomgångar och extra anpassning.

TRÄFFA SAMMA LÄKARE VARJE GÅNG

För att få kontinuitet och helhetsperspektiv behöver alla bli listade på en fast läkare på vårdcentralen. Det gäller i extra hög grad alla äldre och sköra patienter.

INGEN SKA BEHÖVA DÖ ENSAM

Fler insatser mot ofrivillig ensamhet - även för den som ligger på sjukhus. Resurspersoner och nya samverkansformer med idéella organisationer behövs för den som önskar sällskap och stöd.

ÄLDREVÅRDSÖVERLÄKARE

Centralt i regionen behövs ett ansvar att förbättra kvalitén och uppföljningsarbetet i hela vårdkedjan för äldre. Erfarenheterna av pandemin visar tydligt på detta behov.

GOD MUNHÄLSA HOS SKÖRA OCH ÄLDRE

Munhälsan är central för välbefinnande, livskvalitet och hälsa och sambandet ökar med stigande ålder. Därför vill vi se ökade insatser som särskilt riktas till sköra och äldre.

FÖREBYGG ÅTERINLÄGGNINGAR AV PERSONER ÖVER 65

För äldre personer behövs ett förstärkt gemensamt patientansvar så att ingen skickas hem utan hänsyn till helhetssituationen.

DISKTRIKTSSKÖTERS KOR MED MOBILA MOTTAGNINGAR PÅ LANDSBYGDEN

Erbjud vårdärenden på plats där människor bor och lever sina liv. Provtagning, hörselhjälpmiddel, omläggningar, injektioner och annat som annars kräver en resa till en vårdcentral.

Vi vill också sätta fokus på kvinnosjukdomar och motarbeta alla former av skatteslöseri. Läs gärna mer på ostergotland.liberalerna.se

*"Rösta för dina föräldrar, dina barn,
din granne eller morfars skull."*

Vi har gjort stor skillnad i regionpolitiken
och det kommer vi att fortsätta med,
säger Alexander Höglund, regionråd (L).

Den nya lekplatsen på Tyketorp invigdes

Måndagen den 14 juli invigdes den nya lekplatsen vid Ängsgatan. Det regnade kraftigt på morgonen, men strax innan kl 10 så bröt solen igenom. Representanter från kommunen, många barn och föräldrar hade samlats för invigningen. Det bjöds på kaffe, saft och bullar.

Inga-lill Östlund, ordförande för servicenämnden talade om vikten av att barnen ska röra mer på sig. Den nya lekplatsen passar många åldrar men är lite speciellt inriktad för barn i 10-12 års åldern. Lekplatsen är strategiskt placerad på Tyketorp, ett område som nu genomgår ett generationsskifte där många barnfamiljer flyttar in. Lekplatsen ligger också med närhet till förskolor och fritidshem.

Lekplatsen är också en del av den plan för utbyggnad av lekplatser som det fattades beslut om för 10 år sedan. Det ska bli färre lekplatser, men desto bättre. Det ställs högre krav på flera och säkrare aktiviteter. Under senare år har lekplatser tillkommit, exempelvis den i Drothemskvarteren, "Ninja Warrior-banan" på Bokgatan, Kanalhamnen, samt upprustning av Kottebanan på Alboga. Enligt planen ska det tillkomma en ny lekplats ungefär vartannat år, inte bara i centralorten utan också i de övriga tätorterna.

På lekplatsen finns flera gungor, studs mattor, klätterställningar, multisportarena (för basket, handboll, innebandy m.m.), sandlåda, lekhus och fotbollsplan.

Lekplatsen har haft en budget på 2,5 miljoner och kalkylen ser ut att hålla då den upphandlats till fast pris. SM Entreprenad, Söderköping har svarat för en totalentreprenad.

Från kommunen medverkade bl. a. Inga-lill Östlund, ordförande i servicenämnden, Sandra Ljungdahl, enhetschef Teknik & Entreprenad, Maryam Zeitooni Dicker, förvaltningschef för serviceförvaltningen samt André Anthony projektledare vid serviceförvaltningen.

Åke Serander
Text och Foto

Översikt över nya lekplatsen.

"Lekplatsen är strategiskt placerad på Tyketorp, ett område som nu genomgår ett generationsskifte där många barnfamiljer flyttar in. Lekplatsen ligger också med närhet till förskolor och fritidshem."

Maja, Totte, Elliot, Mimmi, Hedvig och Viggo tycker att den nya lekplatsen är toppen.

"Konstnären Mats Carlsson har fått i uppdrag av bostadsbolaget Westerbergs fastigheter att utföra en konstnärlig utsmyckning i hörnet av Hagatorget, alldeles intill den lilla statyn av Drottning Katarina Sunesdotter."

Mats målar nytt konstverk vid Hagatorget

Konstnären Mats Carlsson har fått i uppdrag av bostadsbolaget Westerbergs fastigheter att utföra en konstnärlig utsmyckning i hörnet av Hagatorget, alldeles intill den lilla statyn av Drottning Katarina Sunesdotter.

Verkets titel är "Söderköping i tiden" och kommer att färdigställas under september.

Verket återspeglar viktiga årtal i Söderköpings historia.

Åke Serander
Text och Foto

Konstnären Mats Carlsson på plats för att utföra en ny konstnärlig utsmyckning.

Alla ska med när Söderköping ställer om

Våra viktigaste lokala förslag:

Öka takten i kommunens klimat- och miljöarbete

En meningsfull fritid i stad och på landsbygd

Öka alla ungas möjligheter i livet

Vi vill se en kommun som:

- Utvecklas med hänsyn till kommande generationer, djur och natur
- Stöttar dig när du behöver och ger goda arbetsvillkor för vår välfärdspersonal
- Har god krisberedskap, lågt klimatavtryck, starka ekosystem och hög självförsörjningsgrad.
- Är rik på arbetstillfällen, kultur och fritidsaktiviteter.

Lill-Marie Jonsson

Erik Malmfors

Rosanna Nordrup

Läs mer om oss här:

mp.se/soderkoping

 [mpsoderkoping](https://www.facebook.com/mpsoderkoping)

miljöpartiet de gröna

SÖDERKÖPING

Boka ett
kostnadsfritt
hembesök!

Modern avloppsrening

Ecobox är svensktillverkade, kemikaliefria minireningsverk som ersätter trekammarbrunnar, markbäddar och infiltrationer. De klarar reningskraven vid normal och hög skyddsnivå och fungerar lika bra för villan som för fritidshuset. Vår avloppsrening är pålitlig och enkel att underhålla. Komplettera gärna med vår regnvattentank.

Kontakta oss så hjälper vi er vidare.

Återförsäljare

 AGROTEC

Mikael Pettersson
070-340 77 75
mikael.p@agrotec.se

 FRISK
ENTREPRENAD AB

Pelle Frisk
070 685 89 06
info@friskentreprenad.se

 ecotech
Svensktillverkade reningsverk
0927-775 75 ecot.se

"Först ut den 21 september är Linda Qviström vid Uppsala universitet som har skrivit en avhandling som heter *Rum utan utsikt, fönster och ljus i medeltida byggnader*. Under medeltiden fanns det i stort sett inga fönsteröppningar i husen, det normala var slutna, mörka rum. Ljus var faktiskt ofta inte ens önskvärt."

Flyktingar i väntan på att kunna korsa gränsen.

Heminteriör av Carl Larsson. Foto: Nationalmuseum

Retro-hösten bjuder på blandade karameller

När vi nu kryper alltmer inomhus kanske vi kan locka med några spännande föredrag?

Kom in och sätt dig i mörkret och låt dig färdas bort i tid och rum med hjälp av våra kunniga föreläsare. Kunskap är som bekant aldrig tungt att bära så det kan verkligen vara värt att lämna soffhörnet en kväll då och då.

Först ut den 21 september är Linda Qviström vid Uppsala universitet som har skrivit en avhandling som heter *Rum utan utsikt, fönster och ljus i medeltida byggnader*. Under medeltiden fanns det i stort sett inga fönsteröppningar i husen, det normala var slutna, mörka rum. Ljus var faktiskt ofta inte ens önskvärt. Linda berättar om dåtida förhållningssätt till ljus och mörker i inomhusmiljöer och om hur fönster och ljus använts i olika sammanhang.

Den 19 oktober blir det ett högaktuellt ämne i historisk form då Lars Hansson berättar om en ganska okänd

del av Sveriges historia; de dramatiska händelserna som utspelade sig vid den norska gränsen. Vi möter de som flydde från nazistytret i Norge och de som tog emot flyktingarna på den svenska sidan. Många, på båda sidorna om gränsen, tog stora risker och visade stort civilkurage. Men det fanns även nazistsympatisörer som gärna skickade tillbaka personer till Norge. Vissa flyktingar greps vid återkomsten till Norge, vilket innebar förhör och tortyr hos Gestapo och även arkebusering. Både föredraget och Lars avhandling heter *Vid gränsen - Mottagningar av flyktingar från Norge 1940-45*.

16 november kommer en populär föreläsare tillbaka, Kalle Bäck, och även denna gång lämnar vi Stinsen för att bege oss ut till i Bottna bygdegård där föreläsningen hålls. Ta en tur dit för en garanterat underhållande och intressant timme med Kalle som berättar om matens och dryckens historia. Hur skulle dagens människor uppfatta vad man åt för 200 år sedan? Skulle man överhuvudtaget

prova vissa rätter? Och hur skulle man för 200 år sedan reagerat på snabbmat och den globala mat vi äter?

Sist på Retro-säsongen, 30 november, återvänder vi till "Nycklar till konsthistorien" då Karolina Nilsson fortsätter att berätta om konst på ett opretentiöst sätt. Den här gången är temat hemmet i konsten. Idag är det för många väldigt viktigt hur det ser ut hemma, vi renoverar och inreder som aldrig förr. Trender kommer och går. Men hur var det förr? Hur skildrades hemmet i konsten, vad kan vi utläsa om hemmet förr?

Som vanligt är det fri entré till föredragen men det är säkrast att boka en plats via www.salver.se

Monica Stangel Löfvall
Kulturkontoret/Medeltidscentrum

Ramunderberget får natur- och kulturskyltar!

Familjen Nork från Järna uppskattade de nya skyltarna på Ramunderberget.

Foto: Åke Serander

Hur många gånger har man inte stått framför ett träd eller en buske och undrat vad det är?

Det finns förstås appar som analyserar och ger en kvalificerad gissning, men att få svaret direkt, utan att behöva ta fram mobilen, är kanske inte så dumt?

Nu har promenadstråket på kanalbanken utmed Ramunderberget i Söderköping försetts med skyltar som visar de olika trädslagen. I första vändan finns trädskyltar och under hösten blir det även skyltar till buskarna. Även de stora skyltarna vid varje "ingång" har uppdaterats med nya texter om reservatet och allemansrätten. De texterna är både på svenska och engelska.

Det hela började för många år sedan när en inventering av träden visade att här fanns en stor del av Sveriges vilda

träd. När nu skicket på skyltarna till flora-fauna-stigen som funnits på berget försämrats, återkom tankarna på att göra en trädpromenad utefter kanalbanken.

De ca 40 runda skyltarna beskriver träd och buskar men också den numera så berömda hasselnoken, fladdermöss och berättar varför död ved ligger i skogen. Men det finns också fem skyltar på kulturhistoriska platser, alltså inte utmed kanalbanken.

Tanken med "trädslingan" är att man på sin promenad ska lära sig att känna igen olika träd som förekommer naturligt i Sverige. Trädets namn står på svenska, latin och på engelska och skylten är illustrerad med vackra bilder från gamla floror. Man får veta hur man historiskt har använt trädet, vad det används till idag och lite "fun facts" som man kanske inte hade en aning om. Visste du

t ex att orden eka och eker kommer av att de tillverkades av ek? Att det finns ett lövträd som har kottar? Att hasselnötter inte ingår i allemansrätten?

Vi hoppas att våra små runda skyltar ska berika promenaden och öka intresset för vad man har runt omkring sig i naturen. Träden är inte bara en grön massa, utan tar man sig tid att titta på de olika detaljerna som bokens släta elefantbensstammar, tallkottens form och mönster eller benvedens särpräglade flammande röda och rosa frukter, kanske upplevelsen av promenaden ökar.

Monica Stangell Löfvall
Serviceförvaltningen

Vi sätter Söderköping främst!

SD:s viktigaste förslag för ett bra Söderköping

- Färre tjänstemän och chefer – mer folk på arbetsgolvet.
- Anställda inom Söderköping kommun ska behärska svenska språket.
- Ta vara på Söderköpings unika kulturarv och naturområden.
- Minska byråkratin och regelverk för både privatpersoner och företagare.
- Stimulera bostadsbyggande i både tätort och på landsbygd och bygg fler ungdomslägenheter och billiga hyresrätter.
- Tillskapa fler bostäder för äldre och utveckla Birkagården som äldreboende.
- Främja lokala företag och aktörer i upphandlingar.
- Utanförskap, otrygghet och kriminalitet ska aldrig tillåtas få fäste i Söderköping.

Marianne är aktuell med nya romanen – ”Jag drömmer dig hit”

Jag drömmer dig hit är en ny roman om hemlig kärlek inom Frälsningsarmén under mitten av 40-talet. På den tiden var reglerna stränga och officerare fick inte gifta sig med någon som inte var officer, men kärleken bryr sig inte om regler.

När jag läste mina föräldrars kärleksbrev från mitten av 40-talet, långt efter deras död, var det som om en film rullades upp i mitt huvud. I tre år fick de vänta på varandra. Kärleken var stark, men yttre faktorer drog dem åt olika håll. Pappa Gustaf var ungarl och officer i Frälsningsarmén, för tillfället i Söderköping. Att mamma Maria var aktiv i Frälsningsarmén i Norrköping och gått officersutbildning spelade ingen roll. De skulle skiljas åt, enligt reglerna, då Maria räknades som ”civil”.

Den som var nöjd med detta var Hilda, Marias mamma. Hon behövde sin dotter som hjälp hemma med den stora släkten. Maria påbörjade sin utbildning på Fröbelinstitutet för att bli barnträdgårdslärlarinna – även det mot Hildas vilja.

Gustaf fick förordnande till Vilhelmina där han fick ta hand om finska flyktingar i armelokalerna. Vintertid skidade han i väglöst land till möten i små byar och upplevde äventyr i den storslagna naturen som han berättar om i breven.

Maria slets mellan längtan och krav. Skulle löftet om en fast tjänst på Holmens bruks veckohem eller drömmen om kärlek vinna – eller skulle Hilda få sin vilja fram? Som officersfru med ideliga omflyttningar, skulle familjelivet inte bli av det vanliga slaget.

Det var ingen rak väg för de förälskade. Ideligen ställdes de inför svårigheter, men breven som gick mellan Norrköping och Vilhelmina kunde ingen stoppa.

Under tiden som jag skrev ner deras kärlekssaga, träffade jag människor som hade varit med och som kunde berätta många detaljer. Jag hittade också anteckningar och minnen som mor och far skrev under sina sista år, både från barndomen och från åren som åtskilda. En viss frihet har jag tagit mig vad gäller namn och titlar för att inte lämna ut någon. Boken kommer som e-bok och ljudbok framöver. Den går också att köpa via bokhandeln.

Marianne Bokblad

”När jag läste mina föräldrars kärleksbrev från mitten av 40-talet, långt efter deras död, var det som om en film rullades upp i mitt huvud. I tre år fick de vänta på varandra. Kärleken var stark, men yttre faktorer drog dem åt olika håll.”

Marianne Bokblad visar upp sin nya bok.

Foto: Privat

Pierre samlar pengar till Hjärnfonden

Pierre Wätz mamma, gick tragiskt bort för några veckor sedan i sjukdomen ALS, bara 60 år fyllda. Sjukdomen ALS har olika förlopp och det finns inga botemedel. Tyvärr fick hon den aggressiva typen och gick bort tre månader efter diagnos.

Pierre bestämde sig för att han ville göra något även om mammans liv inte gick att rädda och bestämde sig att starta en insamling. Jag gör det här för mamma och alla andra som drabbas, säger Pierre. Tyvärr är det så att ovanliga och mindre kända sjukdomar inte får samma uppmärksamhet och därmed mindre forskningsanslag.

För att skapa uppmärksamhet kring insamlingen så bestämde han sig att den 21 augusti simma den ungefär sex kilometer långa sträckan mellan Söderköping och Mem. Pierre har fått tillstånd av Göta kanalbolag, då restriktioner gäller för att bada i kanalen.

Pierre och bekanta har marknadsfört insamlingen främst i sociala media och har redan nått 45 500 kr när detta skrivs den 22 augusti. Han är mycket nöjd med resultatet, men ju mer pengar, desto bättre för forskningen mot denna hemska sjukdom.

Vill du skänka pengar till insamlingen? Besök webbplatsen: <http://insamling.hjarnfonden.se> insamlingen ”Simma mot skiten – ALS”

Åke Serander

Pierre gör sig beredd att simma till Mem.

Foto: Åke Serander

Behöver du nya däck?
Kontakta oss på telefon:

0121-721 730

Däckia

Johans Däckservice AB 0121-721730 www.dackia.se

**Hjälp oss att göra plats
för höstens böcker!**

Stor REA till och med den 31/8

50% rabatt på alla antikvariska böcker
reabord och lagerrensning

Extraöppet söndag den 28 augusti kl. 10-14

Varmt välkomna hälsar
Anders och Louise

info@soderkopingsbokhandel.se
eller ring 0121/100 98
Storgatan Söderköping

**SÖDERKÖPINGS
HUNDDAGIS & PENSIONAT**

0704-71 07 53

www.skphunddagis.se

Kostnadsfri
offert

Rutavdrag
sköts av oss

FLYTTMAR

Bohagsflytt • Kontorsflytt
Packning • Magasinering
Pianotransport • Flyttstädning

0121-133 50 / 011-13 80 00 / 0730-55 00 68
nexab@flyttmar.se • Box 110, 601 03 Norrköping

Tack för en fantastisk sommar
Nu laddar vi för hösten. Varmt välkomna!

Mån-fre 8-18, Lör 9-14
Telefon 0121-139 60

**Fik
konditori**

ELCENTER
i Söderköping AB

Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70

Din lokala installatör sedan 1989

Företaget som leder strömmen

www.elcenter.se

TILL SALU

Permobil Blimo X 80 4 hjul
Nya batterier maj -22 (2.600:-)
Fint skick.

Pris: 11.000 kr
Svar till: 0760-46 45 42

SOMSTEN

Runqvist Allservice
Hårtorpet 1
614 93 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707-19 19 26

Har du en gammal sliten
betongtrappa?

Vill du ha något nytt som inte alla andra har?
Vi lägger på nytt cementbaserat ytskikt
med stenstruktur och den färg du vill ha
som passar till huset.

Skön varm yta, matt eller blank. Slät eller
sträv med Antihalk.

Du väljer!

Ring 0707-19 19 26 så får du ett pris.
Från 3 750 kr färdigt och klart inkl.ROT
avdrag.

Mekonomen
Bilverkstad

Fordonsteknik
Söderköping

Du kan
dela upp dina
kostnader med
mekonomenkortet
räntefritt.

Vi utför service, reparationer & hjulinställning

Telefon: 0121-21760

Sportfiske SÖDERKÖPINGS STÖRSTA
SPORTFISKEAFFÄR

Konfekthörnan
Glassbar • Fiske

Brett sortiment
inom sportfiske

Gilla oss på: **Välkommen in till oss!**
Rådhusorget 1, Söderköping, 0708-14 25 42

Plomén
Friskvårdscenter

Carina Plomén

Certifierad massageterapeut
Auktoriserad andningsterapeut
Certifierad samtalsterapeut

Svensk klassisk massage
Andningsmassage/Lotorsmetoden
Medicinsk fibromyalgimassage
Medicinsk laserbehandling

Besök sidan
på Facebook!

Plomén Friskvårdscenter
Bråta Gustavsberg 1
Ringarum

Tfn: 0705-16 37 38
E-post: info@plomen.com

Boka din tid på
www.bokadirekt.se

VÄLKOMMEN TILL VÅR BUTIK!
HANDLA FÖR MINST 200 KR OCH FÅ:

1 ST DRAUMUR 45G

GÄLLER VID INLÄMNING AV DENNA KUPONG
OCH TILL 2022-09-30

NAMMI:s LAKRITSBUTIK
i Söderköping

Adress: Ågatan 1A
Öppettider: www.nammi.se

HÅKANSSONS BYGG AB
× ALLT INOM BYGG ×
0761-15 58 84

Vi utför nybyggnation, renovering,
byggnadsvård, timring och tillbyggnad

Kontakta oss för en kostnadsfri offert!

hakanssonsbygg.se - info@hakanssonsbygg.se - Följ oss gärna på Facebook

TG's PLÅTSLAGERI

Vi utför alla slags plåtarbeten
till takrenoveringar

Välkommen att kontakta oss: 076 199 73 96

**VÄRMER DU UPP
DITT HUS EFFEKTIVT?**

Välkommen att kontakta vår
energi- och klimatrådgivare
med frågor.

Per Sjöström
011-15 16 44

SÖDERKÖPING.SE

**50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga
arbete för ensamman och äldre i Söderköping**

Bengt firade sin 95-års dag på Korskullen

Den 22 juni fyllde Bengt Ahldrev 95 år och dagen firades i förfäders spår. Dagen började med att vi hämtade pappa och hans sambo i Norrköping. Chaufför för dagen var sonen Kenneth. Färden gick söder ut till den medeltida staden Söderköping. Väl framme vid resmålet anslöt ytterligare fyra barn med respektive vid en av Sveriges äldsta campingplatser, Korskullen. Här välkomnades vi av campingens ägare Johan Stenberg med fru och personal. En skål utbringades för jubilarer som därefter tillsammans med sambon transporterades till Korskullens topp där Johan reserverat platser för sällskapet i ett partytält.

Här serverades en mycket god och uppskattad nygjord räksmörgås med dryck. Efter detta en mycket god Prinsesstårta, vilket är fars favorit. Efter allt detta goda kom Johan med nyckel för en guidning i väderkvarnen, höjdpunkten på dagen för vår far.

Bengts morfar, Emil Mobäck, var den siste mjölnaren som arbetade i kvarnen som då stod på Hägerö i Gryts skärgård. Emil jobbade här åren 1900-1914. Han efterträdde sin far August Mobäck som skötte kvarnarbetet 1878-1900, troligtvis ett mycket slitsamt arbete.

Emil Mobäck flyttade 1914 till Granhagen Nybble där han var mjölnare i Tälla kvarn.

Far som är lite stel i kroppen "med ålderns rätt" klev med raska steg mot den nu öppna dörren i den nyrenoverade kvarnen. Han blev genast som 30 år yngre och åntrade raskt kvarnens trånga och smala trappa ända högst upp i kvarnen för att bese sin morfars och morfarsfar gamla arbetsplats.

Efter detta togs adjö till fyra av barnen varvid den femte såg till att far och sambon, en trött jubilar, kom hem på ett säkert sätt.

Efter vila hemma i några timmar ringde en mycket nöjd 95-åring och tackade för upplevelsen. Han skickade även med en hälsning och stort tack till ett av Sveriges trevligaste campingägarpar Johan Stenberg med fru. Detta var en dag han inte glömmer.

Barnen Anna-Lena, Per, Kenneth, Mikael och Niklas, genom Per

Bengt gick alla stegen högst upp i kvarnen.

Bengts morfar, Emil Mobäck, var den siste mjölnaren som arbetade i kvarnen som då stod på Hägerö i Gryts skärgård.

Johan, ägare till Korskullens camping tillsammans med Bengt och barnen.

Sommarkonsert på Dansbanan i Bottna fredagen den 2/9 kl 14:00

Östgötabandet från Östgötamusiken spelar klassisk sommarmusik. Gratis entré, fri parkering och kaffeservering

Arrangörer: Hembygdsföreningen Vikingarna och Söderköpings Kommun, Kulturkontoret

Tack för att du stödjer våra företag och väljer att handla lokalt!

Kan vi hjälpa till med något?

Välkommen in till oss!

Från vänster: Petrus Hanouch, Nelly Hoffrén, Christina Magnusson Martin Johansson, saknas på fotot gör Anita Lindqvist.

Har du funderingar kring lån, sparande eller försäkringar? Vi hjälper dig med din vardagsekonomi och allt där ikring!

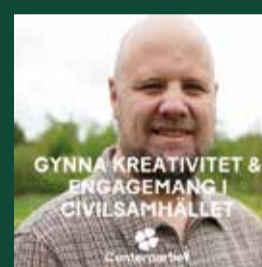
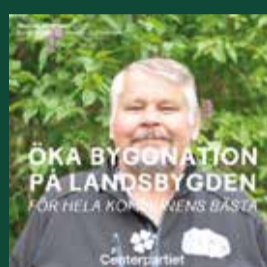
Kontakta oss på soderkoping@swedbank.se

Swedbank

Besök Söderköpings Gästabud 26-28 augusti

Rösta på Centerpartiet 11 september – för Söderköpings bästa!

Centerpartiet

Vi utför:

Kamrem • Motorrenoveringar av alla dess slag
Båtar • Bilar • Mopeder • Gräsklippare • Husbilar
Tvätt av förgasare m.m • Släpvagnar
Hästransporter • Vattenscoter • Båtkärror m.m

Egen leverantör på delar

Bil, Marin & Skoterservice • Varsten 8, Söderköping
Tel. 0700-45 42 83 • bilmarine@hotmail.com

LUNDQVIST EL & CDS
I ÖSTERGÖTLAND AB

Vi är ditt lokala och trygga
alternativ av elektriker i
Söderköping, Valdemarsvik
och på Vikbolandet.

Varmt välkommen att
kontakta oss för en
kostnadsfri offert.

Slussporten, Söderköping
www.lundqvistelocds.se

Kjell Lundqvist: 0701-451 511
Tommy Svensson: 0705-775 251

Konferens i S:t Anna

Låt skärgården inspirera

www.skargardsbyn.se
0121-51133 ank2

Skärgårdsbyn
Mon, S:t Anna

Marinens musikkår marscherar från Kanalhamnen till Rådhusorget.

Salut sköts från Rådhusbron.

Högtidligt när flera tal hölls.

Marinen 500 år firades under pompa och ståt

Den 7 juni 1522 anlöpte en styrka till Slåtbaken utanför Söderköping och därmed var den svenska marinen född.

Inför ceremonin spelade Roland Engdahl musik på Fiskartorget och en tidsenlig teaterföreställning framfördes som specialskrivits av Ola Lönnquist.

Vid ceremonin på Fiskartorget i Söderköping, deltog flaggvakt, Marinens musikkår från Karlskrona, flaggtrumslagare Karin Svensson och som dirigent, musikdirektör Alexander Hansson.

Totalt finns tre musikkårer anställda av Forsvarsmakten.

Flaggan roddes till Söderköping av 44:e röjdykardivisionen som inledde sin flaggsegling i Motala den tredje juni.

Ceremonin inleddes med en nykomponerad marsch som skrivits särskilt för jubileumsåret som heter Vår marin.

Landets ställföreträdande marinchef, brigadgeneral Peder Olsson inledde:

- Sverige är och har sedan länge varit beroende av en fungerande sjöfart och förmågan att ha kontroll över sjövägarna för att säkra landets försörjning av handel, sjöterritoriet, svenska intressen och inte minst - vår frihet. Kampen om sjövägarna har i perioder varit hård och en fri och säker sjöfart har inte alltid varit självklar.

Många nationer och regenter i Europa har under århundradena gjort mer eller mindre lyckade försök att förvägra oss rätten att färdas i våra egna vatten samt angripit oss på vårt eget territorium.

Riksförstärkaren Gustav Eriksson, sedermera kung Gustav Vasa förstod behovet av ett eget sjöförsvaret och köpte tio bestyckade fartyg från Hansastaden Lübeck som togs emot i Slåtbaken. Inte långt ifrån där vi står idag. Detta skedde den 7 juni 1522.

Att bygga ett eget marint försvar, att säkra vår position i vårt närområde var då nödvändigt för att kunna skydda svenska intressen och bland annat få kontroll över vårt sjöterritorium.

Historien förändras, tekniken utvecklas och nya behov uppkommer efter hur omvärlden utformas.

Det som inte förändrats sedan 1500-talet och dagens

omvärldsläge är att havet är en naturlig del av Sverige och vi fortfarande är beroende av vårt sjöterritorium.

Precis som då är havet och kusten en självklar plats för olika aktörer genom handel, sjöfart och säkerhet. Omvärldsutvecklingen är snabb, svåröversäglig och tenderar tyvärr att gå åt helt fel riktning. Säkerhetsläget har försämrats i vårt närområde. Bland annat p.g.a. Rysslands krig i Ukraina.

Vår närvaro till sjöss och vår förmåga att ha kontroll på det som uppträder i vårt närområde har aldrig varit viktigare. Det säkerhetspolitiska läget har medfört att den svenska säkerhetspolitiken bygger på att vi kan säkerhetsställa vår säkerhet, såväl enskilt som tillsammans med andra.

Marinen har oavbrutet under 500 år löst uppgifter för att säkra svenska intressen och skydda Sverige mot angrepp. Det kommer vi fortsätta med.

Skyddet av vår sjöfart och vårt sjöterritorium är en för landet viktig, för att inte säga en avgörande uppgift, för att trygga vår försörjning och frihet.

Sjöslag har utkämpats, territorium hävdats och kränkningar har resolut avvisats. Inget pris har varit för högt att betala för att bevara vår självständighet, vårt oberoende och vår frihet att leva som vi själva väljer.

Stenen ska minna om och hedra de som under århundradena tjänstgjort under vår tretungade flagga. Som givit av sin tid och i vissa fall fått plikta med sitt liv för att i marinens tjänst värnat om vår frihet och vårt oberoende.

Vi har valt denna plats där Söderköpings hamn var belägen på 1500-talet och sannolikt har ett av de köpta fartygen från Lübeck faktiskt anlöpt hela vägen upp till Söderköping.

Denna plats kan med närheten till Slåtbaken där den första marina eskadern (flottiljen, reds. anm) samlades för 500 år sedan således betraktas som den vagga vari marinen föddes.

Platsen kommer nu att förevigas med denna minnessten. Mina avslutande ord är texten som finns på stenen:

”För rikets försvar sedan 500 år, spejande ögon mot den blånade horisonten, från skärgård till hav - längs våra kuster i samma strider och med samma sår, från flydda tider mot framtiden vi går.”

Härefter avtäcktes minnesstenen med salut från två kanoner, Svenskt Lösen. Många var de som hoppade till av de kraftiga smällarna, som följdes av applåder och hurrarop.

Marinens musikkår framförde en vacker tolkning av Marie Fredrikssons ”Tro”.

Här efter tog Amalitetspastor Daniel Breijmert vid. Han avslutade med sitt tal med:

- ...Amfibiegruppen, ubåtssekonden, signalmatrosen och alla andra i marinen har stor kärlek till oss och ger varje dag av sina liv för din och min skull. Och de är alla beredda att möta döden för att du och jag ska ha vår frihet och rätt att leva som vi själva väljer.

Så från Nordkoster, vid Strömstad vid Hallandsväderö, Falsterbo, Skillingen, Utklippan, Östergarnsholm, Söderarm, ända upp till Storön utanför Haparanda - utmed hela vår kust - håller den svenska marinen vakt dag och natt för att du och jag ska få mat, värme och tro. Så som de gjort i 500 år och fortsätter att göra. I detta gör den svenska marinen en Gud behaglig gärning rundad i kärlek. Därför bör vi tacka Gud för deras styrka, mod, kompetens, deras kärlek och låt oss inte glömma bort att tacka sjömännen, officerarna och de civilanställda för den insats de gör för vårt land, för vår fred och frihet och för dig och för mig.

Talet följdes av bönen marinens bön.

Trumvirveln ljöd och marinens musikkår spelade marinens psalm.

- Gud bevara konungen och fäderneslandet.

Nationalsången spelades.

Fanan stroppades. Flaggvakten avmarscherade. Marschmusik spelades och ceremonin avslutades.

- Tack till kommunen som faciliterat den här dagen och till alla som har kommit för att dela denna historiska stund med oss och jag säger som följer: Vi ses om 500 år - god middag.

Härefter välkomnades allmänheten fram för att se närmare på stenen.

Daniel Serander
Text och Foto

**DE POPULÄRA
NANNI-
KOSTYMERNA**

har nu
kommit
hem i två
bruna
färger!

HÖSTENS
NYHETER PÅ
INGÅNG!

Hagatorget 2
0121-139 06

Välkommen in!

**Boutique
Ramunda**
Dam- och Herrboutique

Vill du också bo så här fint?

Välkommen till en
personlig hyresvärd
Hör av dig för mer information
om våra lediga lägenheter:
www.fogelvikfa.se • Tel 0123-510 90 *Fogelvik Fastigheter AB*

Axets
BEGRAVNINGSBYRÅ

**Varmt välkommen
att kontakta mig
på telefon 0121-131 31**

Prästgatan 6, 0121-131 31
Bossgård tomas@axets.se
614 30 Söderköping www.axets.se

**konst och konstnärverk
utställning**
Galleri Rådhuset i Söderköping

Vi tackar alla våra besökare för den här härliga sommaren!
Från den 3 september har vi höst i Galleriet. **Våra öppettider under hösten är lördagar och söndagar kl 12-16.**

blandArt blandart.com

Med stöd av:
KULTURRÅDET Region Östergötland Folkuniversitetet SÖDERKÖPING.SE

Val 2022.

Söndag den 11 september är det val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Alla som får rösta i valet får ett röstkort hemskickat med posten.

FÖRTIDSRÖSTNING

Förtidsröstningen börjar 24 augusti, och här kan du rösta:

Stadsbiblioteket Stinsen

Stinsen, 24 augusti - 10 september.
Måndag till fredag: kl. 10:00 - 19:00
Lördag och söndag: kl. 10:00 - 15:00

Mogata skola

Tisdag den 30 augusti: kl. 16:00 - 19:00
Torsdag den 1 september: kl. 16:00 - 19:00

Östra Ryds bibliotek

Tisdag den 6 september: kl. 16:00 - 19:00
Torsdag den 8 september: kl. 16:00 - 19:00

Kommunhuset

11 september: kl. 08:00 - 20:00.

Ambulerande röstmottagning

Om du inte kan ta dig till ett röstningsställe mellan 24 augusti och 8 september eller på valdagen på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller ålder kan vi erbjuda ambulerande röstmottagning. Läs mer på soderkoping.se/rosta2022

VALDAG 11 SEPTEMBER

På valdagen kan du rösta i din vallokal kl. 08:00 - 20:00.
Du hittar information om din vallokal på ditt röstkort.
Läs mer om valet på val.se eller soderkoping.se/val2022

Du kan nå valnämndens kansli på 0121-181 02
eller 0121-187 01 för eventuella frågor.

SÖDERKÖPING.SE

Är du vår nästa kollega?

- Har du jobbat några år som elektriker?
- Vill du ha ett jobb med stor variation?
- Gillar du att jobba självständigt?
- Har du god social förmåga?
- Vill du jobba i ett team med riktigt bra kollegor?

**Då kanske vi har jobbet som passar dig!
Körkort och goda kunskaper i svenska
är ett krav.**

Välkommen med din ansökan till:
stefan.wik@elcenter.se

Telefon 0121-13170

ELCENTER
i Söderköping AB
1989 **30år** 2019

Söderköpingsinitiativet

Tillsammans ser vi möjligheter!

Vi har inte färdiga svar på allt eller ett komplett program. Vi vill stödja och stärka det aktiva medborgarskapet genom att underlätta för fler söderköpingsbor att kunna dela sina erfarenheter och göra sin röst hörd i den demokratiska processen inför beslut som påverkar oss som kommuninvånare. Vår politiska agenda formas tillsammans med er!

Från vänster: Anne-Louise Kroon, Patrik Andersson, Ellen Friberg och Elias Ljungkvist.

Välj och kryssa din kandidat

1. **Patrik Andersson**, Företagsledare, 49 år, centrala Söderköping
2. **Ellen Friberg**, Verksamhetsutvecklare, 47 år, Nybble
3. **Elias Ljungkvist**, Konstruktör, 27 år, Alboga
4. **Anne-Louise Kroon**, Företagskonsult, 64 år, Dockgärdet
5. **Erik Ehn**, Projektledare, 35 år, Mogata
6. **Anna Hjort**, Verksamhetschef Äldreomsorg, 54 år, Skönberga
7. **Håkan Boodé**, Ingenjör, 66 år, Västra Husby
8. **Monika Andersson**, Lärare, 52 år, centrala Söderköping
9. **Jan Nystedt**, Landsbygdsentreprenör, 57 år, Venneberga
10. **Eva-Lotta Nilsson**, Entreprenör besöksnäring och textilier, 53 år Skönberga
11. **Rikard Koski**, Fastighetskonsult, 38 år, Skogshem
12. **Helena Sandberg**, Inköpsstuderande, 40 år, Tyketorp
13. **Roland Arvidsson**, Egenföretagare, 67 år Venneberga
14. **Gabriella Andersson**, Egenföretagare, 43 år, centrala Söderköping
15. **David Sernald**, Företagsledare, 42 år, Tyketorp
16. **Emy Serander**, Egenföretagare kommunikation, 39 år, Tyketorp
17. **Richard Johansson**, Företagsledare IT, 49 år, Skönberga
18. **Natalie Kjellander**, Företagsledare, 30 år, Snövelstorp
19. **Robin Wätz**, Studerande, 22 år, centrala Söderköping
20. **Sissela Hagman**, Yrkeslärare, 45 år, centrala Söderköping
21. **Mohammad Almahmoud**, CNC-operatör, 40 år, centrala Söderköping
22. **Helena Boodé**, Förskollärare, 60 år, Västra Husby
23. **Claes Pålsson**, Gymnasielärare, 55 år, Söderköping
24. **Lotta Forsberg**, Omsorgschef, 51 år, Skönberga
25. **Per Granlund**, Mellanstadielärare, 54 år, Skönberga
26. **Fatima Alabid**, Högstadielärare, 39 år, centrala Söderköping
27. **Stefan Ericson**, Egenföretagare, 57 år, centrala Söderköping
28. **Marina Hultgren**, Barnskötare, 54 år, centrala Söderköping
29. **Michael Römert**, Kravanalytiker, 62 år, Broby
30. **Jenny Törnvall**, Fastighetsmäklare, 49 år, Tyketorp
31. **Rasmus Nilsson**, Servicemarknadschef, 34 år, Skönberga
32. **Matilda Olstorpe**, Entreprenör, 47 år Skönberga
33. **Peter Persson**, Egenföretagare, 59 år, centrala Söderköping
34. **Camilla Berg Wolsink**, Butiksbiträde Second Hand, 31 år, Alboga
35. **Lars Friberg**, Ingenjör, 49 år, Nybble
36. **Veronica Andersson**, Undersköterska, 42 år, centrala Söderköping
37. **Olle Forsberg**, Sälj/lagersamordnare, 52 år, Skönberga
38. **Inger Svensson**, Sjuksköterska, 78 år, centrala Söderköping
39. **Max Hjort**, Maskiningenjör, 29 år, Skönberga
40. **Mikael Larsson**, Civilingenjör, 55 år, centrala Söderköping

Söderköpingsinitiativet

Ett lokalt partiobundet initiativ som vill vara med och utveckla Söderköping för framtiden. Tillsammans ser vi möjligheter!

Söderköpingsinitiativet samlar en mångfald av individer med samhällsengagemang och bred kompetens. Varje sakfråga är unik och vi har inte svar på allt, men genom att skapa dialog med kommuninvånare samlar vi in idéer och kunskap för att fatta rätt beslut. Vi tillhör ingen allians, men vi vill bidra till samarbeten som utvecklar kommunen!

Söderköpingsinitiativet vill:

- Bidra till ökad öppenhet, ökat samarbete över partigränser och bra beslutsunderlag.
- Bidra till ökad dialog med kommunens intressenter; invånare, företagare, föreningar med flera.
- Skapa möjlighet för personvalda att driva hjärtefrågor med sina väljare som stöd.
- Skapa möjlighet att driva gemensamma frågor som utvecklar kommunen till nytta för dess invånare.

Du är välkommen att vara med i våra diskussionsgrupper!

 Söderköpingsinitiativet

E-post: soderkopingsinitiativet@gmail.com

Kommunvision 2030

Tillsammans ser vi möjligheter!

Söderköpings kommun har en välkomnande atmosfär och som erbjuder en aktiv livsstil. Vårt samhälle är tryggt, medmänskligt, smart och vi växer på ett hållbart sätt i balans med våra tillgångar. Goda kommunikationer suddar ut gränser mellan stad, landsbygd samt omvärld. Vi skapar tillgängliga boendemiljöer nära skog, öppna landskap och skärgård.

Vi vill att Söderköpings kommun:

- Är en handlingskraftig kommun med ca 20 000 invånare.
- Bidrar till ett hållbart samhälle som växer i balans med sina tillgångar.
- Värnar upplevelser nära skärgård, skog och öppna landskap.
- Bevarar en stadskärna som är grön, blå och levande.
- Tillsammans med föreningslivet bidrar till en aktiv livsstil.
- Skapar förutsättningar för ett smart och innovativt näringsliv.
- Har en bostadsmarknad med rum för mångfald.

Vår vision bygger på:

Det lokala / Öppenhet och Dialog / Ansvar och Kreativitet / Samverkan och Kompetens

Välkommen till
Helens
FÖR KÖRKORT

Ta ditt mopedkörkort hos oss!

Aktuella kursstarter och mer information hittar du på
helensforkorkort.se

Margaretagatan 1 Söderköping 0121-100 11

**TILLSAMMANS FÖR ETT
BÄTTRE SÖDERKÖPING!**

Vill du vara med att säkra välfärden i Söderköping?
Vill du satsa på barn och unga och ha bra kvalitet i omsorgerna?
Rösta för välfärd, rösta på **socialdemokraterna!**
Behöver du skjuts till vallokalen? Ring Marcus 072-333 08 94
eller Pia 070-920 70 44.

ÖSTGÖTA
Begravningsbyrå

Den Nära begravningsbyrån

Jourtelefon dygnet runt! 0121-144 70

Skönbergagatan 8, Söderköping 0121-144 70
Trädgårdsgatan 27, Norrköping 011-28 72 50
De Wijks väg 13, Finspång 0122-211 11

 www.ostgotabegravning.se

I Söderköping skapar vi möjligheter tillsammans!

”

Vårt engagemang och medlemskap i Stadskärneföreningen är en självklarhet. Det skapar bra förutsättningar för oss på Frontespisen Fastigheter att skapa möjlighet för andra att bedriva verksamhet och bo i Söderköping.

Vi måste alla tillsammans verka för att Söderköping har en levande och sprudlande stadskärna.

Besök hemsidan för mer information.

Michael Öhlund och Johan Öhrn
Frontespisen Fastigheter

 STADSKÄRNAN I Söderköping
www.isoderkoping.se

Popcornväder?

Passa på att poppa in i din favoritbutik när det regnar.
Eller ta en paus från solen i våra svala lokaler.
Vi håller öppet oavsett väder.

LINDEN SPIRALEN
NORRKÖPING CITY

Pernilla Karlsson demonstrerar hjälpmedel.

Samtal kring bordet.

Anneli håller ett gymnastikpass.

Verksamheterna vid Seniorcenter Blå Porten är nu igång

Jag åkte till Blå Porten på Skönbergagatan för att få veta mer om verksamheten som framförallt är inriktad på äldre.

Först träffade jag Britt Borg som har hand om Dagverksamheten Solskenet tillsammans med Carina Crifält. Vid bordet sitter också personalen för avlösningsservice Gunilla Svensson och Catherine Pettersson tillsammans med några besökare.

- Till dagverksamheten kommer man efter beslut av biståndshandläggare i kommunen. Därefter tar vi kontakt med de äldre och de kommer hit på prov under en dag.

Själva verksamheten kretsar mycket kring "köksbordssamtal". Vi äter lunch och dricker eftermiddagskaffe. Det ska vara som att vara hemma och vi försöker likna vardagen. Sedan är vi ute och går mycket. Solen är bra, med D-vitaminer. Promenaderna ger mycket som t.ex. balans. En del går kanske inte promenader hemma och blir därför stillasittande, säger Britt.

- Det är trist att vara ensam hemma, så det är skönt att komma hit. Jag ska nu öka och komma hit två dagar i veckan. Snacka om service, den är bra, säger Bernt Fjäll, en av de som regelbundet besöker dagverksamheten.

Verksamheten här är det hel- eller halvdagar?

- Det är heldagar. I regel kommer besökarna hit vid halv tio på förmiddagen och sedan är det olika hur länge de stannar.

- När man kommer hit får man macka med korv och sen kaka, så det börjar bra, säger Bernt med ett leende.

Hur många besökare kommer hit om dagarna?

- Det är tre-fyra besökare per dag, men vi får rum med några till. Det har nog med pandemin att göra att vi inte är fler. Vi hoppas att det kommer i gång bättre med verksamheten nu till hösten. Anhöriga har inte velat skicka i väg närstående under pandemin, det är förstärkt.

Britt jobbar heltid med dagverksamheten. Gunilla och Catherine varsin dag i veckan och Carina två dagar i veckan.

- Vi har något som heter "levnadsberättelse". De som kommer hit får tillsammans med sina anhöriga skriva sin berättelse. Den är bra att ha som en grund. Då blir

det enklare att samtala och hjälpas åt med minnet. Vi försöker träna våra minnen, läser mycket, sjunger och lyssnar på musik.

Besökarna kommer från hela kommunen. Några åker färdtjänst från skärgården. Det handlar om avlastning för de anhöriga, för att de ska orka, vilket är det centrala.

Gunilla och Catherine fortsätter att berätta om avlösarservicen.

- Vi erbjuder avgiftsfri avlastning med tio timmar per månad. Man kan ta kontakt med oss direkt. Vi bestämmer tillsammans med anhöriga hur man vill lägga upp timmarna. Några väljer en hel dag, andra timmar.

Vi åker även ut och gör hembesök, visar vilka vi är och de anhöriga pratar om vilka förväntningar de har och vad de behöver hjälp med. Vi behöver veta lite om de hjälpsökandes intressen och hur de har det. Vi gör upp med anhöriga om hur de vill ha besöken. En gång i veckan eller vid behov? En del har en fast dag, andra hör av sig och säger till med viss framförhållning när de behöver vår hjälp.

Syftet med verksamheten är att de äldre ska kunna vara kvar i sina hem längre och att de anhöriga ibland ska kunna få rå om sig själva. Många har det tufft. De som vi hjälper har ingen hemtjänst, men trygghetslarm får de ha enligt bestämmelserna.

Jag tackar Britt, Gunilla och Catherine för att gå vidare och tala med Pernilla Karlsson som är äldre- och anhörigkonsulent och dessutom ansvarar för visningsmiljön med hjälpmedel och "fixarbokning".

Är det många som bor på Blå Porten som kommer hit?

- Jag samlar anhöriga till en samtalsgrupp. Anhörigcirkel hade jag tidigare, men det man behövde var snarare att prata med andra i en liknande situation. Att få prata ur sig allt man inte kan göra och säga hemma. En sådan grupp ska starta nu till hösten, så är man intresserad så går det bra att höra av sig till mig. En del kommer bara för att sitta och lyssna. Vi träffas en gång i veckan eller varannan vecka. En del vill fortsätta även efter de tillfällena. Det är därför på ett sätt bättre med samtalsgrupperna, för då kan man fortsätta om det finns plats. Jag riktar mig till alla målgrupper och man ska vara över 18 år

som anhörig. Jag har också efterlevandesamtal, när man har mist någon kan det vara skönt att prata med någon. Ibland kommer behovet en lång tid efter men man är lika välkommen då att boka tid för samtal.

Jag har även en "lära sig ipad-grupp". Jag har sex "paddor" att låna ut. Inga frågor är för konstiga. Ofta har de äldre inte själva gått hit självmant, utan barnen har legat på. Men den inställningen förändras snabbt och de äldre blir intresserade! Gruppen är för äldre som bor på stan eller här på trygghetsboendet. Öppet för alla, men antalet deltagare är begränsat. Vi har redan anmälda till höstens grupp.

Till hösten ska jag också ha en "seniornethörna". Där kan man få hjälp med de lite vanliga frågorna om dator och bekanta sig med "paddorna". Det finns ett utanförskap för de äldre, datorer är helt nytt för en del. Här kan man även sitta ner och låna en dator och få hjälp att skriva ut.

Vilka tider finns du här?

- Måndag till fredag. Sedan gör jag ibland hembesök och har enskilda samtal. Det är bäst att ringa och boka tid för att vara säker på att få träffa mig, men annars kan man bara komma in.

När jag är ute i hem har jag en form av dubbelroll. Det kan vara någon äldre som känner att de behöver hjälp snart men inte vet vilka aktiviteter och service som finns. Jag förmedlar kontakter och talar om vilket stöd/hjälp som kommunen erbjuder. Samma sak gäller med de anhöriga, jag kan då komma hem och prata i stället.

I höst kommer vi även starta en demensutbildning med två olika grupper. Det är vår Sylviasyster Carina Crifält som är specialistutbildad undersköterska i demensfrågor som tillsammans med mig håller kurserna.

Företaget Hjälpboden från Norrköping är här en gång i månaden och tipsar om hjälpmedel. Man skriver till dem och så kommer de hit och demonstrerar. På "hjuldagen" kommer de med rullatorer, el-skotrar och andra hjälpmedel som de säljer på plats. Det ges då möjlighet att provåka och känna på lite. De som kommer hit får komma nära hjälpmedlen och får veta om alla olika saker som finns. Många som kommer hit tänker: "Oj... vad med grejer de finns!". Har man inte varit här så har man ingen aning.

Vi tittar igenom utställningen. GPS-klockorna har

varit jättedyra tidigare. Några tusen plus dyra månadsabonnemang. Nu kan de erbjuda genom ett abonnemang för 300 kr i månaden för att låna en klocka. Den larmar om man ramlar. Personen kan själv prata i larmet - "jag ligger på golvet". Den ger möjligheten att kunna gå ut själv utan att hela tiden ha någon i sällskap, och få känna friheten.

Dagverksamheten Solskenet fanns tidigare på Birkagården, men nu på Blå Porten. Tanken är att vi mer ska integrera verksamheterna. Personalgruppen som jobbar här träffar samma hjälpbehövande.

Vi har även slagit ihop Seniorcenter och Solskenet, vilket är nytt från årsskiftet. Många äldre får demensdiagnoser idag. Den avlastning vi gör är inte biståndsbedömd, och dessutom avgiftsfri. Enda kriteriet är att anhöriga inte ska kunna lämna de hjälpsökande och låta dem vara ensamma hemma, säger enhetschef Sara Olofsson.

Demenssteamet består av demenssjuksköterska och fysiologisk arbetsterapeut, Silviasyster, anhörigkonsulent och avlösarservice. Teamet finns till för personer med demensdiagnos, anhöriga och personal. Uppsökande verksamhet som Pernilla är ansvarig för är något som åligger alla kommuner att tillhandahålla. Jag informerar alla 80-åringar vad kommunen har att erbjuda genom att skicka ut ett fint vykort med tid och datum och vart de är välkomna. Efter mötena kommer ofta någon fram och vill veta mer. Man får med sig en mapp hem med all information.

Gränsen på 80 år kan variera mellan olika kommuner. För oss så känns det rätt så lagom. Vi hade en idé om att sänka åldersgränsen, men många äldre är idag pigga. Vi blir äldre och äldre och antalet 80-åringar ökar.

Avslutningsvis talar Pernilla om "fixarservicen". Den innebär t.ex. att kommunens vaktmästare kommer hem och byter glödlampor, batteri i brandvarnaren, istället för att de äldre ska klättra själva och riskera fallolyckor.

Jag träffar också aktivitetsledaren och ansvarig för frivilligverksamheten, Anneli Landström.

- Frivilligverksamheten har legat nere under pandemin. Nu har den kommit i gång i begränsad omfattning. Vi har åtta frivilliga nu. Vissa har "fasta" äldre som de går hem till. Det har rullat på, men vi har inte tagit upp några nybesök. Ofta är de här och hjälper till med kaffe och andra praktiska saker vid evenemang.

Ibland är det så att någon frivillig kommer hem och går ut lite extra med en äldre eller bara besöker. Då försöker jag hitta någon volontär som kan komma. Sedan är tanken att de frivilliga ska sköta kontakten själva, utan vår inblandning.

De frivilliga avger tystnadslofte och får ingen ersättning. Vill du engagera dig i frivilligverksamheten? Kontakta mig för att anmäla ditt intresse.

Vissa frivilliga vill bara vara här och hjälpa till, någon annan bara ha en person som de går till. Volontärerna är pensionärer, pigga pensionärer, men som ofta själva är ganska upptagna.

Dagverksamheten. Under pandemitiden har det i stort sett bara varit gymna som aktivitet. Annars har vi haft lite underhållning.

Café Blåporten kommer att starta på fredagar i höst. Många frågar efter Café Blåporten, när man ses på stan. De som medverkar med program olika fredagar är Svenska Kyrkan, Pingstkyrkan, Sune Johansson som visar film, PRO, SPF m.fl. De flesta äldre vill också ha någon form av musik.

Vi har en Yatzy-grupp på tisdagar. Det är en volontär som har huvudansvaret. Även för kortspelet Chille. Samma där, det är en volontär som anordnar.

Sedan har vi Lena Toftgård från Guldkant som har anordnat högläsning under torsdagar. Lasse Ramstedt, som bor på Blå Porten, har ett musikcafé, där han spelar en eftermiddag här i samlingsalen.

Det är många aktiviteter på gång inför hösten, hälsar personalen på Blå Porten.

Åke Serander
Text och Foto

Dagbion i Söderköping byter tid till onsdagar

De populära visningarna av dagbio på Salong Ramunder byter dag och tid. Tiden har på många önskemål ändrats till klockan ett. I höst sker visningarna varannan onsdag kl 13.00, med start onsdag sjunde september.

Som tidigare under våren har du förmånen att få smaka på Café Jägmästargårdens goda hembakta bröd och nybryggt krävmerkt kaffe innan du tar del av en fin bio-stund. När vi skriver detta är programmet ej helt klart än. Bland filmer vi kan förvänta oss se finns "Downton Abbey" och "Elvis". Böcker som har blivit film kommer också att visas, t ex "Där kräftorna sjunger" och "Bränn alla mina brev" (som har premiär 23 september).

För att ytterligare förhöja biokänslan kan du nu hita nypoppade popcorn som du kan köpa till den kalla drycken och ta med in i biomörkret.

Matinéer fortsätter att visas som tidigare, liksom

många andra spännande samarbeten. T ex kommer vi att visa "Avicii: True Stories" gratis för alla för att ytterligare uppmärksamma den suicidpreventiva dagen lördag 10 september kl 19.00, då mycket annat kommer att hända. Håll ögonen öppna för detta och alla andra intressanta händelser som sker på Söderköpings Bio.

I mitten av september finns chansen att åter se en kär gammal film, "Det ska va gött och leva". Humorgruppen Galenskaparna från Trollhättan och barbershopgruppen After Shave från Göteborg firar i år att de har glatt Sverige med sin komik i 40 år. Folkkära skapelser som Macken, Hajen som visste för mycket och Grisen i säcken finns i deras breda repertoar. Ta tillfället att se filmen med dem nu igen här i Söderköping.

Carl Gustav Pettersson
Söderköpings Bio

LEG. KIROPRAKTOR
Malin Stensland

LEG. NAPRAPAT
Sara Bostner Busch

Tel: 0121-150 25
www.naprapaterna.net
Hagatorget 1, Söderköping

Följ & Gilla oss på Facebook
[@naprapaternasoderkoping](https://www.facebook.com/naprapaternasoderkoping)

Din röst behövs och gör skillnad!

Våra äldre ska känna trygghet och uppleva kontinuitet bland den personal de möter.

De äldre ska ha den bästa omvårdnad som är möjlig efter deras individuella behov. Det är de värda!

Liberalerna behövs i Söderköpings kommun.

www.liberalerna.se

Marie och Linda informerar om räddningstjänsten i Söderköping

Linda och Marie på stationen i Söderköping.

Det kom ett mejl strax innan sommaren. Ett spännande tips om att räddningstjänsten i Söderköping fått en nytillträdd stationsansvarig. I min roll som reporter på Söderköpings-Posten tog jag därför kontakt med räddningstjänsten Östra Götaland. Tanken var att skriva en artikel om innebörden av stationsansvarig. På Räddningstjänsten Östra Götaland svarade Marie Bäck, chef för deltidbrandmännen/RIB (räddningstjänstperson i beredskap). Vår kontakt landade i detta reportage, som kom att handla om mer än bara innebörden av rollen som stationsansvarig.

En härlig sommardag i slutet av juni fick jag möjligheten att besöka Marie Bäck, och den stationsansvariga för personalfrågor, Linda Lundell, på stationen för att höra mer om arbetet som deltidbrandman på räddningstjänsten i Söderköping.

I Räddningstjänsten Östra Götaland ingår fem kommuner; tolv deltids-/RIB-stationer, fyra brandvårn och fyra heltidsstationer; två i Linköping och två i Norrköping.

RIB-stationerna är:

Söderköping, Ljungsbro, Skärblacka, Krokek, Östra Husby, Östra Ryd, Vikingstad, Bottna, Ulrika, Bestorp, Åtvidaberg och Valdemarsvik.

De fyra brandvårnen är:

Kvarsebo, Arkösund, Gryt och Falerum.

Det kommer in ca 250 larm om året till stationen i Söderköping. Det gör stationen till den larmmässigt största deltidbrandstationen i förbundet. Alla räddningstjänstens stationer har dock förutsättningar för att rycka ut och hjälpa varandra vid behov. Ett exempel är vid stora skogsbränder som ofta tar flera dagar att släcka, och där det finns ett behov av många brandmän och brandstationer som hjälps åt.

När larmet går har de deltidbrandmän som för tillfället har jour fem minuter på sig att inställa sig. Vid larm måste de därför kunna lämna annat arbete eller hemmet mycket snabbt.

60-65 % av alla brandmän är deltidbrandmän. Att vara deltidbrandman innebär att du har ett annat ordinarie arbete. Det kan vara en tjänst i vilken bransch som helst. Det viktiga är en arbetsgivare som förstår vikten av deltidbrandmän, och är införstådd med att du ibland behöver lämna din tjänst akut. Exempel på arbeten som deltidbrandmännen arbetar med, är lärare, egenföretagare, polis och sjukvård. Att deltidbrandmännen återfinns i många olika branscher är en stor fördel berättar Marie Bäck. Olika erfarenheter, språk, storlek, fysik och bakgrund gör att fler kompetenser kan nyttjas vid de tillfällen där det dyker upp frågor och svårigheter på plats under ett larm.

Den som går in som frivillig och utbildar sig till deltidbrandman gör en mycket viktig insats, men offerar också mycket av sin fritid. Både Marie och Linda är överens om att det krävs en alldeles speciell hängivenhet hos den som bestämmer sig för att bli deltidbrandman. Att vara brandman med jour en vecka i månaden är en livsstil, och det krävs även otroligt mycket av familjen,

och de nära anhöriga till brandmannen. Den som lever med en deltidbrandman får vara beredd på att ta en stor del av ansvaret för hem och barn.

Det kan också vara en nackdel på en mindre ort där deltidbrandkåren ofta finns, att du som deltidbrandman riskerar att känna, eller ha en relation, med en nödställd som du möter i tjänsten. Därför är det extra viktigt att vara ett tigt arbetslag som kan gå in och täcka upp för varandra om det skulle behövas. Det finns också en väl inarbetad stödfunktion tillgänglig inom räddningstjänsten som kan kopplas in vid behov – exempelvis psykolog eller annan vårdpersonal.

På stationerna finns det två stationsansvariga – en för personal och en för teknik och material. Jag träffar Linda Lundell, som är stationsansvarig för personal. Hon ansvarar för att hjälpa till med scheman, kompetenser, planering m.m. Närmaste kontaktperson för Linda är Marie Bäck.

Joakim Fallman är stationsansvarig för material och fordon. Han håller kontakterna med teknikerna som arbetar tillsammans med Marie.

Stationsansvarig är en roll som du har under ett år i taget. Sedan väljs du om, eller väljer att frånträda rollen. Linda är relativt ny i rollen som stationsansvarig och tillträdde i mars 2022.

Marie Bäck har arbetsmiljöansvar för alla tolv deltidbrandstationer i Räddningstjänsten Östra Götaland. Hon är anställd på heltid som verksamhetsansvarig för deltidstationer och värn inom räddningstjänsten, medan de stationsansvariga är deltidanställda. Till sin hjälp har Marie två tekniker och en biträdande verksamhets-

ansvarig. Marie har suttit på sin roll i sex år, och arbetade tidigare själv som deltidbrandman.

I Söderköping finns 24 personer i arbetslaget. De är indelade i fyra grupper som har jour en vecka var i månaden. I varje grupp finns ett befäl, en rökdykare, två rökdykare och två chaufförer. De flesta deltidbrandmän kan åka på insatser i olika roller. Befälen är alltid fasta, men kan även de åka på flera roller om det behövs.

På stationen i Söderköping finns normalt en FIB-bil (Första Insatsbefäl), en FIP-bil (Första Insatsperson), en släckbil, en tankbil samt en stegbil.

I Räddningstjänsten Östra Götaland finns ca 200 deltidbrandmän. Totalt finns det 475 anställda i förbundet (allt från tekniker, administratörer, utbildare m.m. Utryckande är totalt ca 380) i regionen, så en stor del av brandmännen är just deltidbrandmän.

Av de 200 deltidbrandmännen är endast 19 st kvinnor, vilket är ett stort problem tycker Marie och Linda. På stationen i Söderköping är endast två av de 24 deltidbrandmännen kvinnor. Fler kvinnor på stationerna skulle bredda kompetensen i arbetslagen och även passa bra i möten med de nödställda som brandmännen möter i tjänsten.

Även en större spridning av bakgrund och ursprung skulle underlätta, tycker Linda och Marie. Räddningstjänsten arbetar aktivt med dessa frågor, men det finns ännu en bit kvar till dess att jämställdheten är så hög som den borde vara, berättar de. Alla typer av personer behövs för att få till en bra grupp, men en gemensam nämnare för alla brandmän är att de ska ha ett stort engagemang för människor. En brandman behöver vara lyhörd och ödmjuk, kunna möta en människa där den befinner sig, både emotionellt och fysiskt.

Det är viktigt att få ut budskapet att alla kan göra en bra insats, kvinnor som män, stor som liten, emotionellt likväl som fysiskt starka. Kvinnor kan göra en stor insats även om de inte anser sig stora och starka rent fysiskt. De viktigaste egenskaperna är hjärna, förnuft, viljan att hjäl-

pa andra och att vara en vänlig själ, säger Marie. Ibland behöver du som brandman ta dig in i trånga utrymmen, och då är förutsättningarna mycket bättre när du kan skicka in en brandman som inte nödvändigtvis behöver vara stor och muskulös.

Förr i tiden var förutsättningarna i brandmannayrket annorlunda. Idag får varje brandman möjlighet att beställa kläder anpassade precis efter deras storlek, det finns separata omklädningsrum för män och kvinnor, och yrket värdesätter idag många fler egenskaper än bara att vara stor och stark, något som uppskattas av de kvinnor som finns inom räddningstjänsten.

- Den fysiska styrkan går alltid att träna upp, säger Marie, det är mycket svårare att träna upp den emotionella intelligensen. På varje station finns ett gym där brandmännen får möjlighet att träna styrka och kondition närhelst det passar dem.

En gång i veckan ses materialet över, och det görs minst en övning per vecka med en instruktör på kvällstid. Det är då inga överraskningar på programmet, facit ges innan övningarna. Övningarna innefattar repetition och utbildning i de förmågor som du som brandman ska klara av.

Varje aspirerande deltidbrandman förbereds med tre veckors preparand-utbildning. De får sedan åka med som extrapersonal och känna av hur allt går till innan de anses förberedda.

Ett år efter första utbildningen går deltidbrandmännen en två veckor lång GRÖT-utbildning – vilket är en vidareutbildning. Som chaufför i Räddningstjänsten behöver du ha C-körkort, och godkänd halkkörning.

Det ges även utbildning för att kunna åka ut till nödställda i väntan på ambulans. Akuta sjukdomsfall är vanliga larm. Deltidsbrandkåren åker då ut för att finnas på plats fram till dess att ambulansen hinner dit. Det kan handla om exempelvis hjärtstopp och andningssvårigheter.

Vid ett larm kopplas närmaste tillgängliga station in från SOS Alarm. Detta innebär att om samtliga brandmän i tjänst på en station redan är ute på larm, kopplas stationen som är näst närmast in på larmet.

Marie berättar att de i dagsläget söker nya deltidbrandmän, och att en utbildning för nya deltidbrandmän kommer att starta i februari 2023. Den 10 september klockan elva kommer ett event att äga rum på stationen i Söderköping. Då kommer brandmännen att visa hur de arbetar med olika insatser. Du som är intresserad är då välkommen att besöka stationen och se hur arbetet som deltidbrandman kan gå till. Under evenemanget kommer det att bjudas på fika.

Är du intresserad av att veta mer om en tjänst som deltidbrandman? Varmt välkommen att höra av dig till Marie på Räddningstjänsten Östra Götaland.

Tips till allmänheten vid utryckning:

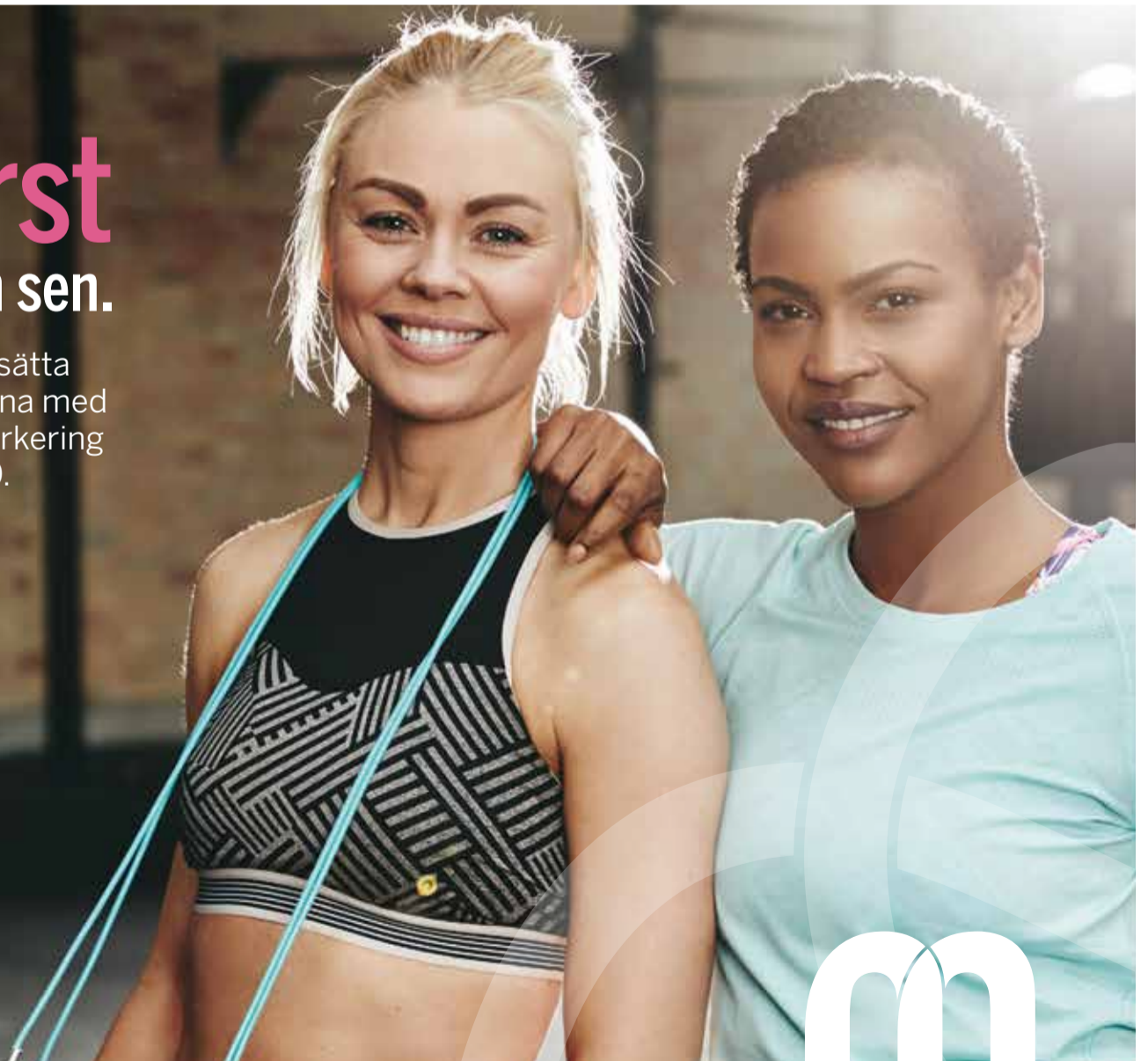
- Lyft blicken och se hur du kan underlätta för utryckningspersonal på plats.
- Flytta på dig när blåljusen dyker upp, så att personal kan vara på plats så snabbt som möjligt.
- Stå inte för nära vid en olycksplats.
- Mer civillurage – våga göra en insats för att hjälpa någon som befinner sig i en svår situation. Ibland kan insatsen du gör rädda ett liv.
- Ser du något som går att flytta för bättre framkomlighet? Exempelvis cyklar som står i vägen för räddningstjänsten. Gör gärna det. Hjälプ räddningstjänsten att forsla bort människor och flytta din bil om den eventuellt kan stå i vägen.
- Stå inte och filma och fotografera på en olycksplats. Detta är fel då du inkräktar på den nödställdes integritet, och för att någons liv kan hänga på sekunder. Livräddande åtgärder eller samtal till 112 är bättre i en sådan situation.

Emy Serander
Text och Foto

Träna först och handla maten sen.

Tidseffektivt för dig som vill sätta guldkant på tillvaron och hinna med mycket i vardagen. Gratis parkering och full service fram till kl 20. Välkommen!

mirumgalleria.se

m
MIRUM GALLERIA

Mycket nöje!

INSÄNDARE

När du har läst den här artikeln kommer du troligen att veta mer om Sveriges vägnät än vad Trafikverket gör. Du kommer att få en skrämmande insikt i hur Trafikverket går till väga när verket vill överföra kostnader och underhåll för en allmän väg (exempelvis länsväg 801), till enskilda fastighetsägare på landsbygden. Slutligen kommer du att få ta del av en av statens mest geniala affärsidéer – så smart att vilken företagare som helst skulle ta över idén – om den gick att genomföra lagligt inom det privata näringslivet. Och du kommer nog att förstå varför jag skrev boken Väg 801 – Byalaget som tog strid med Trafikverket.

En formulering utan täckning

Sverige genomkorsas av 61 050 mil väg. Trafikverket ansvarar för de 16 % av Sveriges vägar som är statliga dvs. Europa-, riks- och länsvägarna. Dessutom har verket tillsynsansvar för de 7 % gator och vägar som är kommunala samt "tummen i ögat" på de 12 % bidragsberättigade enskilda vägvägsamfälligheter som lever under hotet att bli av med statsbidraget om de inte sköter sina vägar till Trafikverkets belåtenhet. Längre än till dessa vägar sträcker sig inte Trafikverkets påverkansmöjligheter. Ändå kan du på hemsidan läsa: "Vi på Trafikverket skapar förutsättningar för att alla transporter och resor sker på bästa och säkraste sätt, oavsett var man bor". Trafikverket kan inte påverka förutsättningarna för resor och transporter på mer än 35 % av vägnätet. Trafikverkets intresse för och kunskap om övriga 65 % av vägnätet, (d.v.s. enskilda vägar utan statsbidrag) är närmast obefintlig. Trafikverket har, enligt lag, inte någon överhöghet över dessa vägar. Har det gått Trafikverket helt förbi? Eller?

Det riktigt allvarliga är att en statlig myndighet, som per definition ska stå garant för tillförlitliga uppgifter, ger politiker, andra makthavare och beslutsfattare felaktiga beslutsunderlag samt lurar journalister och reportrar att sprida oriktiga påståenden.

Sverige – en rättsstat?

På luciamorgonen 2016 fick min man Hans och jag veta att Trafikverket planerade dra in allmänt vägunderhåll för "vår väg" (länsväg 801) och Vänneberga bro i samband med att akvedukten under Göta kanal byggs. Vi trodde att Sverige var en rättsstat och att Trafikverket skulle dra tillbaka förslaget då verket fått klart för sig att det negativt skulle påverka fler än femtio affärs-idkare längs vägen, speciellt som politikernas paroll är "Hela Sverige ska leva" och Tillväxtverkets är "Företag är nyckeln till att man ska kunna bo och jobba i hela landet". Så fel vi hade.

I en rättsstat är makten uppdelad på lagstiftande, verkställande och rättskipande, i förhållande till varandra, fristående institutioner. Vid en indragningsprocess ligger samtliga dessa maktfunktioner under ett och samma tak: Trafikverkets.

- Trafikverket tar fram de kriterier som gäller för indragning av vägar, beslutar om dess gränsvärden och ändrar dessa i den mån verket anser sig behöva.
- Trafikverkets regioner är bemyndigande att föreslå vägar för indragning.
- Trafikverkets avdelning för Juridik och planprövning beslutar om de av regionerna föreslagna vägplanerna. Väglagen uttolkas av verkets egna jurister. Kriterierna är det inte så noga med efter vad som står på hemsidan: "Trafikverket har tagit fram kriterier ..." men ... "Kriterierna är inte bindande i den prövning som sker på Trafikverkets centrala funktion Juridik och planprövning."
- Ett överklagande går till Trafikverkets huvudman, regeringen, som genom uppdragsplanen gett verket uppdraget – om än inte på detaljnivå. I andra sammanhang kallas det för jäv.
- Som om detta inte vore nog förstärkte Trafikverkets förra generaldirektör, Lena Erixon, jävsituationen ytterligare genom att, i februari 2021, offentligt meddela att verket inte har råd med de allmänna mindre vägarna på landsbygden, just de vägar som Trafikverket har bemyndigande att överföra till enskilda fastighetsägare.

En genialisk affärsidé

Före 1981 gick skatteinkomsterna från bilismen direkt tillbaka till underhåll av och nyinvestering i de statliga vägarna. 2020 fick Trafikverket 30 % av de 73,3 miljarder som staten drog in. 23 000 statsbidragsberättigade vägsamfälligheter fick dela på 1,4 procent av de 73,3 miljarderna, en summa som inte ens täckte momsbeloppet på vägsamfälligheternas verkliga vägunderhållskostnader. Enskilda vägar utan statsbidrag fick (och får), som beteckningen säger, ingenting.

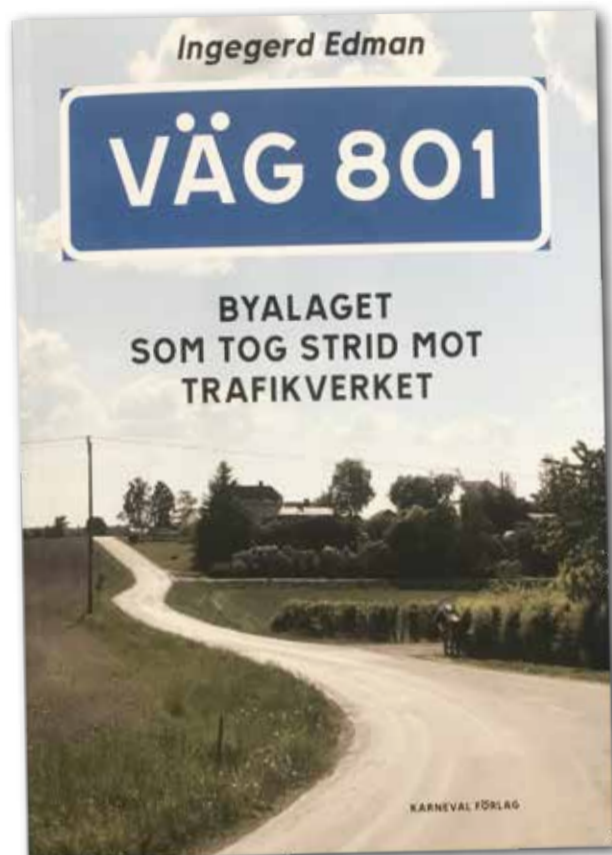
Staten skor sig i tredubbel bemärkelse på enskilda väghållare (med och utan) statsbidrag: Deras inbetalda skatter bekostar vägunderhållet för statens och kommunernas vägar. De betalar, på skattade pengar, underhållet för de egna vägarna och tillhandahåller sedan (gratis) den största delen av det underlag som gör det möjligt för staten att dra in skattemiljarder från bilisterna – farbara vägar. Utan farbara vägar – inga fordon, inga bensin- eller bilskatter.

Att enskilda väghållare utan statsbidrag dessutom betalar moms på de varor och tjänster som krävs för att underhålla vägarna är en extra bonus för staten.

73,3 miljarder in, 22 miljarder ut och ingen kostnad alls för ca tre fjärdedelar av de vägar som är grundförutsättningen för inkomsten. En affärsidé som borde imponera på det privata näringslivet.

Tre goda skäl till att skriva en bok.

Ingegerd Edman
Ordförande Byalaget Drothem väg 801

Omslaget till boken.

Trafikverkets svar:

Trafikverket har i uppdrag av regeringen att löpande utvärdera olika vägars funktion utifrån det behov som finns och hur samhället utvecklas. När ny infrastruktur byggs flyttas ofta trafikflöden och vägar kan få minskad eller ökad trafik. I Sverige finns ett stort och ökande antal vägar i behov av underhåll och det är viktigt att resurserna används där de gör mest nytta.

Genom bygget av nya E22 Förbifart Söderköping har Trafikverket gjort bedömningen att den nya vägen ersätter det behov som väg 801 fyllt som allmän väg och del av riksvägnätet. Det är regeringen som avgör i frågan eftersom den föreslagna vägplanen har överklagats. Nu inväntar vi regeringens beslut.

När det gäller bron över Göta kanal kommer den oavsett regeringsbeslutet att fortsätta skötas i statlig regi. Vi är medvetna om att den frågan i olika sammanhang beskrivits ottydligt och vill därför förtydliga att Trafikverket kommer att fortsätta finansiera och ansvara för underhållet av bron.

Anders Eklund
Projektledare Stora projekt Väg och Vatten

✓ Ilan Sadé
Kandidat nr 1 i valet till Riksdag och partiledare
"Ingen röst är en bortkastad röst, rösta på MED för att minska skatteslöseriet."

✓ Lise-Lotte Lindgren
Kandidat nr 1 i valet till Region Östergötland
"Busslinjer på landsbygden ska utvecklas istället för att avvecklas."

✓ Darko Mamkovic
Kandidat nr 1 i valet till Norrköpings kommun
"Sunt förnuft och vetenskap måste gå före ideologi och idioti."

MEDBORGERLIG
SAMLING
ÖSTERGÖTLAND

Utdelning av kulturpris & kulturstipendium

Kulturstipendiet delas ut
fredagen 2 september kl 20 på Focus Fritidsgård
Kulturpriset och arbetsstipendiet delas ut
lördagen 3 september kl 15 i Rådhuset

Henric Edström Kulturstipendium
Barbro Mellqvist Kulturpris
Mattias Åkeson Arbetsstipendium till Tord Kempes minne

Välkommen!

Arr: Kulturkontoret, 0121-18710

EVENT.SODERKOPING.SE

anteda

antenn tele & data

KOM IHÅG
50% RUT-
avdrag på
IT-tjänster

Professionella installationer
av TV-antenn, datanätverk,
wifi, ljud & bild!

Vi hjälper både privatpersoner och företag

Telefonnummer: 0700-44 44 44

E-post: info@anteda.se

Vi finns i Söderköping och Valdemarsvik

www.anteda.se

Adress: Balstorp Åshöjden 1
Utgångspris: 2 490 000 kr
Visning: sönd 28/8 och månd 29/8 enl. ö.k.
EP: 219 kWh/kvm per år

Balstorp Åshöjden 1, Söderköping

Villa på landet med närhet till stan. Modern villa med nyare kök & nytt helkaklat våtrum. Luftvärmepump. Altan med SPA. Tre rum & kök. Gårdsbyggnad med ytterligare ett sovrum/arbetsrum, tvättstuga, förråd m.m. Enskilt V/A med ny biologisk avloppsanläggning. Fiber. Besiktigat. Stor & insynskyddad naturtomt om 2 920 kvm. Ca 15 min med bil från Söderköping.

Adress: Moborg 1
Utgångspris: 2 490 000 kr
Visning: sönd 28/8 enl. ö.k.
EP: Behövs ej för denna byggnadstyp

Moborg 1, Söderköping

Välskött permanent- eller fritidsboende med enskilt lugnt läge på stor fastighet. Moborg i Bråta, ca 30 minuter från Söderköping. Stor fastighet om 34 795 kvm med skogsmark. Möjlighet till båtplats. Huvudbyggnad med bl a tre sovrum. Kök med vedspis, storstuga med öppen spis. Duschrum med tvättmaskin. Loftstuga i två plan från ca 1780-talet med förråd & sovrum. Isolerat gästhus. Dessutom nybyggt hus som kan anpassas efter behov. Gårdshus. Garage. Enskilt V/A. Friskrivning mot dolda fel pga ägarnas ålder. Besiktigat.

Adress: Skönberga Ängberga 1
Utgångspris: 3 590 000 kr
Visning: sönd 28/8 enl. ö.k.
EP: 56 kWh/kvm per år

Skönberga Ängberga 1, Söderköping

Villa för familjen på landet men nära stan. 186 + 42 kvm bo- & biyta. Vacker smakfull interiör med praktiska utrymmen inom- & utomhus. Modernt kök i öppen planlösning mot matplats & stort v-rum i vinkel. Inomhus SPA-bad + separat duschutrymme & bastu. Bergvärme fr 2019. Enskilt V/A. Besiktigat. Stor natur- & trädgårdstomt om 11 470 kvm. Ca 15 min med bil från Söderköping. Nära till E22 med bussförb. mot Söderköping/Norrköping & Valdemarsvik.

Adress: Gnestadvik 6
Utgångspris: 3 450 000 kr
Visning: sönd 4/9 enl. ö.k.
EP: Behövs ej för denna byggnadstyp

Gnestadvik 6, Vikbolandet

Drömmen om ett fritidshus vid havet med egen brygga och strand. Idylliskt båtsmanstorp på tomt i söderslutning ner mot havet vid Slätbaken. Ljust & charmigt torp som under 2011/12 genomgick en omfattande renov. med bl a omlägn. av tak. Ny skorsten & murstock. Nya 2-glas isoler fönster. Takpannor från 1990-tal. Inv. ingår i försäljn. Friggebod med el nyttjas som gäststuga. Nere vid vattnet, mindre bodar för förv. Inget V/A. TC. I mycket bra läge, med bara 20 min resa från Norrköping. Respektera ägarens önskan personliga visningstider för att nyttja möjliga P-platser.

Sökes villa på landet

Önskar hyra villa ca 100 kvm i lantligt läge. Önskemål: Garage med uppvärmt förråd. Gärna med en mindre trädgård och internetfiber.

Svar till: soderkoping@serander.se

Välkommen
på visning

Funderar du på att sälja din bostad?
Varmt välkommen att kontakta oss!

Serander

Storgatan 2 - 0121 219 20 - www.serander.se

Fastighetsförmedling

BARNSLIGA LÖRDAGAR PÅ STINSEN KL 14 - FRI ENTRÉ - FRÅN 3 ÅR

- 10 SEP Promenadteater Magiska piratskatten med Teater Carpa
OBS! En gång för alla, Alboga
- 17 SEP Skapande verkstad med Anna-Lena Rydberg
- 24 SEP Återbruka med Lotta från Sparven Systudio
- 01 OKT Sagostund med Sofia Nerman
- 08 OKT Barnens Bokhylla med författaren och illustratören Emma Virke
- 15 OKT Poesifest på bibblan! Sagostund och skapande verkstad med Malte Persson
- 22 OKT Övntad historia med Arvid Westberg
- 29 OKT Sy din egen halloween-figur med Hemslöjden
- 05 NOV Höstlov - se separat program
- 12 NOV Barnteaterföreställningen Drömskt med Teater Tre
- 19 NOV Skapande verkstad med Anna-Lena Rydberg
- 26 NOV Rör på kroppen! med Musikteater Gulasch
OBS! Salong Ramunder
- 03 DEC Dansa en bok med Dansverkstan
- 10 DEC Barnteaterföreställningen Hej Hilma! med Teater Pelikanen
OBS! Salong Ramunder
- 17 DEC Skapande verkstad med Anna-Lena Rydberg

Säkra din gratisbiljett på www.salver.se

Arr: Kulturkontoret i samarbete med Söderköpings Bibliotek

EVENT.SODERKOPING.SE

Föreningen Guldkant i Söderköping vill bidra till bättre livskvalitet för äldre och ensamma människor i kommunen

Vi fortsätter bjuda på små och stora glädjeämnen. Senast möttes vi på den traditionella sommarfesten - hela Hagatorget fylldes av glada äldre som serverades kaffe med dopp samt musikunderhållning. Dessutom lotterier med fina vinster skänkta av företag i Söderköping. Skärgårdsutflykten i slutet av juni blev en fin upplevelse. Läs om den på annan plats i denna tidning.

Det kommer att hända fler spännande saker under året. Närmast planerar vi bland annat rundturer med Tuffe-tåget. I december blir det julfest. Läs vår annons, alltid i Söderköpings-Posten! Följ också vår verksamhet på Facebook - där tar vi gärna emot tips på aktiviteter.

Telefon 0121-10296

Bankgiro 5269-3330

Swish 123 626 52 35

Guldkant
i Söderköping

Angens
BLOMMOR

Välkommen in till oss och inspireras av alla fina nyheter bland växter och inredning.

Våra florister erbjuder buketter passande alla tillfällen.

Varmt välkomna

Öppettider

Mån-fre: 9-18, lör: 9-15, sön: 10-14

Telefon: 0121-102 04

Hemsida: www.angens.se

E-post: blommor@angens.se

Håll dig uppdaterad

Gryt, Edens gröna trädgård, tycker Lorna och Ian

Lorna och Ian bor i Australien och tillbringar somrarna i Gryts skärgård.

Vi fick ett tips från en läsare om ett par som bor i Australien, men som har fritidsfastighet i Gryt. Vad är det som gör att man reser över halva jorden för att tillbringa några sommarveckor i vår svenska skärgård?

Jag åkte till Gryt för att träffa Ian och Lorna. Det blev ett samtal på deras veranda över en lunch om skillnaderna mellan att leva i Australien och Skottland jämfört med Sverige.

Ian är professor och har under sin aktiva tid arbetat som hjärnkirurg och Lorna som advokat. Han är född i England men hans föräldrar emigrerade till Australien. Där efter har han under 35 år levt och arbetat i Edinburgh, Skottland. Lorna är född och uppvuxen i Skottland. Båda har undervisat på universitetsnivå.

Australien är stort och består av många delstater. Att åka med bil längre sträckor är ofta inte något alternativ. Det kan ta 4-6 timmar att med flyg ta sig från kust till kust.

År 2020 bestämde de sig för att flytta till Adelaide på den Australiensiska sydkusten. Där blev de isolerade under ett par års tid under pandemin på grund av de strikta resebestämmelserna. Hur skulle det gå med trädgården i Gryt om den inte skulle skötas under så lång tid? Det visade sig inte vara några problem. Under de 17 år som de ägt huset har de fått många vänner i området, vänner som de saknat mycket under pandemin. Vännerna har på eget initiativ skött trädgården och sett till huset. Paret har undrat hur kan det komma sig att så många varit så snälla och hjälpt dem? Den förklaring de fått är att boende i skärgården sedan generationer tillbaka sett det som naturligt att hjälpa varandra, något som Ian och Lorna nu är så tacksamma för.

- Behöver du hjälp med något som en granne inte

klarar av så finns det många lokala hantverkare som är seriösa och kompetenta att lita på, sådana finns det inte i andra länder, säger Lorna.

Hur kom det sig då att de köpte sommarhus i Sverige? Ian arbetade för många år sedan med forskning i Uppsala under ett par månader. Lorna studerade också där men bara en kort period. Men Lorna hade också haft flera semestervandringar i Dalarna, Jämtland och Norrbotten. När de hade blivit ett par så bestämde de sig 2002 för att åka på semester till Sverige. Det var i början av Ryanairs flygturer mellan Skottland och Sverige. Resorna var mycket billiga. De hyrde en bil och reste runt i landet, landskapet var så vackert. Ian har som intresse att var han än reser studera fastighetsmarknaden. I Sverige tittade han på ett område kring västra Östergötland utmed Vättern, som de båda tycker är riktigt vackert. Fastighetspriserna var då dessutom låga, vilket var viktigt för att de inte ville ta så stor ekonomisk risk i det fall de av någon anledning blev tvingade att sälja. Att det istället blev Gryt berodde på närheten till havet med en svalkande vind och mer stabila fastighetspriser. Ian fann huset i Gryt på nätet och åkte en kall och snöig vinterdag för att se på fastigheten. På telefon lyckades Ian att beskriva husets kvalitéer för Lorna.

Varför valde ni att flytta till Adelaide på Australiens sydkust för ett par år sedan, förutom att Ian är uppvuxen i Australien och har många vänner där?

- För det första det varma klimatet som inbjuder till många aktiviteter utomhus, säger Ian. Vintertid är det oftast 15 plusgrader och på sommaren (vår årstid vinter) kan det vara temperaturer på över 30 grader. En nackdel är att sommaren är lång och torr, riktigt torr. Det är inte alls samma fyra årstider som i Sverige. Men det gör samtidigt att risken för bränder är stor. Det har vid flera till-

fällen varit stora bränder vilket gör att brandberedskapen måste vara hög. Det innebär t.ex. att gräset måste hållas kort och att varje hushåll måste ha en tank med vatten i beredskap. I perioder av bränder så informeras boende via en mobilapp när de måste evakuera och då kan det gälla larm om att på fem minuter lämna bostaden. Ibland kan röken synas vara långt borta men i den kraftiga vinden kan gnistor förflytta bränderna kilometer på kort tid. Det finns skogar med eucalyptusträd som innehåller mycket olja och därmed brinner snabbt och kraftigt. Paret's hus ligger på en höjd som ger visst skydd, men efter de köpt sitt hus fick de veta att fastigheten tidigare drabbats av brand och att elden lätt stiger uppåt på kullar.

Förutom klimatet framhåller paret att de flesta i landet har det bra rent ekonomiskt, lönerna är höga och skatterna måttliga. Många bor i sina egna hus. Prisnivån är dock hög, många varor måste importeras till landet. De upplever inte att inkomstklyftorna är så stora. Jämställdheten mellan kvinnor och män har förbättrats under senare år. Sammantaget gör det att många vill utvandra till Australien från länderna i Oceanien. Migrationsbestämmelserna är dock mycket strikta, vilket Lorna fick pröva på när de skulle bosätta sig i Australien. Myndigheterna har ett strikt poängsystem som varje person provas med. Vilka kompetenser som landet behöver är det viktiga. Utbildning, yrkeserfarenhet, ålder, språkkunskaper i engelska m.m. ger olika poäng. Det är inte säkert att bara för att du är högt utbildad och har välordnad ekonomi får bli medborgare. Istället kan det vara så att en viss yrkeskategori efterfrågas. Men det är inte för den delen säkert att du får flytta till den plats som du önskar. Istället kan det vara i en annan stat t.ex. i varma och torra centrala Australien behovet av din kompetens finns.

Är du över 45 år kan du glömma din önskan att emigrera till Australien, då är du för gammal om du inte har någon yngre som kan garantera din försörjning.

En stor känguru äter i trädgården. Foto: Privat

Utsikten från berget i Adelaide där huset ligger.

Visst är djurlivet väldigt olikt det i Europa?

- Ja, säger Ian, det är stor skillnad. Hemma i trädgården måste vi ha stövlar på oss då det finns många arter av giftiga ormar. De är inte så aggressiva som de som finns i Norra Australien, men råkar man trampa på dem så hugger de. Sedan har vi kängururna, de äter ibland våra växter i trädgården. Ibland när jag vill jaga bort dem så tar jag en yxa och en kniv som jag slår ihop för att skrämja dem. Skulle jag mot förmodan bli attackerad, så är jag beväpnad.

- I träden ser man ibland koalabjörnar som sitter fridsamt i eucalyptusträd och äter blad. Du kan se en björn sitta i ett träd en dag och nästa dag så sitter den kvar på samma plats eller så har den bara flyttat sig ett stycke till nästa träd. De är så söta säger Lorna, med ett leende.

Lorna ser Sverige som ett föregångsland på många sätt, inte minst när det gäller kretslopp och bevarande av natur. För många år sedan försökte hon i Skottland få myndigheternas intresse för att introducera bergvärme. Det gick inte, landet skulle i första hand nyttja egna naturresurser med gas, men som inte är miljövänlig. Bergvärme har nu introducerats i landet, men tyvärr alldeles försent, något som myndigheternas säkert ångrar. Som exempel på vårt miljötänkande, nämner paret källsortering där Sverige ligger långt framme.

När det gäller teknik och uppfinningar så ligger Sverige många år före alla andra länder, kanske tio år före Australien? Varje gång paret kommer till Sverige så upptäcker de nya lösningar som de imponeras av. Jag frågar, varför är det så? Lorna säger att hennes lärare i svenska påstår att det bistra svenska klimatet genom århundranden format svensken till att bli initiativ- och idérik.

I andra länder som Australien så tycker man om att visa att man är framgångsrik t.ex. genom att äga en stor villa och flera bilar. Svensken är inte alls så, utan är mer nöjd och ser värdet i ett gott liv ur ett annat perspektiv.

Paret är också imponerade av de svenska studenter som de undervisat i Skottland. Många av de främsta forskarna och toppstudenterna är just svenskar.

Jag tackar Ian och Lorna för den goda lunchen och den trevliga pratstunden på deras veranda. Jag tackar dem också för samtalet där jag fick svar på många frågor om skillnaderna mellan att bo i Australien jämfört med Europa. De ursäktar sig artigt över att de talat så mycket om sig själva, men det var precis min önskan att få en bild av hur det är att leva så långt bort i ett annat land, men ändå vilja tillbringa tid i den svenska sommaren. Det liv som Ian och Lorna lever verkar vara mycket härligt samtidigt som det de berättat för mig gör mig glad och stolt över att vara svensk.

Åke Serander
Text och Foto

Hydrokoptern klarar färd över vatten, is och snö. Foto: Privat

Hydrokoptern - skärgårdens specialare

Nöden är uppfinningarnas moder. Denna gamla sanning gäller också tillkomsten av hydrokoptern. I början av 1930-talet köpte Albin Johansson och hans bröder (Börje och Bertil) Hästö Båtvarv utanför Arkösund. Mellan ön och Arkösund gick och går fortfarande stora farleden in till Norrköping. De fick ta sig in till Arkösund från sin ö på det sätt som skärgårdsborna i alla tider har tagit sig fram, över osäkra isar, med en så kallad is-eka som drogs över isen och som i rännan stakades fram mellan isflaken.

Detta var ju eländets elände och förklaringen till varför Albin började grunna och rita. Han grunnade igen och strax före kriget hade han konstruerat och byggt den första hydrokoptern.

Förstlingsverket var byggt i trä med metallskodda pontoner och drevs av en tvåcylindrig motorcykelmotor. Inte gick den särskilt fort men vi tog oss fram med den över både is och vatten och vi såg till att det hela fungerade, sade Albin.

Sedan kom kriget och därmed bensinransonering och elände. Soppa till hydrokoptrar var inte att tänka på.

Efter kriget började hydrokopterbyggandet igen men det var inte förrän på senare delen av 50-talet som det blev riktig fart på tillverkningen. Det var i och med att den glasfiberarmerade plasten gjorde sitt intåg i båtbyggarsammanhang. Det visade sig att plasten mycket väl kunde användas till hydrokoptrar. Formar tillverkades, plashydrokoptrar började tillverkas i Arkösund. Hydrokoptrarnas utseende har inte förändrats särskilt mycket sedan den första plashydrokoptern såg dagen ljus. En del detaljförändringar har givetvis skett men inga ge-

nomgripande. Verksamheten har hela tiden hållits i liten skala och sammanlagt har inte fler än 260 Arkösundshydrokoptrar tillverkats.

Vad är då hydrokoptern för en sällsam fågel i fordonsfaunan? Jo, det är en luftpropellerdriven farkost avsedd för färd på is, snö och vatten, ömsom stark som svag is, lös is, båtrännor, snösörja och djup snö, samt även i grunt vatten med gräs och vass.

Hydrokopterns skrov är tillverkat av speciell glasfiberplast med inbyggda flyttankar fyllda med polyuretanskum. Botten är försedd med glidskenor av syrafast stål och skyddsskenor.

Ser man till funktionen så kan man helt enkelt säga att hydrokoptern är en propellerdriven båt på medar eller en pontonförsedd motorsläde. Vitsen med hydrokoptern är att den ska kunna gå lika bra på is och snö som på vatten. Att köra den på annat underlag är ganska svårt eftersom luftpropellern knappast klarar att driva farkosten uppför några större backar.

Hydrokoptern blev 1979 världsberömd över en natt då filmen Björnön av Alistair McLean, med bl.a. skådespelaren Donald Sutherland hade premiär. Bertil Johanssons sonson, Leif, då 19 år var stuntman i filmen. Sex hydrokoptrar användes under inspelningen av filmen. Fyra förstördes, en finns kvar i privat ägo och den sjätte pryder ett museum i Kanada. Som av en händelse är nu sonen till Albin i skrivande stund på väg till Kanada för att besöka detta museum.

Tina Sjöholm

Margareta föreläser i Ringarum och Valdemarsvik

I vårt nästa nummer kommer ni kunna läsa om Margareta Spells böcker "Gårdar och bönder från Gustav Vasa till 1872/1902 – om Ällebråta och Rullerum by". Två gamla byar nära Östergötlands skärgård.

Dessförinnan kan ni gå på föreläsning med Margareta:

Söndag 4 september i Ringarums hembygdsgård kl 13:30
Onsdag 14 september i Valdemarsviks bibliotek kl 18:00

Daniel Serander

**Tema:
Valet 2022
på sidorna
38-43**

Staden vid Ramunderberget

*Som ett vackert litet smycke
Har där samlats i mitt tycke
Vid Ramunderbergets brant
Nått så vackert och galant
Fordom hyllad som sig bör
Av en enad stormanskör*

*Värnad var som ädelt vin
Köpmän surrade som bin
Staden var en sockertopp
Oändligt var dess framtidsbopp
Marinens vagga låg vid stadens torg
När kungen huserade på Stegeborg*

*I år man avtäckt här ett vackert monument
Som minner om vad här för 500 år sedan hänt
Ån var förr kommunikationen ut till havet
Med tiden klarade ej ån helt utav kravet
När skeppen blev allt större efter hand
Och handeln ökade med fjärran land*

*Då kom en man i efternamn von Platen
Vars idé nog satt myror i den svenska staten
Planera för ett riktigt dike bort mot väster
Staden blev så på nytt ett myller utav gäster
Det diket fick väl inte något särskilt djup
De som grävde däruppå tog en och annan sup*

*Det blåa band som blev av detta dike
Som delade tvärsöver hela vårt rike
Från kust till kust det blev en Göta Kanal
Inte särskilt djup och många sträckor smal
Kanalen som för landet skulle göra att
Vår sjöfart till dansken slapp betala skatt*

*För danskens skattkista blev tämligen rund
När danska tullen tog betalt vid Öresund
Nu kunde man ta skeppen ut i väster
Och att i skatt bespara många lester
Nu är kanalens storhetstid ett minne blott
Och anses vara hindra för alla som har brått*

*För några år sen hade vi besök av vår marin
En uppvisning som satte fart på fantasin
För när de kommer Gud vet varifrån
Det gick på tok de siktade väl på ån
När de med full fart i kanalen kom
De "ankra" båten helt vid sidan om*

Hans
Fredriksson

Rösta i valet den
11 september

Dagens Ros

I samarbete med Ängens Blommor

Du som fått Dagens Ros kan hämta den på Ängens blommor på Ågatan, Söderköping.

Vem vill du ge Dagens Ros? Skicka förslag med max 30 tecken till: dagensros@soderkopingsposten.se eller till Storgatan 2, 614 30 Söderköping. OBS! Ange om du vill synas med signatur eller för- och efternamn. Vi publicerar insända förslag i mån av utrymme.

Jag skulle vilja ge en dagens ros till kvinnan på apoteket som hjälpte mig att snabbt få i mig min medicin när jag fick en allergisk reaktion. Jag slapp åka till akuten och kunde följa med min dotter till tandläkaren som planerat istället. Du är guld värd!

Tack från Jenny, den 23/5

Mette, Viggo & Jeppe vill gärna ge personalen på Föräldrakooperativet Musikanten dagens ros. Närvarande fröknar som ser till att barnen får en fantastisk tid på förskolan med kreativitet, utveckling och trygghet.

Familjen Koski

*Vill du också
ge bort en
Dagens ros?*

Stort tack till arrangörerna av nationaldagsfirandet i S:t Anna.

Ove, Norrköping

En bukett rosor till Guldkant som bjöd oss på Blå Porten på kaffe, bakelser och musik.

Från oss på Blå Porten genom Sirka-Lisa

Ett stort fång med rosor till Lena Lyrhag, i bokhandelns "lilla glasskåp" har vi sett hennes trevliga text- och bildarkiv från gamla trädgårdar i Söderköping med omnejd.

Tack Lena.

Carina och Anita

Vill du ha renare vatten?

Besök jms-vattenrening.se
och få ett konkret förslag
inom två minuter.

JMS Vattenrening
011-12 70 30

HÅRDHS MÅLERI AB

Kunskap - Tradition - Kvalitet
sedan 1996

Vi finns nu i skärgården och kan erbjuda alla tjänster inom måleri.
Med vår båt tar vi oss enkelt ut till dig som bor på öarna.
Vårt företag besitter stor hantverksskicklighet,
kunskap och ansvars känsla.

www.hardhsmaleri.se

Örtkorgen: Att använda örter, ogräs och vilda växter - Del 21

Vildapel och Äpplen

Malus

Vildapel, förvildade eller kultiverade äpplen och prydnadsäpplen. Vad är skillnaden?

Kanske har du lagt märke till äppelträd som växer vilt i naturen, men visste du att dessa äpplen ofta är goda och användbara?

Introduktion

Äpplena är Sveriges vanligaste frukt och har varit en nyttoväxt sedan stenåldern. Det har även varit betydande genom historien. Från Adam och Eva senare till vetenskapsmannen Isaac Newton, med äpplet som föll och hans insikt om gravitationslagen, vidare till en symbol för ett av nutidens framgångsrika företag och mycket däremellan.

Här ska jag i huvudsak fokusera på vilda eller förvildade äpplen, men för helhetens skull tas andra sorter med.

Beskrivning

Alla äpplen är korsningar från ett fåtal urformer, varav en är vildapel. Det finns tusentals sorter då en äppelkärna innehåller arvsanlag från både sitt "moderträd" och trädet äppelblomman pollinerades av. Båda träden i sin tur är korsningar.

Frukt från kärnsådda äppelträd blir alltså alltid en överraskning! Dessa spännande äpplen växer i skog och mark, men också i stadsmiljö och parker. De varierar i storlek, färg, smak och mognadstid. **Vissa kan se små och obetydliga ut, men jag är alltid nyfiken och smakar. De flesta brukar vara goda.**

Det enda sättet att föröka en *specifik* äppelsort är att "transplantera" in en kvist på ett annat träd (ympning).

En bråkdel av alla sorter odlas kommersiellt, sorterna Ingrid Marie och Aroma toppar listan i vårt land.

Äppelträd trivs på öppna, soliga platser som ängar, skogsbyrn, parker och trädgårdar. Fruktarna mognar från sensommar till senhöst. Vissa sorters äpplen kan sitta kvar in på vintern och fin fallfrukt kan sedan ligga under träden länge. Jag plockar även dessa som ett färskt vitamintillskott och det är föda till vilda djur och fåglar.

Vildapel (*malus silvestris*): Trädet eller busken växer upp till mellersta delarna av Sverige och ger små, ofta rätt sura, hårda äpplen. Bladens undersida är släta och blommornas insida är vit med rosa utsida. Mogna frukter varierar i utseende och smak. Vissa kan ätas direkt, andra blir sötare efter en frost.

Förvildade äpplen: Många till synes vilda äppelträd är inte vildapel utan ursprungligen planterade träd som förvildats eller blivit självsådda av kärnor. Bladundersidan är varierande luddig.

Kultiverade/förädlade äpplen (*malus domestica*): Ibland kallad trädgårdsäppel. Odlas i trädgårdar och är de vi köper. Bladundersidan är mjukt hårig med sammetskänsla.

Prydnadsäpplen: Små äpplen, oftast planterade i stadsmiljö. Inkluderar paradisaäpplen som lämpar sig till gelé, men jag går inte in på dessa här.

Matlagning

Användbar växtedel: Blom, frukt (kärnor endast i små mängder).

Blom: Som ätbar dekoration, i te och kan kanderas.

Frukt – Vildapel: Speciellt goda till gelé som passar till många rätter, i sötare bakverk, grytor och maträtter där syrlighet passar. Tydligt ska de vara goda grillade eller bakade, men har inte provat ännu. Syran kan mildras blandade med andra frukter/bär eller efter frost.

Frukt – Äpple: Massor av gott i desserter och bakverk som pajer, muffins, kakor, bakade, stekta och inte minst i fruktsallad. Favorit hos mig är en sockerkaka i långpanna med äppelskivor och kanel. Vaniljsås, vaniljglass, kanel, kola, nötter och mandelmassa passar underbart till äpplen.

Skiva äpple på filen, gröten, smörgåsen, keso, sallad, riv i råkostsallad. Lägg i en höstgryta, stek till kött/kyckling/korv, gör mos, sylt, gelé, juice (jättegod utspädd med bubbelvatten, i stället för läsk), must, cider, vin och chutney. Äppelskal är gott som snacks och torkat till te.

Roses "Gott och Blandat" Äpplen

Tag flera olika sorters äpplen. Skiva och torka till äppelringar (se t.h.). Blanda dessa så får du olika smaker, storlekar, söt- och surhet. Nyttigt favoritgodis!

Örtmedicin (invärtes)

Användbar växtedel: Frukt (ej kärnor).

Innehåller viktiga antioxidanter (polyfenoler, quercetin), pektin, flavonoider inkl. florizin, äppel- och citronsyra, vitaminer (A, B, C, E, K), mineraler (magnesium, järn, kalium) m.m.

En stor del av de hälsobefrämjande ämnena sitter i skalet. **Skalar man äpplet så förlorar man halva mängden näringsämnen.**

De verksamma ämnena i frukten kan:

- Reducera risken för hjärt- och lungsjukdomar, astma, diabetes och cancer.
- Sänka halten av det skadliga kolesterolet (LDL) vilket därmed motverkar åderförfattning.
- Gynna matsmältningen, öka ämnesomsättningen, reducera upptag av fett från maten samt lindra både diarré och förstoppning.
- Reglera blodsockret.
- Skydda mot neurologiska sjukdomar som Alzheimers.

För sund hälsa, förebyggande och stödjande verkan samt, som det heter i ordspråket, **hålla doktorn borta, ät helt enkelt 1-2 äpplen om dagen** (om köpta helst ekologiska). Smakar gott, gör gott.

Hur gör man?

Plockning/förvaring: Fallfrukt är lättplockad, men ska äpplena förvaras länge så plocka från trädet så att frukten inte är skadad (se allemansrätten t.h.).

Tips! Notera var goda äpplen växer samt när frukterna mognar så kan du gå tillbaka dit varje år.

I jordkällare eller kylan håller äpplen länge (vildapel speciellt länge). De kan också frysas in i skivor/bitar. Håll citron på innan så mörknar de inte. Skaka bitarna efter några timmar så fryser de inte ihop.

Torkning: Tvätta och torka av frukten, använd sedan äppelurkärnare. Därefter halvera, "finslipa" om lite kärnhus är kvar, skiva sedan i tunna ringar. Som förr kan dessa ringar hängas horisontalt på ett snöre i köket, peta lite på ringarna ibland så att de inte fastnar i varandra. Jag gör större mängder så använder en mat-tork. Förvaras sedan mörkt i burkar, i rumstemperatur.

Tips! Har du för mycket frukt, testa att ställa en skylt om plockning (eller en påse frukt) utanför grinden och gör någon jättegädd. Det finns också appar som parar ihop fruktsökare med fruktgivare, använd sociala medier eller fråga helt enkelt. Så undviker vi att äpplen går till spillo.

Visste du att...

- Den hårda veden passar till rökspån och träsniderier/slöjd, men har ett högt energivärde så bör ej användas i öppen spis/kamin (blir för varmt).
- Om äpplen börjar se lite skrupna ut, kasta dem inte. Enligt abbedissan Hildegard von Bingen är dessa de mest hälsosamma.
- Ett medelstort äpple innehåller bara ca. 60 kalorier.
- Östergötlands landskapsäpple är Gyllenkroks Astrakan.

Slutligen...

Nästa gång du ser vilda äpplen, våga smaka! Oftast blir det en glad, njutbar överraskning. Annars, grimasera lite och laga sedan något gott för även ett surt äpple är ju nyttigt. **Låt oss älska, uppskatta och ta vara på alla sorter!**

Viktig information: Enligt Naturvårdsverket (allemansrätten) får fallfrukt plockas i naturen och på kommunal mark. Även några frukter får plockas från träd såvida inga grenar bryts eller markägaren har invändningar. Frukt får aldrig plockas i privata trädgårdar utan tillstånd.

Är du osäker på om, hur eller när en växt kan användas bör du konsultera en örtkännare. Var alltid helt säker på att du identifierat växten korrekt.

I april publicerades Roses bok "Lättplockat – Hur du använder vanliga vilda växter, bär och ogräs till mat och hälsa".

Under Gästabudet i Söderköping guidar Rose i Örttagården om "Medeltidens örter – Då och nu" den 27/8 kl. 11 och kl. 13. Efter varje signerar hon sin bok. Den 28/8 signerar hon på Söderköpings Bokhandel kl. 11-13 och under Östgötadagarna, 3-4 september, på Sänkaldens Gärd kl. 10-16. Välkommen!

Rose är diplomerad örtterapeut med inriktning på nordeuropeiska läkewäxter (fytoicin) och ätbara vilda växter. Växter som finns i vår natur och trädgård som du kan plocka/ använda själv. Hon har skrivit krönikor i serien Örtkorgen i Söderköpings-Posten sedan 2015, föreläser, håller örtvandringar och plockar till restauranger. Kontakt: www.rosewilkinson.se

Augusti 2022

Rose
Wilkinson

Vår kropp är fantastisk på många sätt. Till exempel så är den i ständig förnyelse och förändring eftersom vi är en levande organism. Tänk er att bara efter fyra veckor så är varenda cell i huden utbytt och helt ny.

Så får du energi inför hösten

Snart övergår sommaren till höst, semestern är slut. "Hur ska jag motivera mig och vad ser jag fram emot"? Det är ett par frågor som många ställer sig. Är man som jag så smyger ett visst vemod över sig för att sommaren snart är slut. Dagarna blir kortare och värmen avtar. Kanske kan det jämföras med någon man tycker väldigt mycket om ska ge sig i väg på en lång resa. Någon som man inte kommer att möta under en lång tid.

Hur får vi bort dessa tankar som drar ner oss i vårt mående? En del älskar variation. Andra har orsaker till att man inte känner sig fullt så pigg och alert som man skulle vilja vara. Oavsett orsak och tid på året så påverkar våra tankar vår kropp och sinne. Det handlar, som ni säkert förstår, om våra valda sanningar och de olikheter vi har som människor.

Vi har våra favoriter i de fyra årstiderna. När vi befinner oss i en årstid vi inte uppskattar fullt så mycket har vi av förklarliga skäl inte lika mycket energi eller "måbra-ämnen" i kroppen. Det påverkar vårt humör. För mig som älskar sol och värme är våren och sommaren den tid som jag uppskattar mest och då har jag mest energi. Det har bland annat med vår dopaminnivå i kroppen att göra. Det är en signalsubstans som stimulerar belöningssystemet i det centrala nervsystemet. När den nivån ökar så känner vi mer lust och välbehag, vi kommer att orka mer. Ett av sätten som jag tankar mer energi är genom mötet med andra människor. Under vår och sommar går vi ut och möter andra lite mer, eftersom ljuset och värmen är med oss.

Vårt mentala tillstånd påverkar vårt agerande - vårt agerande påverkar andra människors mentala tillstånd.

Vi kan träna upp oss i det som får oss att tappa energi vid olika tillfällen. När jobbiga tankar och känslor dyker upp, försök då att bryta ner det till något greppbart och som vi förstår. Våga tänka och känna hela tanken även om det inte alltid är så lätt. Men om du till exempel försöker tänka ut vad som i din värld är motsatsen till dina negativa tankar eller känslor, då kommer hjärnan få upp positiva bilder. Dessa bilder tar dig automatiskt ifrån det negativa känslotillståndet. Genom fortsatt träning så kommer du nå positiva resultat.

Vår kropp är fantastisk på många sätt. Till exempel så är den i ständig förnyelse och förändring eftersom vi är en levande organism. Tänk er att bara efter fyra veckor så är varenda cell i huden utbytt och helt ny.

Precis så kan vi göra med gamla och jobbiga tankar - byt ut och förnya. Som jag skrev i en tidigare krönika om hjärnan och hur den väljer att se på sanningen - den valda sanningen, fungerar på samma sätt här. I alla skiften som hjärnan upplever, om det är från sommar till höst eller att du går från något gammalt till något nytt, så tolkar hjärnan det gamla som konkret. Det får dig att känna viss trygghet, eftersom den vet hur det var då. Det nya är mer diffust för hjärnan. Då infinner sig känslan av rädsla och oro mycket tidigare, vilket resulterar i att det

Tyrislöt när sommaren börjar lida mot sitt slut.

går åt mer energi. Men om du i din fantasi kan välja hur du vill att det ska se ut, även om det inte exakt kommer att bli så, kommer du så småningom uppleva välmående och kontroll, vilket i sin tur skapar självförtroende. Hjärnan kan inte skilja på verklighet och fantasi i känslan.

Många idrottsutövare använder sig av triggers, ankare eller valda sanningar, det finns många begrepp, men de fungerar på samma sätt. Ingmar Stenmark var en av alla idrottsutövare som använde sin fantasi inför varje lopp. Han beskrev att innan varje åk så såg han sig själv utifrån hur han åkte backen ner och hur han tog alla portar på det sätt han ville. Allting verkar skapas två gånger - en gång i fantasin och en gång i verkligheten.

Han lade också till en trigger precis innan starten. Den gick ut på att han klämde till stavarna hårt sekunderna före han skulle ge sig iväg. En observant kille frågade Stenmark varför han alltid gjorde så? Ingmar svarade - Det är min segergest när jag går i mål, det blir då tydligare eftersom jag använder mig av flera sinnen plus att hjärnan alltid går på det som har starkast känsla. Det är säklart inte bara i idrottens värld det här fungerar. Det fungerar på samma sätt om det är i livet, på jobbet eller efter semestern som du behöver locka fram en positivare känsla och energi. Tänk på att alla känslor är färskvara, så vi behöver upprepa dessa.

Även om jag arbetar med samtalscoachning, föreläsningar och den holistiska hälsan är jag själv långt ifrån färdig. Jag tappar mig själv varje dag med negativa tankar och beteenden. Men numera tappar jag inte borta mig så ofta, så djupt och så länge. Men jag tror också att det finns en mening för oss att hamna där för vår egen utvecklings skull, annars hade vi inte något annat perspektiv att jämföra med.

Det jag har lärt mig genom åren är att försöka begränsa mig i alla "göranden" eller "måsten" när jag känner obalans i kropp och själ. Det är definitivt roligt och vi behöver det med jämna mellanrum - vissa mer än andra. Men det går åt energi till dessa prestationer och det kan skapa stress. Stress behöver nödvändigtvis inte innebära att du har för mycket omkring dig. Det kan också vara så att du har för lite att göra, eller att du inte hittar någon mening med saker och ting, det skapar också stress. Återigen så kräver kroppen balans för att vi ska må väl.

En annan energitjuv som vi ibland springer på ibland är sociala medier. Där ser vi allt som oftast glada vänner och familjer som bekymmerslöst bara roar sig. Men faktum är att vi alla har något att brottas med.

När jag är på skolor och företag och bedriver utbildning, eller håller i en föreläsning så brukar jag ibland väva in mina egna erfarenheter. Allt för att elever/publik ska få en tydligare bild av budskapet. Hjärnan tycker om tydlighet och då börjar man också se i bilder. Med hjälp av flera sinnen som deltar så ökar chansen till inläring. Jag talar bland annat om vikten av närvaro när jag visar något nytt som de ska utföra. Allt för att de ska lyckas med sina mål och framför allt, ska känna glädje över deras förmåga

att utföra det. Inte allt för sällan kommer frågan som jag tycker så mycket om: - varför får inte vi lära oss mer om medveten närvaro tidigare i livet eller i skolan? "Det är faktiskt viktigare att kunna bygga upp sin självkänsla än att kunna bygga en fågelholk i slöjden", var det en tjej som sa i en av skolorna jag jobbar för. Jag tycker att det är en fin och klok tanke.

Försök att vara så sann du kan mot dig själv.

En människa som inte är närvarande och lever i nuet går miste om sitt eget liv. Jag läste om en familjefar som var VD för företag som stod inför stora förändringar, detta oroade honom. Mitt i detta åkte han med sin familj på semester. Eftersom han var bekymrad över vad som kunde hända företaget så hade han daglig kontakt med styrelsen. När han kom hem från semestern och tittade på fotona så kom han inte ihåg någonting av semestern. Hans kropp hade varit på resa, men hans tankar och uppmärksamhet hade befunnit sig i rädsla och oro i framtid och i det förflutna. Han glömde eller så hade han inte förmågan att vara här och nu med sin familj.

Hur skulle du som gammal vilja se tillbaka när du tittar i ditt fotoalbum? Kommer du att minnas känslor?

Som sagt, nu börjar sommaren gå mot sitt slut och något nytt tar vid. Vi kan alltid välja hur vi vill se och tolka intryck och känslor. För mig blir det tydligt att värmen och ljuset avtar. Desto större anledning att tända upp ljus och bjuda hem vänner. Vi är på rätt väg bara vi går till känslan vi känner och börjar söka efter de svar vi vill komma åt. Alla har vi någon strävan, något mål eller önskan. Börja med att bryta ner det och så tar du några delmål som leder dig mot dina drömmar, mål eller önskningar. Du kommer att klara det galant!

Vissa kämpar och sliter, tappar sig i stunden, i sitt mående under större delen av året för att sedan försöka hämta hem det, ta del av belöningen semester under fyra veckor på sommaren. Hur lyckas man balansera upp 48 veckors ansträngning under fyra veckors återhämtning på sommaren? Det är inte att vara närvarande och ansvarig för sitt liv. Finn små oaser under året i varje årstid där du känner, njuter och mår bra.

Slutligen: vad är din största utmaning du möter idag? Ta reda på hur du ska få vara hållbar hela livet!

David Carlsson

Malin Östh

Ulf Martin

Jonas Söderlund

Marja Bergström

Björn Grip

Siv Billström

Johan Norlund

Kerstin Zetterberg

Bygg Söderköping starkt igen!

- ✓ Förbättra arbetsmiljön i omsorgen, bättre arbetsvillkor ger bättre omsorg.
- ✓ Alla ska ha råd att bo. Bygg fler billiga hyresrätter.
- ✓ Barnomsorg för alla, också på obekväma arbetstid.
- ✓ Solceller på kommunala fastigheter och fler laddstolpar.

Vänsterpartiet
Söderköping

På Fri Fot

Nu "går" vi mot hösten
Boka en tid för dina fötter
Varmt välkommen!

Dipl. Med. Foterapeut & Dipl. Nagelterapeut

CHRISTINA FORSMAN NILSSON

Rådhusorget 3, 614 34 Söderköping
kicki-forsman@telia.com
070-482 62 15 • www.påfrifot.se

Möjligheternas Hus startade år 2010.
Här finns bred kompetens och
erfarenhet. Rot och Rut tjänster
utföres hos kunden.

Trädgård

Gräsmattor, trädbeskrning, ogräs, snöskottning, trädgårdsskötsel och häckklippning.

Bygg/Snickeri

Både ute- och inomhus, färdsnickeri. Renovering av möbler.

Måleri

Inom/utomhus och tapetsering.

Dator & IT service

Reparationer av hård/mjukvara, mobilrep och digitalisering. Vi tar även emot elektronik för återvinning.

Sömnad

Blixtlås, lagning, uppläggning av hemtextilier/kläder enligt dina önskemål.

Enkla transporter

Möbler, säckar och bortforsling av gods.

Städning

Flytt- och veckostädning, fönsterputsning och storstädning.

Fixtjänster

Uppsättning av tavlor, lampor, gardiner m.m. Inköp och monteringshjälp. Cykelreparationer och symaskinsservice.

0121-10747 - 070-147 13 46 - 070-864 69 89 - www.mhsoderkoping.se

Behöver du juridisk hjälp?

Behöver du juridisk hjälp med familjerätt? Jag har över 25 års erfarenhet som jurist. Varmt välkommen att boka personlig rådgivning på plats vid mitt kontor i Söderköping.

- Testamente
- Gåvobrev
- Framtidsfullmakt
- Hyresavtal
- Äktenskapsförord
- Vårdnad om barn
- Arvskifte
- Bouppteckning
- Köpekontrakt vid fastighetsförsäljning
- Bodelning vid separation

E-post: sodergardensjuridiska@gmail.com

Hemsida: www.sodergardensjuridiska.se

Telefon: 070-617 62 00

Adress: Storgatan 1, Söderköping

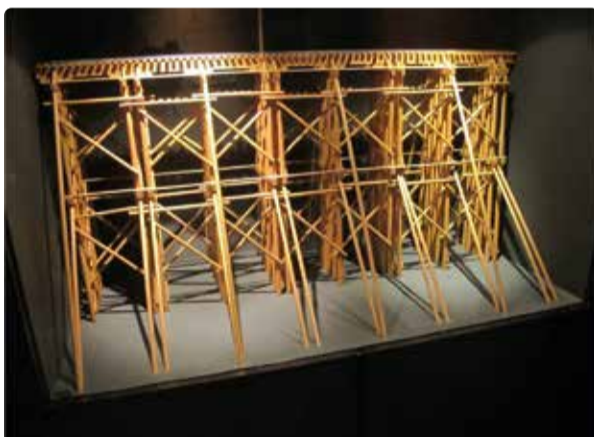
Bron över floden Kwai - *Dödens järnväg*

Bron över floden Kwai.

Sakta kränger sig tåget över trästyltor.

Modell av den ursprungliga träbron.

Turistande munkar på bron över floden Kwai.

Jag lämnar det bullrande Bangkok med sin galna trafikstockning och stickande luftförorening för att ta bussen två timmar västerut - mot byn Kanchanaburi. Därefter vidare med mc-taxi till mitt favoritställe, Jolly Frog guesthouse. I dess härliga trädgård kan man i solnedgången blicka ut över Burmas blånande berg och se när den berömda floden Kwai färgas blodröd av solens sista strålar, alltmedan grodorna kväker i kapp vid flodkanten.

Kanchanaburi är en fridfull by, men så har det inte alltid varit. Jag vandrar någon kilometer upp och stöter på den berömda bron - förlagan till filmen - Bron över floden Kwai. Denna ikoniska film med Alec Guinness och William Holden i huvudrollerna bygger på den franske författaren Pierre Boulle's bok med samma namn. Boulle var själv krigsfånge hos japanerna men släpptes 1944. Filmen tilldelades inte mindre än sju Oscars varav Alec Guinness fick en för sin huvudroll. Bron ligger i västra Thailand, men av olika skäl spelades filmen in på Sri Lanka.

Handlingen utspelas under andra världskriget. Vid den tiden utgjorde bron bara en liten del av det som

skulle komma att kallas Dödens järnväg. En järnväg som anlades i början av 1940-talet då japanerna hade ockuperat stora delar av Sydostasien. Avsikten med bygget var att kunna transportera förnödenheter till trupperna i Burma. Till detta krävdes arbetskraft, mycket arbetskraft. Och den fanns att hämta bland krigsfångar: engelsmän i Singapore, holländare från Indonesien, men även australiensare och andra nationaliteter. Fast den största gruppen, om än mindre omtalad var asiater, flertalet från Malaysia.

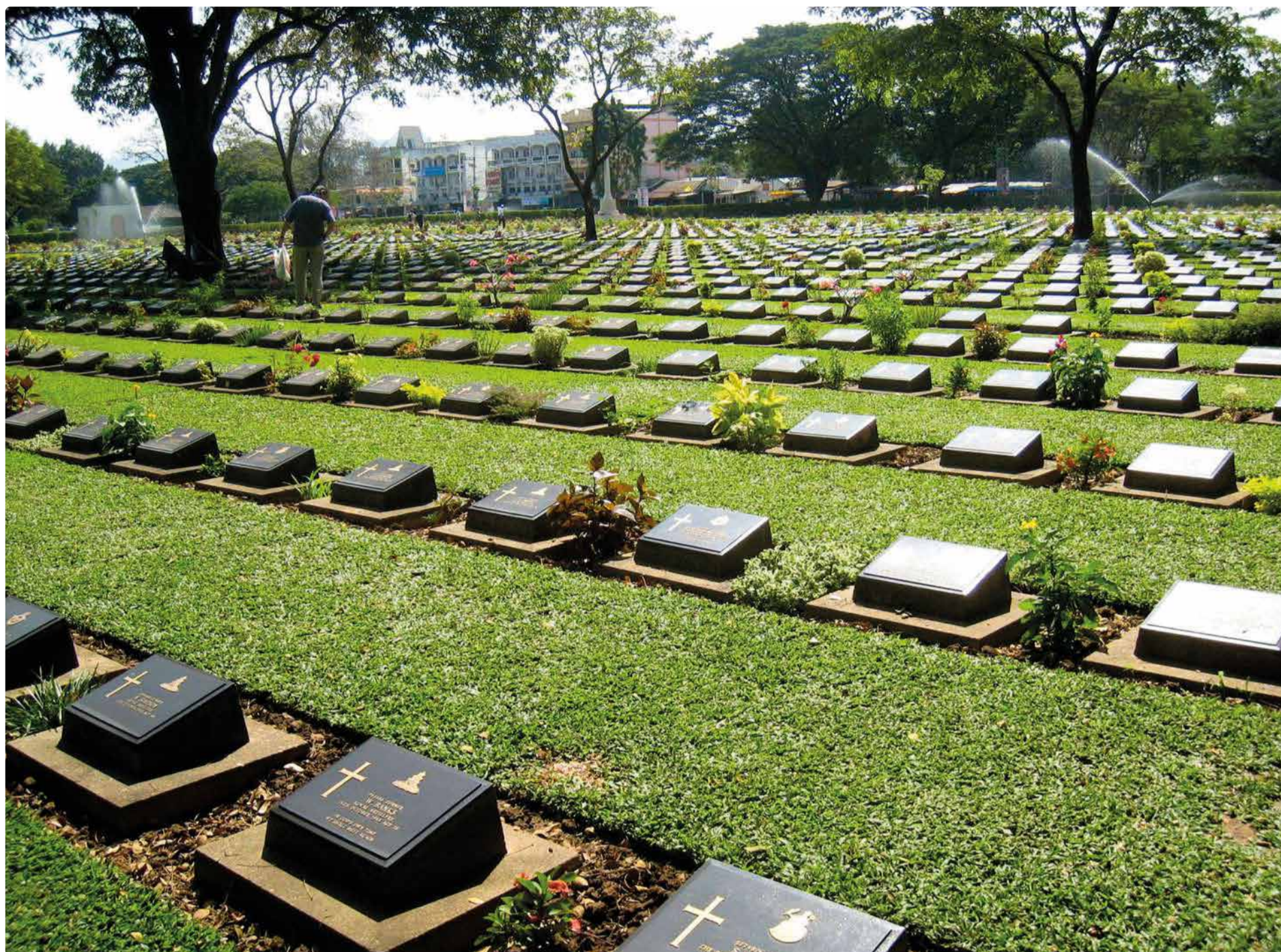
Vissa likheter finns det mellan filmen och verkligheten. Engelska soldater blev tillfångatagna då japanerna erövrade Singapore. Inför det övermäktiga motståndet fick de till slut ge upp för att bli krigsfångar hos japanerna. Det fanns vid den tiden redan en järnväg som förband Singapore med Bangkok i Thailand, en sträcka på ca 150 mil. I boskapsliknande vagnar, inte olika de som nazisterna använde i Tyskland, transporterades fängslade soldater i flera dygn, under svåra förhållanden, upp till slutstationen Kanchanaburi, där bron byggdes. De blev där inkvarterade i primitiva fång- och arbetsläger och fick slita med att bygga järnvägen - Dödens järnväg.

Under olidliga förhållanden byggde de bankar, grävde tunnlar, terasser, byggde broar och lade räls.

Egentligen byggdes det två broar. En i järn och betong samt den för oss välkända träbron. Båda bombades av de allierade strax före krigsslutet och inte som i filmen, sprängda i ett attentat. Av träbron finns idag ingenting kvar. På den andra bron fick allierade bombplan in en fullträff så att mittspannet fullständigt säckade ihop. Efter kriget reparerades den åter upp till sitt ursprungliga skick. Och det var japanerna själva som fick svara för återuppbyggnaden, vilket får ses som ett slags krigsskadestånd. Bron är idag fullt farbar och tåg passerar här dagligen.

Jag tar mig en promenad över bron och kan från flera håll höra turister som visslar på det berömda ledmotivet från filmen. Tåget närmar sig och gör ett stopp vid den lilla station vid brofästet. Jag kliver på och sätter mig tillrätta på tredje klassens träbänkar. Tåget passerar nu över bron och följer till att börja med floden Kwai, och efter någon halvtimme kämpar det sig över en spektakulär passage. Det är träställningar uppbyggda utefter

Krigskyrkogården i Kanchanaburi.

Hellfire pass.

en bergvägg. Jag tycker att det knarrar lite i träkonstruktionen, skall den hålla? Men har den stått pall i 80 år efter bygget borde den väl klara denna tur också.

Tåget passerar genom vackra bambuskogar och täta djungelområden varvade med stora odlingar av sockerrör. Och efter två timmar når vi fram till Nam Tok - slutstation på den idag farbara delen av järnvägen. Men den ursprungliga Dödens järnväg fortsatte in till dagens Myanmar (Burma). Och jag vill nu vidare för att se om jag kan hitta rester av den ursprungliga järnvägen. Vid gränsen mot Burma skall det ligga en plats som kallas "Hellfire pass" - ett berg i dagen som fångar under stora umbäranden var tvungna att hacka sig igenom med handredskap. Dit skall jag.

Jag tar mig ut på landsvägen och hoppar på en buss västerut. Chauffören har förstått vart jag är på väg och släpper av mig vid en liten skylt som pekar in i djungeln. Efter att ha vandrat någon timma på en bredare stig, där Dödens järnväg en gång dragit fram, stannar jag upp och nästan ryser till. Där - framför mina fötter - ligger rester av den ursprungliga järnvägen, syllar och lite rostig

En räddande ängel.

räls. Och en bit längre bort ligger Hellfire pass, en stor bergknalle som med handkraft delats i två stycken för att kunna dra fram rälsen. Jag känner historiens tunga vingslag när jag passerar genom öppningen i berget. Här dog omkring 700 fångar av tropiska sjukdomar, svält och misshandel. På några ställen är små minnesmärken uppbyggda med namn på fångar som dukat under av det hårda arbetet.

Det har börjat mörkna och jag tar mig upp på landsvägen för att komma med en buss tillbaka till Kanchanaburi. Men ingen buss kommer och till slut stannar en dam i en personbil och berättar att sista bussen har gått för länge sedan. Men med vanlig thailändskt hjälpsamhet erbjuder hon mig skjuts tillbaks till mitt guesthouse Jolly Frog med de kväkande grodorna. Inför morgondagen planerar jag att besöka den stora krigskyrkogården, "Kanchanaburi war Cemetery", den största av tre kyrkogårdar i provinsen.

Nästa dag går jag den korta sträckan bort till kyrkogården. Här vilar främst engelsmän, holländare och australiensare

Kanchanaburi.

i 6.982 gravar. Av de 60.000 allierade krigsfångarna dog ca 16.000 av tortyr, svält, sjukdomar och utmattning. Kyrkogården är en fridfull och välskött plats där identiska stenar ligger tätt rad efter rad, samtliga med påskrift som namn, ålder och gradbeteckning, samt ofta med ett minnesord.

Vad som i sammanhanget inte rönt så stor uppmärksamhet är alla de tvångsrekryterade asiater, flera hundra tusen, varav ca 90.000 dog under arbetet med järnvägen. Men för dessa, många från Malaysia, finns ingen vacker kyrkogård anlagd. De flesta ligger begravda där de stupat - utefter järnvägen - Dödens järnväg.

Boy Svedberg
Text och Foto

Valet i Söderköping

Vi ställde några frågor till toppkandidaterna (överst på kommunfullmäktigelistorna) för de större partierna. Det blev som tidningens tema något positivt, personligt och lokalt.

Ulric Nilsson, Centerpartiet. Ger djuren foder.

Vad är ditt yrke?

- Jag är lantbrukare och kommunalråd.

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- Hela Söderköpings kommun ska ges förutsättningar att blomma ut. Det ska vara möjligt att bo, leva och verka i hela Söderköpings kommun, det ska finnas samhällsservice fördelat i hela kommunen inte bara i Söderköpings stad. Förskolor och skolor ska finnas nära där vi bor. Kvalitén ska fortsatt vara hög och småskalig. Äldreboenden ska finnas både i den västra kommundelen, östra kommundelen och i Söderköpings stad. Söderköpings kommun ska vara en företagsvänlig kommun som ska serva och hjälpa så att företag kan utvecklas och växa. Det är så det skapas nya arbetstillfällen i kommunen.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- Söderköpings kommun har idag en avsevärt bättre ekonomi än för fyra år sedan. Alliansen i Söderköping har vänt kostnadsutvecklingen och skapat en ekonomi i balans med budget. I dagsläget finns ingen möjlighet att sänka kommunalskatten men heller inget behov av att höja den.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Centerpartiet vill att Söderköpings kommun ska fortsätta att styras av en komplett fyrklöverallians även efter valet där Centerpartiet ska spela en viktig roll.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

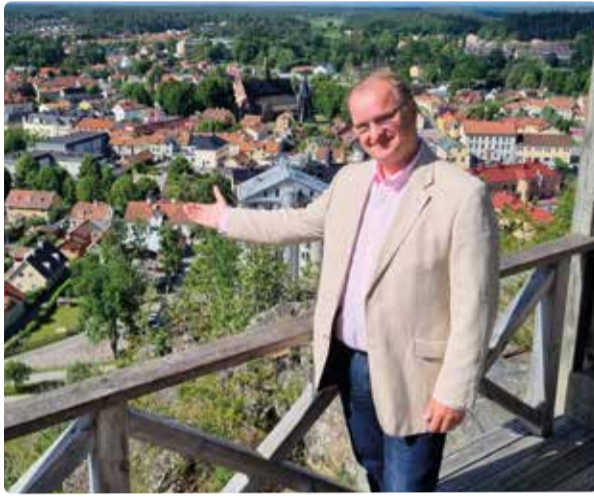
- Hobby och arbete går hand i hand. Politik och jordbruk är både arbete och hobby. Det är en livsstil, ett sätt att leva. Jag gillar att bygga och familjen har alltid minst ett byggprojekt på gång.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv.

- Jag tycker om att baka i rationell form. Kladdkaka och havrekaka men det ska vara i stora satser och i långpanna. Bakas det i små mängder räcker det aldrig.

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

2. Caroline Gustavsson, Elevvärd/studiecoach, Östra Ryd
3. Roland Nilsson, Fd skolchef, Söderköping
4. Boel Holgersson, Egenföretagare, Sankt Anna
5. Bengt Johansson, Arlabonde, Västra Husby

Anders Eksmo, Kristdemokraterna. "Här ligger vårt Söderköping".

Vad är ditt yrke?

- Gymnasielärare i Ekonomi vid Nyströmska skolan. Sångare och företagare tillsammans med min bror, konsultbolag.
Ordförande i Kommunfullmäktige i Söderköping under innevarande mandatperiod.

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- Gott att leva i hela Söderköping.
Vi är redo att göra Söderköping till en ännu mer attraktiv kommun att leva i, hela kommunen, hela livet. - Om vi får bestämma får du bestämma.
Vi är REDO att ge alla familjer möjligheten att bestämma över sin egen vardag.
Vi är REDO att erbjuda god service för att alla skall få ett gott liv, utan höjd skatt.
Vi är REDO att skapa fungerande, snabb och effektiv dialog mellan kommunen och företagare, detta gäller förstås alla medborgare. Mindre detaljstyrda upphandlingar och tillståndsprövningar.
Vi är REDO att skapa stor valfrihet i äldrevården inom hela kommunen, skapa serviceteam och tillsätta en äldreombudsman.
Vi är REDO att ge eleverna valfrihet till en utbildning som passar individen. Kulturskola och familjecentral är självklara delar av det förebyggande och trygghetsskapande arbetet.

- Om vi får bestämma får du bestämma.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- Kristdemokraterna i Söderköping är redo att fortsätta arbetet i kommunen med goda värderingar, god service och klokt ekonomiskt tänk. Under denna mandatperiod har vi Kristdemokrater varit en mycket aktiv del av den styrande politiska majoriteten. Vi har förvandlat en ekonomi med kraftiga underskott, som uppkommit under tidigare styre, till en ekonomi i sund balans. Det är bland annat ett gott resultat som ger möjlighet till att göra nödvändiga investeringar i våra kärnverksamheter. En sund ekonomi är den enskilt viktigaste utgångspunkten för att en kommun ska kunna fungera väl och kunna bygga en kvalitativ och god verksamhet. Vi Kristdemokrater kommer eftersträva en oförändrad skattesats under kommande mandatperiod.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Vi Kristdemokrater ser att den idag styrande Alliansen (KD, M, C, L) delar synen på en sund ekonomi och att kommunens kärnverksamheter ska hålla en hög kvalitet. Denna värdegemenskap fungerar väl och vi Kristdemokrater ser gärna ett fortsatt samarbete även i nästa mandatperiod.
Med detta sagt håller vi också alla dörrar öppna för nya samarbeten i det nya politiska landskap som valresultatet kan komma att ge i Söderköping.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

- Att sjunga är för mig väldigt roligt och viktigt i livet. Min fru Caroline spelar piano och vi sjunger och spelar ofta tillsammans. Hela vår familj sjunger och spelar också tillsammans. Jag är även solist i många olika sängsammanhang.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv

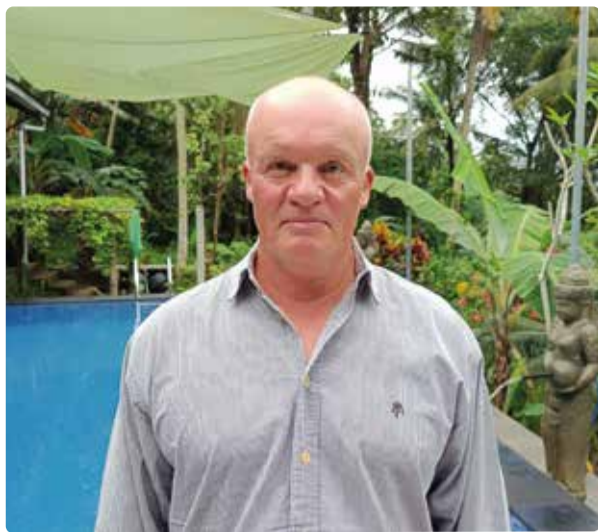
- Kan sjunga lite på japanska. Att vara på körresa i Japan var en spännande upplevelse, mycket som är anorlunda där.

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

2. Evelina Nilsson, organisationsutvecklare
3. Erik Jakobsson, undersköterska
4. Elvira Wibeck, miljövetare och ombudsman KD Östergötland
5. Johanna Englund, byggnadsingenjör

Tack alla företagare och organisationer!
Ni har genom att annonsera i Söderköpings-Posten bidragit med 50 kr per annons. Det har under 1:a halvåret blivit 11 550 kr till föreningen Guldkant i Söderköping viktiga arbete bland äldre och ensamma.

Patrik Wätz, Liberalerna. Tillbringat tid på Bali.

Vad är ditt yrke?

- Jag har arbetat som ekonom, ekonomichef och controller nästan hela mitt liv men på senaste 20 åren har det istället blivit mera fokus på produktion och design.

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- Skolan är och kommer att vara en av de viktigaste frågorna för oss Liberaler. En bra skola är den bästa starten vi kan få för att lyckas senare i livet och den ska vara inkluderande för alla, utveckla elever utifrån deras egna förutsättningar samt att vara en trygg plats för alla. En värdig äldreomsorg är en fråga som alltid har engagerat oss Liberaler. Varje medborgare ska veta att det finns en äldreomsorg präglad av trygghet, integritet och värdighet. Det handlar från att samma personer knackar på dörren varje dag till omsorgstagare, till att våra äldre ses som individer och att äldreomsorgen anpassas efter den enskildes önskemål.

Bostadsbyggande och tillväxt har alltid varit en kontroversiell fråga i Söderköping. Vi Liberaler tror på en tillväxt men den ska vara balanserad och bostadsbyggnaden följa detsamma.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- Jag ser positivt på utvecklingen av kommunens ekonomi de senaste åren och det har handlat om en ständig

värdering och prioritering utav behov och hur de ska finansieras dvs hur kommunens resurser ska fördelas. Samtidigt måste det ske en kontinuerlig kontroll av kostnader och se möjligheter till effektiviseringar inom kommunens verksamheter och andra sätt att arbeta på. Detta är en lång och pågående process och först när man kan se resultatet av den så kan man uttala sig om kommunen har för lite resurser eller inte. Liberalerna kan inte tänka sig att höja kommunalskatten utifrån dagens ekonomiska situation.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Liberalerna har haft och har ett bra samarbete med dagens allianspartier och avser att fortsätta detta arbete efter valet om vi får väljarnas förtroende. Dessa allianspartier är idag Moderaterna, Centern och Kristdemokraterna.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

- Jag vet inte om man kan kalla det hobby men jag lägger ganska mycket tid att hålla mig i form. Går regelbundet på gym och promenerar 2 timmar per dag. Ett bra sätt att planera och reflektera över dagen samt ha energi för både jobb och politiskt arbete. Det är min största och enda hobby.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv

- Jag vet inte om det är oväntat och säkert ganska vanligt idag med att man bor på olika platser på jordklotet, men jag pendlar normalt mellan Bali och Söderköping samt trivs lika bra på bägge platser. Jag började pendla 1994 då jag träffade min nuvarande fru och 2000 flyttade jag ned full tid och var inte hemma på elva år. Nu pendlar jag igen och det fungerar väldigt bra och ett liv som passar mig. Från vår lilla fina stad och vad den kan bjuda på av socialt liv, till hinduisk byliv med alla ceremonier och trevliga människor. Det kanske inte är så långt ifrån varann ändå.

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

2. Tommy Rödin, fd gästgivare
3. Inga-Lill Östlund, lärare
4. Lisa Pettersson, vårdadministratör
5. Liselott Erlandsson, socionom

Erik Malmfors, Miljöpartiet. En praktisk person.

Vad är ditt yrke?

- Egenföretagare, projektledare i IT-branschen.

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- Miljöpartiet är partiet som vill investera i framtiden. Långsiktiga och konkreta investeringar på sådant som kan återskapa framtidstron, såsom satsningar på miljö och klimat men också på våra framtida generationer. Barn och ungdomar behöver ges bättre och rättvisare förutsättningar till en bra start i livet. Investeringar i skola, barnomsorg och föreningsliv är centrala för att skapa en tryggare, mer välmående och positivare framtid för oss alla. Konkret arbete med klimatåtgärder såsom uppmontra anläggande av våtmarker, installation av solceller, fossilfria transporter och biologisk mångfald.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- Ja, för att behålla och utveckla välfärden (skola, fritid och omsorg) samt för att kunna arbeta konkret med miljö och klimatfrågorna, såsom hållbara upphandlingar, solceller på kommunala byggnader, fossilfria kommunala transporter osv. Vi tror också på investeringar i fritidsaktiviteter, kultur och stöd till att utveckla mötesplatser för alla åldrar på landsbygden.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Alla som driver de frågor som är viktiga för Miljöpartiet. Samarbetet behöver bli bättre och vi bidrar gärna till detta, för kommuninvånarnas bästa.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

- Förutom familj (4 barn) och hus så är det framförallt sport och friluftsliv jag ägnar min fritid åt. Trivs i naturen både på sommaren och vintern. Förutom lite vandring och turäkning ligger fokus på träning inför Vasaloppet med två av mina söner. På sommaren blir det även en del golf.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv

- Kan inte komma på något roligt men kan två kanske lite oväntade saker som miljöpartist. Som ung tävlade jag i road racing och de senaste 25 åren har jag i huvudsak arbetat i kärnkraftsbranschen.

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

2. Lillmarie Jonsson, kommunal tjänsteman inom utbildning
3. Rosanna Nordrup, projektledare inom kommunikation

LBM AB

Tillbyggnad, renovering, Attefallshus, stugor/bodar, badrum, fönster- och dörrbyten

Välkommen att kontakta oss för mer information

Håkan 0705-777546 - www.lbmbbygg.se

En bra skola är den bästa starten vi kan få för att lyckas senare i livet. Barns liv går inte i repris!

Liberalerna behövs i Söderköpings kommun.

www.liberalerna.se

Varva ned och njut av något gott i vårt sekelskiftescafé!

Guldkorn & Smulor

Guldkorn_och_Smulor_

Öppet: Ons-fre: kl 10-19, Lör-sön: kl 10-15, Mån-tis: stängt

Stationsvägen 1, Ringarum • 0123-100 19

Vi säljer, monterar och reparerar värmepumpar

Energi & Service

specialist på kylta och värmepumpar

Simon: 072-181 87 67 Urban: 070-450 89 29

Hemsida: www.energiochservice.se

Läs lokala nyheter varje dag i vår app

Rösta i valet den 11 september

Martin Sjölander, Moderaterna. Trivs i skogen ovanför Dyhult.

Vad är ditt yrke?

- Kommunalråd/Skogsmästare.

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- De viktigaste frågorna är att det ska vara hög kvalitet i kommunens kärnuppdrag, skola, vård och omsorg. Man ska känna sig trygg genom hela livet i Söderköping. Att E22 förverkligas så snart som möjligt så vi kan utveckla staden utifrån att den inte delas av en europaväg samt nyttja den tillväxtpotential det medför för vårt näringsliv och kommande bostadsproduktion.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- Nej. Vi behöver i första hand se till det vi gör görs effektivt samt att vi gör rätt saker. Digitalisering behöver användas betydligt mer för att få till effektiva arbetssätt inom alla områden och på sikt kunna sänka skatten.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Innevarande mandatperiod har vi ett gott samarbete inom Alliansen men valresultatet får visa vilka samarbeten som kan vara möjliga. Vi ser oss som ett av de styrande partierna efter valet.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

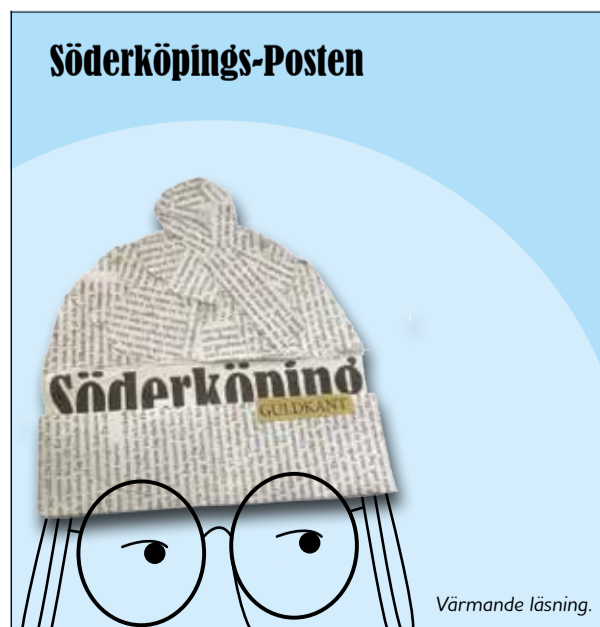
- Vid sidan av politiken är jag mycket i trädgården och arbetar. Jag tycker också om att vara i skogen, så väl för att plocka svamp och bär som att jaga eller bara promenera.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv

- När jag studerade till Skogsmästare i Skinnskatteberg behövde jag ha något att fördriva tiden med, det blev att köpa ett dragspel och lära sig att spela det. Nu spelar jag mest på midsommar, till mångas glädje och vissas förtret...

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

2. Bengt Svensson, pensionär
3. Anwar Samuelsson, projektchef
4. Edith Nielsen Åkerblom, pensionär/upphandlingskonsult
5. Michael Danielsson, bankman

Patrik Andersson, Söderköpingsinitiativet. Egenföretagare, här på sin arbetsplats.

Vad är ditt yrke?

- Jag arbetar som VD och är delägare på ett företag som tillverkar elektriska apparatskåp inom styr- och reglerbranschen.

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- Kommunen ska finnas till för sina invånare och intressenter och inte tvärtom, av den anledningen är det viktigt att stärka kommunikationen och dialogen i båda riktningarna. Det är också ytterst viktigt att kommunen är varsam med skatteintäkterna och att man i första hand prioriterar kärnverksamheten och fokuserar på att få ut högsta möjliga avkastning av de skattepengar som kommer in. De senaste åren har kommunen gjort flera stora misstag som kostat skattebetalarna mycket pengar, vi måste därför få till bättre beslutsunderlag med gedigna risk- och konsekvensanalyser innan beslut fattas. Företag, företagande och näringslivet är motorn i alla samhällen och vi vill ha ett bättre företagsklimat i hela Söderköping, glesbygden inkluderad, där företagare arbetar nära tillsammans med kommunen och på så sätt utvecklar hela Söderköping.

Vi behöver också satsa hårt på skolan och det viktigaste fokuset nu måste vara att få bort alla provisoriska baracker med dålig arbetsmiljö för både elever och lärare. Äldreomsorgen och LSS är ett prioriterat område där valmöjligheten är viktig för såväl de äldre som personal och vi vill dessutom se en ordentlig genomlysning av hela förvaltningen och dess organisation i syfte att förbättra för alla intressenter.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- Kommunens ekonomi har de senaste åren varit ansträngd men med corona-pengar från staten har man ändå fått en ekonomi i balans utan att höja skatten. I

Tuula Ravander, Socialdemokraterna. Tycker om att läsa en god bok.

Vad är ditt yrke?

- Redovisningskonsult.

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- Vi Socialdemokrater vill prioritera barn och unga. Förskolan och skolan måste få mer resurser för att klara målen och för att ge alla barn och unga en bra start. Barnomsorg alla dagar och alla tider skall finnas för dem som behöver det. Familjecentralen och Focus ska ha ökade öppettider. Vi behöver också nya förskole- och skollokaler. Övriga prioriteringar är ökad grundbemannning och kompetensutveckling inom äldreomsorgen och LSS samt avveckling av LOV och minutstyrning i hemtjänsten. Viktigt att vi bygger en återvinningscentral nära centralorten för att öka återvinning och återbruk.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- Idag är behoven mycket större än de resurser kommunen har. Vi vill säkra välfärden och behöver höja

dagsläget är vi övertygade om att man kan driva samtliga kärnverksamheter utan skatthöjningar och med en sund dialog tillsammans med respektive förvaltningar är vi bekväma med att uppnå samtliga mål. En skatthöjning måste alltid ses som en sista åtgärd och ska så långt det är möjligt undvikas då det allt för ofta blir en permanent lösning och dessutom slår hårdast mot de med sämst ekonomi.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Ett bra förslag är ett bra förslag oavsett avsändare och vi kan samarbeta med samtliga partier som vill bidra till kommunens utveckling.

Vi kommer inte ingå i någon allians och kommer arbeta för ökat samarbete över partigränserna för att få till långsiktiga och hållbara beslut.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

- När tid finns så åker jag gärna enduro i skogen och jag har fullföljt enduroklassikern som innefattar tre godkända lopp under samma år med Stångebroslaget, Ränneslättsloppet och Gotland Grand National. Jag lägger självklart också tid på familjen och alla våra husdjur och vi har nyligen även blivit hästägare. Jag tränar också en del på gym och motionssimmar men min stora passion i livet är speedway i allmänhet och Vargarna i synnerhet.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv

- Jag är en inbiten "Palmemordsnörd" och läser, lyssnar och tittar på det mesta som handlar om mordet men jag har dessvärre ingen lösning på det. Ännu...

Ett annat intresse jag har som kommer i skov är fysik och filosofi och då "snöar" jag in på stora och svåra frågor som relativitetsteori, kvantfysik och moralfilosofi.

Förr skrev jag dessutom väldigt mycket som små noveller och dikter men nu på senare tid tycker jag det är skoj att översätta musiktexter från engelska till svenska.

Sedan 27 år tillbaka har jag haft flera fadderbarn som jag via Barnfonden kommunicerar med och stödjer på olika sätt.

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

2. Ellen Friberg, verksamhetsutvecklare
3. Elias Ljungkvist, konstruktör
4. Anne-Louise Kroon, företagskonsult
5. Erik Ehn, projektledare

skatten eller öka inkomsterna på annat sätt. Kommunens verksamheter är effektiva och det går inte att göra mer besparingar utan att kvalitén försämras till en oacceptabel nivå. För att säkra kompetensförsörjningen ska Söderköpings kommun vara en attraktiv arbetsgivare och det kräver goda arbetsvillkor och bra arbetsmiljö. Socialdemokraterna är för en skatthöjning.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Vi vill se valresultatet innan vi tar ställning till eventuella samarbeten.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

- Förutom det politiska arbetet som tar mycket tid så är det att umgås med barn och barnbarn. Jag läser också mycket.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv

- Jag har väldigt dåligt lokalsinne och har tappat bort min bil några gånger i en okänd stad för mig. (Jag har hittat bilen varje gång efter några timmars letande och vänliga människors hjälp.)

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

2. Kenneth Johansson, pappersbruksarbetare
3. Pia Dingsten, vårdbiträde
4. Marcus Fröderberg, student
5. Åsa Dahlin, undersköterska

Annelie Sjöberg, Sverigedemokraterna. Odlar gärna i sin trädgård.

Vad är ditt yrke?

- Gymnasielärare i svenska och franska samt svenska som andraspråk

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- Mina hjärtefrågor är och har alltid varit barn och ungdomar samt skolpolitik. Våra barn och unga är vår framtid och alla barn och ungdomar i Söderköping ska ges möjlighet att växa och utvecklas. Varenda unge ska med! Sedan brinner jag även för vård och äldreomsorg. Våra gamla, sjuka och sköra förtjänar ett tryggt och värdigt liv. Vård- och omsorgspersonal måste ges bättre arbetsvillkor. Vår landsbygd och vårt gynnsamma geografiska läge ska vi värna om liksom vårt historiska kulturarv. Små och medelstora företag liksom handel i Söderköpings centrum är en förutsättning för tillväxt och dem måste vi ta vara på. Söderköping ska fortsatt få vara den trygga och idylliska och pittoreska småstad som jag själv hade förmånen att växa upp i.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- Nej, vi vill inte höja kommunalskatten. Först och främst måste vi göra en ordentlig översyn av kostnader och utgifter. Kommunens gemensamma resurser och kommuninvånarnas skattepengar ska användas varsamt och ansvarsfullt. Kostnader och utgifter som inte innebär ett mervärde för kommuninvånarna ska identifieras och minimeras. Vi ser gärna en skattesänkning den dag då sanering av kommunens ekonomi är genomförd vilket kommer innebära ett bättre ekonomisk hushållning och mer pengar till vår gemensamma välfärd.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Vi kan tänka oss att samarbeta i första hand med de borgerliga partierna. M, C, KD och L. I vissa sakfrågor har vi samsyn med V om målsättningar och prioriteringar men har olika syn på ekonomisk politik och ideologi.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

- Jag älskar att pyssla i min trädgård och i mitt växt-hus. Jag bor i ett hus i skärgården och varje ledig stund ägnar jag åt att gå hemma och pyssla och fixa med diverse småsysslor, ved, målning etc. Mina två hästar är en annan hobby. Med ett stundtals krävande intellektuellt arbete är det viktigt för mig att få ladda batterierna, få vara utomhus och arbeta fysiskt. Jag läser också mycket och följer med i debatten och i aktuella kultur- och samhällsfrågor.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv

- Oj, vad svårt. Jag har levt ett händelserikt liv. Bott i Frankrike, pluggat i Lund och tagit jägarexamen för länge sedan. Jag vågar nog inte berätta allt jag gjort och varit med om. En gång körde jag mina mentorselever med traktor i samband med deras studentfirande. Det gick nästan bra men det var mest tack vare en av mina elever som räddade upp situationen och inte p.g.a. mig. Kan även berätta att jag är flygrädd och tycker om alla djur utom spindlar och tvestjärtar.

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

- 2. Emilsson, Aron, riksdagsledamot
- 3. Åbrodd, Stefan, mekaniker
- 4. Jörgen Pettersson, elprojektledare
- 5. Peter Ljunggren, boendestödjare

Malin Östh, Vänsterpartiet. Odlar grönsaker och blommor.

Vad är ditt yrke?

- Jag jobbar som politisk sekreterare för Vänsterpartiet i Region Östergötland sedan tre år tillbaka. Innan dess jobbade jag på Arbetsförmedlingen.

Vilka är de viktigaste lokala frågorna för dig?

- Söderköpings kommun måste förbättra arbetsvillkoren i omsorgen. Det är en strategiskt jätte viktig fråga. Andelen 80+ är den grupp som ökar mest i Söderköping och åren framöver kommer vi ha ett mycket stort rekryteringsbehov. För att möta det behovet och klara bemaningen så måste kommunen kunna erbjuda en attraktiv arbetsplats och ett hållbart arbetsliv, där folk både orkar och vill jobba - en arbetsplats att vara stolt över.

En annan strategiskt viktig fråga är miljö och klimat. Det är nu vi har ett fönster på några år då vi fortfarande kan bromsa klimatförändringarna, den chansen ska vi ta och här ska kommunen självklart göra sin del. Miljö-

och klimatfrågor måste ges en helt annan tyngd. Vi vill bl. a. att kommunen går med i klimatkommunerna, jobbar strategiskt för att bli en bättre miljökommun, anlägger en solcellspark och tar fram en koldioxidbudget.

Hur ser du på kommunens ekonomi? Kan du tänka dig att höja kommunalskatten?

- De styrande partierna finansierar inte välfärden fullt ut. Varje år får barnomsorg, skola och omsorg mindre resurser än vad de faktiskt behöver. Det får allvarliga konsekvenser. Det som behövs är en realistisk budget där resurserna följer de faktiska behoven. Då slipper vi nedskärningar, anställningsstopp och försämrad kvalitet. Vi föreslår därför en skatthöjning på 50 öre. Trots den skatthöjningen kommer Söderköping ha en av de allra lägsta skattesatserna i länet.

Vilka partier kan du tänka dig att samarbeta med efter valet?

- Vi är ett samarbetsinriktat parti som söker lösningar och vägar framåt, vilket betyder att vi är öppna för diskussion. Men vi har tydliga röda linjer - vi kompromissar inte med våra grundvärderingar. Välfärden ska stärkas och jämlikheten öka.

Vad har du för hobby vid sidan av politiken?

- Jag grejar gärna i trädgården där jag odlar grönsaker och ettåriga blommor. I sommar ska jag gräva en damm och rödmåla ladugården, det ska bli kul.

Berätta något roligt eller oväntat om dig själv

- Jag är, om jag får säga det själv, ganska bra på att hugga ved. Det är en perfekt syssla, där man både kan rensa skallen och få lite motion.

Vilka kandidater har ditt parti vid val till KF på plats 2-5?

- 2. Ulf Martin, renhållningsarbetare
- 3. Jonas Söderlund, kundkommunikatör
- 4. Marja Bergström, journalist
- 5. Björn Grip, folkhögskollärare

Tack för att du stödjer våra företag och väljer att handla lokalt!

En bra skola är den bästa starten vi kan få för att lyckas senare i livet.
Alla elever i grundskola och gymnasium ska ha godkända betyg.
Det ska vara lugn och ro i klassrum samt en trygg plats att var på.

Detta är den skola vi vill utveckla i Söderköping.

Läs mera om Liberal Politik för skolan www.liberalerna.se

Patrik Wåtz och Tommy Rödin
 Liberalerna i Söderköping

Nytt nummer ute 24 september
Tema: Jord- och skogsbruk
Välkommen att boka annons på telefon: 0121-421 35

Läs gärna tidningen på nätet:
www.soderkopingsposten.se

"Att driva Region Östergötlands verksamheter under ett år kostar omkring 20 miljarder kronor. Det är politikerna i regionen som ansvarar för de pengarna och som bestämmer vad de ska användas till.

Den största delen av pengarna, cirka 70 procent, används till hälso- och sjukvård. Den övriga delen används bland annat till kollektivtrafik, forskning och utveckling, utbildning och regional utveckling."

Valet till Regionfullmäktige

I detta reportage låter vi toppkandidaterna ifrån Söderköping till regionfullmäktige berätta vad de vill göra under kommande mandatperiod, men först kommer en redogörelse för vad regionen är och vad den har för uppgifter.

Region Östergötland, tidigare Östergötlands läns landsting, är en region för de cirka en halv miljon boende i Östergötland. I Östergötland styr sedan valet 2018 en mitten-vänsterkoalition bestående Socialdemokraterna, Miljöpartiet de gröna, Liberalerna och Centerpartiet.

Så här beskriver regionen sin verksamhet: Regionens verksamhet

"Att driva Region Östergötlands verksamheter under ett år kostar omkring 20 miljarder kronor. Det är politikerna i regionen som ansvarar för de pengarna och som bestämmer vad de ska användas till.

Den största delen av pengarna, cirka 70 procent, används till hälso- och sjukvård. Den övriga delen används bland annat till kollektivtrafik, forskning och utveckling, utbildning och regional utveckling.

Kostnaden för regionens verksamheter finansieras främst av den skatt som invånarna i Östergötland betalar och av bidrag från staten."

Intäkter

"Regionskatten är 11,55 procent år 2022. Det innebär att 11,55 kronor av varje hundralapp som en invånare i Östergötland tjänar används till Region Östergötlands verksamhet. Varje invånare i länet betalar i snitt cirka 25 000 kronor per år i skatt till Region Östergötland.

De vårdintäkter som Region Östergötland får kommer från den sjukvård som säljs till andra regioner, främst till Kalmar och Jönköping.

En procent av regionens intäkter kommer från patientavgifter för hälso- och sjukvård".

Kostnader

"Region Östergötland har drygt 14 000 medarbetare och ungefär hälften av regionens kostnader är därmed kostnader för personal.

Det handlar främst om löner, men till exempel också om arbetsgivaravgifter och kostnader för rekrytering och utbildning. En annan stor del av de totala kostnaderna

är driftskostnader. Dit räknas bland annat den vård som Region Östergötland köper av andra landsting och regioner, material, IT, service av utrustning och tekniska hjälpmedel.

Nio procent av regionens kostnader är för läkemedel."

Resurser per område 2022	mkr	%
Regionstyrelsen	1 092	6,7
Hälso- och sjukvårdsnämnden	13 988	85,6
Trafik- och samhällsplan.nämnden	995	6,1
- varav kollektivtrafik	987	6,0
Regionutvecklingsnämnden	275	1,7
Summa:	16 350	100,0

Vid valet är region Östergötland uppdelad i fem valkretsar. Detta för att säkerställa att det blir representation från hela det geografiska området. En av dessa valkretsar består av kommunerna Söderköping, Valdemarsvik, Åtvidaberg samt Kinda. Det är därför från dessa fyra kommuner representanter står på partiernas röstsedlar.

Vi lät de politiska företrädarna, toppkandidaterna från Söderköping, svara på två frågor:

Fråga 1: Vilken är den viktigaste frågan ditt parti vill lyfta i regionen under kommande mandatperiod?

Fråga 2: Vilken är den viktigaste frågan du vill lyfta i aktuell valkrets (Söderköping, Valdemarsvik, Åtvidaberg, Kinda) under kommande mandatperiod?

Moderaterna

Korta vårdköerna men även förändra organisationen inom vården så att vi lägger så mycket tid som möjligt på det som är väsentligt. Bra personal, bra struktur och rätt fokus gör att vi kommer nå längre även om mycket bra görs redan idag.

Regionpolitik handlar inte bara om vården utan även näringslivet är viktigt. Vi ser stora möjligheter i vackra boendekommuner som exempelvis Söderköping, Valdemarsvik, Åtvidaberg, Kinda. Det moderniserade yrkeslivet skapar förutsättningar för att bo på andra platser än i Stockholm. Här gäller det att vi är aktiva från såväl näringslivet som politiken.

Anwar Samuelsson

Liberalerna

Värdig vård för äldre. Kunskapen om åldrandets sjukdomar (geriatrik) och behandlingsmetoder behöver förstärkas, vården och omsorgen för äldre behöver utvecklas. Liberalernas vision är att livet ska levas, hela livet. Det förutsätter en värdig vård med hänsyn till årrika personers behov.

Min viktigaste fråga. Ingen ska behöva dö ensam - medmänskliga resurspersoner

För att skapa livskvalitet i livets slut behöver vårdens arbetssätt utvecklas och formas utifrån patienternas behov. På sjukhusen dör idag cirka 15 procent utan någon vid sin sida eller någon att hålla i handen. Den, ofta äldre patienten, är med andra ord ofta ofrivilligt ensam i dödsögonblicket. På sjukhusen finns inte tid för lindring genom samtal och att hålla hand i den utsträckning som skulle vara önskvärdt. Medmänskligt och socialt samvaro måste man kunna få även om man är inlagd på sjukhus, i synnerhet i livets slutskede. En medmänniska som ger av sin tid skulle då betyda mycket.

Barns välmående - vår prioritet. Att många barn och unga hamnar i mer eller mindre svåra situationer vet vi. En är psykisk ohälsa. Det finns hjälp att få, men då måste Barn- och ungdomspsykiatri få mer resurser och väntetiderna måste kortas.

Inga-Lill Östlund

Vänsterpartiet

Vården är inte tillräckligt robust, det har pandemin visat. Vi har brist på vårdplatser i Östergötland, vilket leder till överbeläggningar, bristande tillgänglighet och en orimlig situation för såväl patienter som vårdpersonal. Den viktigaste frågan framåt är därför att öka antalet vårdplatser. För att kunna göra det behövs fler anställda, särskilt sjuksköterskor. I nuläget går dock utvecklingen åt helt fel håll då antalet sjuksköterskor minskar i regionen. Att bryta den utvecklingen och bygga vården stark igen måste vara i absolut fokus framåt.

Söderköping är till stora delar en landsbygdskommun och har därför drabbats hårt av de neddragningar som gjorts i kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken ska vara ett realistiskt alternativ, oavsett om man bor i tätort eller på landsbygd. Det är viktigt inte bara för den enskildes möjlighet att ta sig utan också för klimatet. En annan viktig fråga är en fungerande och bra färdtjänst. Eftersom Söderköpings kommun lagt över färdtjänsten på regionen

Snart kommer höstnyheterna!

Din lokala inredningsbutik

Öppettider:
Ons, tor 10-18 • fre, lör 10-15

Vi finns på gården:
Sörby 2, Ringarum
073-063 04 93

Håll dig uppdaterad
f Hemma hos Elsa i Ringarum
i hemmahoselsa

En grupp har startat en idé med fokus på rörelse och hälsa. Vad behövs i Sankt Anna? Är det boll och lek för barn, boulebana, elljusspår eller något annat? Kom och diskutera.

Inledning och inspiration av Anders Bengtsson och Göran Gustafsson från Grytgöls IK.

Tid: Onsdag 21 september kl. 18 Plats: Sankt Anna skola.

Varmt välkomna

är det regionen som behöver förbättra sina villkor; möjligheten att åka tillbaka på samma biljett inom en timme ska vara norm.

Malin Östb

Socialdemokraterna

Vår prioriterade fråga inför valet är att säkra en trygg och tillgänglig vård i Östergötland och det börjar i att ta tillbaka kontrollen över vården. Vi vill se ett stopp för privat hyrpersonal inom vården och i stället stärka den interna bemanningspoolen och anställa fler inom vården. Det tillsammans med kompetenshöjande insatser som möjligheten att utbilda sin till specialistundersköterska med full lön ser vi som viktiga lösningar på kompetensförsörjningen inom vården. Samtidigt vill vi öppna fler regiondrivna vårdcentraler i Östergötland. Det handlar i grunden om att regionen ska kunna planera utifrån de faktiska förutsättningarna som finns i Östergötland.

Det viktigaste för mig är att säkra tillgången till vård även på landsbygden och i skärgården. Det gör vi genom att satsa på de regiondrivna vårdcentralerna och den offentliga vården. Ökade satsningar på Din vård, regionens digitala vårdlösning och fler mobila lösningar som den mobila röntgen som idag finns är viktiga. Att bo i vår valkrets ska inte innebära att tillgången till vård är sämre, utan vården ska finnas när du behöver den.

Alexander Frödeberg

Sverigedemokraterna

Den viktigaste frågan vi vill lyfta fram kommande mandatperiod i regionen är psykisk ohälsa.

Vi vill stärka första linjens psykiatri hos primärvården och utveckla den mobila psykiatrin. Vi vill ge förutsättningar till kompetenshöjning för personalen inom psykiatrin för att förstärka psykiatrin som helhet.

De långa väntetiderna inom psykiatrin idag anser vi är ohållbara, dessa måste kortas!

Den frågan jag vill lyfta fram i aktuell valkrets är psykisk ohälsa. Infrastruktur och kollektivtrafik är något jag också brinner för.

Jörgen Pettersson

Kristdemokraterna

En av Kristdemokraternas viktigaste valfrågor är att kapa köerna till vården. För att lyckas krävs det att fler sjuksköterskor arbetar på sjukhusens olika vårdavdelningar. Sjuksköterskor som helt lämnat yrket, eller gått över till annan arbetsgivare, måste erbjudas attraktiv arbetsmiljö och arbetstidsmodell så att de vill återvända. Arbetsuppgifterna för sjuksköterskor måste i högre grad anpassas till den högskoleutbildning och de kvalifikationer de har, och andra arbetsuppgifter som egentligen hör hemma hos andra yrkesgrupper behöver hamna rätt.

Utöka antalet bemannade vårdplatser.

Fast vårdkontakt i primärvården. Primärvården ska vara navet i hälso- och sjukvården och du som patient ska garanteras en fast vårdkontakt. Den fasta vårdkontakten kan vara en läkare, men även sjuksköterska, sjukgymnast eller kurator utifrån patientens behov. Om patienten hela tiden får träffa olika personer inom sjukvården bidrar det vare sig till trygghet, kostnadseffektivitet eller goda vårdresultat.

Utöka och förbättra öppettiderna och tillgängligheten till din vårdcentral.

Anders Eksmo

Miljöpartiet

Miljöfrågorna som klimat, biologisk mångfald, utsläpp av förorenande ämnen osv står alltid i fokus för miljöpartiet. De är övergripande och ska finnas med i alla delar av regionens verksamheter så att de kan drivas på ett hållbart sätt. Regionen är en stor organisation som måste sitt ansvar att minska utsläppen av klimatförstörande ämnen och produkter samt även påverka andra aktörer

att få ner dem. Vi lyfter särskilt fram att de indirekta utsläppen* måste minskas drastiskt, exempelvis de från sjukvårdsmaterial.

* utsläpp från material, produkter och konsumtion.

Jag vill ha ett landsbygdsperspektiv i alla frågor då det är en rättvisefråga att ge god service till alla regionens invånare. Staden brukar vara norm vilket ofta missgynnar dem som bor utanför städerna. Det gäller t ex kollektivtrafiken inklusive de regionala tågen, kulturen, tillgång till vård samt förebyggande och hälsofrämjande insatser. Personalpolitiken är också viktig för mig. Jag vill jobba för att personalen ska få bättre arbetsvillkor och arbetsmiljö; exempelvis genom konkurrenskraftiga löner och mer tid för reflektion och återhämtning.

Margareta Holm

(Margareta bor i Kinda, representant från Söderköping saknas)

Centerpartiet

Under Corona-pandemin har många vårdinsatser skjutits på framtiden. Den framtiden är nu här och kraft måste läggas på att alla som väntar på vård får den nu. Dessutom är det viktigt att Regionen arbetar med rekrytering av personal då det redan idag saknas medarbetare och framöver kommer många viktiga medarbetare uppnå pensionsålder.

Utvecklingen av Nära vården så att vi alla får bra förtröende för vården. Detta även genom att vård och funktioner flyttas från de stora sjukhusen till mindre kommuner i hela Östergötland.

Regionens uppgifter utanför vårdsektorn måste även kommas ihåg. Vi kommer att arbeta vidare med förbättringar av kollektivtrafik, kommunikationer/vägar som är viktigt för vår valkrets utveckling. Kollektivtrafik ska finnas i hela länet och inte bara i och mellan storstäderna.

Ulric Nilsson

Jag tycker att Söderköping är supermysigt. Det är så gemytligt och folk är så trevliga! Det är så härligt att promenera runt i stan.

Nelly ser fram emot att möta kunderna på kontoret i Söderköping.

2-3 dagar i veckan på respektive kontor.

Kontoret i Söderköping är bemannat för att ta emot privatmarknadskunder. Företagskunder får besök på plats av personal placerade i Norrköping, eller är välkomna att besöka kontoret i Söderköping.

Är det några förändringar på kontoret i Söderköping?

- Nej verksamheten rullar på och några förändringar är inte planerade. Swedbank tycker det är viktigt att finnas lokalt. Det som hänt innan sommaren är att två nya medarbetare har rekryterats, nämligen Petrus (privatmarknad/bolån) och Martin (kundtjänst). Kvar sedan tidigare är Anita (privatmarknad/bolån) och Christina (kundtjänst).

Vad har du fått för intryck av Söderköping?

- Jag tycker att Söderköping är supermysigt. Det är

så gemytligt och folk är så trevliga! Det är så härligt att promenera runt i stan. Jag har inte hunnit träffa så många kunder ännu efter att ha varit här i två veckor, men hoppas genom att vara i kundtjänsten få träffa fler.

Vad är då tidigare chefen Göran Bergorts nya roll?

- Göran har utsetts till chef för verksamheten inom skogs- och lantbruk för bland annat Östergötland. Görans utnämning är en ytterligare satsning av banken inom detta verksamhetsområde.

Roligt tycker vi att Swedbank har fått en ny, ung, kvinnlig chef.

Nelly är ny chef på Swedbank

Swedbank i Söderköping har från augusti fått en ny chef, Nelly Hoffrén. Nelly kommer närmast från kontoret i Norrköping som privatrådgivare. Blott 28 år, och efter åtta år i banken tar hon nu steget att bli chef för de två kontoren i Finspång och Söderköping. Nelly är från Finspång och har tidigare arbetat på banken där.

Kan du berätta lite om dig själv?

- Jag är en ganska okomplicerad människa. Jag tycker om mat och dryck och har det som intresse. Jag är också en riktig friluftsmänniska som trivs på promenad i skogen med min hund för att plocka bär och svamp. Annars tycker jag om att träna. Sedan ett år tillbaka håller jag på med thaiboxning, det är en nyvunnen kärlek.

Nelly bor i Norrköping, så att säga mellan de två kontoren. Hon kommer att fördela arbetstiden med att arbeta

Åke Serander
Text och Foto

Andreas Larsson, Andreas Öberg och Adam Larsson samlade på Djurbergs gård.

Djurbergs järnhandel har sålts till K-Bygg

Den stora nyheten släpptes i somras att Djurbergs får nya ägare från den första september. Jag åkte till Djurbergs för att träffa nuvarande ägare Andreas och Adam Larsson och regionchef Andreas Öberg från K-Bygg. Familjen Larsson har ägt Djurbergs sedan 2003, det anrika företaget som grundades 1871.

- K-Bygg ser det här som ett väldigt bra sätt att stärka koncernen och fortsätta att växa i Östergötland, säger Anders Öberg. Vi planerar att fortsätta driva Djurbergs som tidigare. Vi har många gemensamma kunder och leverantörer både i Norrköping och Söderköping.

Jag har placering i Norrköping, men sitter på regionkontoret. Vi har alla gjort samma resa. Alla kommer från att ha varit egna lokala bygg-järnhandlare. Vi vill ha frågor och beslut så nära och lokalt som möjligt.

2018 startade K-Bygg. Vi har tolv filialer här i regionen så fr. o. m. i september kommer vi göra en uppdelning i två regioner. Jag fungerar som platschefernas chef.

Våra ägare Kesko arbetar aktivt. Ägarna tror starkt på branschen. De senaste 1-2 åren, har det varit 10-12 förvärv. Djurbergs var det senaste tills nyligen då vi också köpte två XL- bygg i Örebro och Frövi, byggvaruhus som kommer ingå i vår region och K-Bygg från och med oktober.

Det blir färre företag som växer sig starkare och starkare. Vårt bolag tror mycket på att behålla det lokala, verka lokalt och känna marknaden. Keskos/K-bygg är liksom Djurbergs inriktade på proffs och privatmarknaden. Vi känner igen oss mycket i Djurbergs värdegrund. I princip kommer det rulla på som tidigare. Personalen kommer att finnas kvar. Det är en stor trygghet för kun-

der, det har vi fått höra. Det ska inte behöva märkas så mycket. För en kund ska det inte märkas alls.

Kommer utbudet att ändras?

- I branschen har man ofta likvärdiga leverantörer. De stora kommer att finnas kvar. Man kommer att kunna fortsätta samarbeta med de tidigare. Sedan kommer kanske några mindre rutiner att ändras.

Vi jobbar för att vitvaror, färg samt vapen och allt annat kommer vara kvar. Det har lite med avtal att göra. För de butiker vi tidigare tagit över har det fungerat bra.

Vi integrerade verksamheten i Åtvidaberg för några år sedan, och där sitter sönerna, en av dem tidigare ägarna kvar som platschef och den andra som platschef i Linköping. Det blir det samma med Andreas och Adam, Andreas som platschef och Adam som försäljningschef.

Hur många K-bygg finns det i Sverige?

- Det är strax över 40 K-Byggvaruhus i Sverige. Vi är väldigt starka i norr och i Östergötland.

Andreas och Adam, hur ser ni på det här förvärvet?

- Vi har haft dialog med våra kollegor under många år. Det har varit en konsolidering i branschen under senare år, som accelererat under de senaste två åren. Vi ser K-bygg som ett självklart val för oss att föra vidare konceptet och att fortsätta anamma det lokala. Sen känns det tryggt att ha en stark ägare, som är börsnoterad, säger Andreas.

Det låter som lugnande besked både för kunder och ägare?

- Utifrån kan det se ut som en väldigt stor händelse, men det är inte meningen. Inga större skillnader som kund annat än att det står något annat på fakturan och att personalen bär en annan tröja. Namnet Djurbergs kommer att leva kvar. Vi känner oss väldigt trygga med de nya ägarna, förklarar Andreas.

- Det är en spännande tid framöver. Vi tror att allting kommer att gå jättebra. Det kommer att flyta på och inte märkas att vi byter ägare. Ny skylt, annars blir allt detsamma. Så det känns bra. Många företag är ute och jagar förvärv, men vi såg det här som den bästa lösningen. K-bygg har varit väldigt tillmötesgående på punkter med sånt vi tycker är viktigt att det får leva vidare, säger Adam.

Många undrar vad K-bygg är?

- Ägaren företaget Kesko är jättestora och börsnoterat på Helsingforsbörsen. Det är samma ägare som till K-Rauta. K-bygg är relativt nytt i Sverige och K:et står för Kesko.

Jag tackar för pratstunden. Det känns som lugnande besked. Verksamheten planeras fortsätta som tidigare med samma personal och lokala inriktning. Vi går ut på gården vid byggmarknaden glada och nöjda. Andreas, Andreas och Adam skiner ikapp med sommarsolen.

Åke Serander
Text och Foto

www.serander.se

Alla har rätt att göra en bra bostadsaffär. Gör rätt val i höst. Välj Åke Serander som din mäklare.

Serander
Fastighetsförmedling

Storgatan 2 - 0121 219 20

VI HAR PLATS FÖR DIG

Hyr ett välutrustat kontor

Boka en plats i vår öppna yta

Ta klivet till digitala möten och event hos oss

Coöperate OFFICE

cooperateoffice.se · Söderköping

Månadens nystartare: Alo Kvalitetstjänst AB

I samarbete med NyföretagarCentrum

Anna-Lena gick Steget till eget.

Foto: Privat

En artikelserie om nystartade företag i Söderköping i samarbete med NyföretagarCentrum.

Mitt namn är Anna-Lena Östensson och mitt företag heter Alo Kvalitetstjänst AB. Vägen till eget företag var lång men jag är så otroligt glad att jag slutligen tog sats och hoppade ut i det okända.

Efter gymnasiet jobbade jag som undersköterska i hemsjukvården några år. Det var fantastiskt roligt och lärorikt och på många sätt en tid som satt sin prägel på resten av mitt arbetsliv. Att möta gamla och svårt sjuka människor på deras villkor i deras hemmiljö gör en ödmjuk och jag lärde mig att möta människor på ett sätt som jag haft otroligt nytta av för resten av livet. Efter några år inom sjukvården kände jag att jag ville vidare och läste till kemist vid Linköpings universitet. Som så ofta halkar man in på ett sommarjobb och blir sedan kvar och det var vad som hände mig. Jag fick sommarjobb på Arlafoods i Norrköping och blev kvar inom företaget. Nu har jag jobbat i livsmedelsindustrin i närmare 25 år. Mest med kvalitetsarbete och inom laboratorium men också som produktionsledare och Lean-manager och det har förutom mejeri också blivit kött- och charkindustri samt slakteri.

Redan för tio år sedan när min dåvarande tjänst på Arlafoods skulle bortrationaliseras sa en kollega till mig; "Du borde starta eget företag som konsult". Den gången var jag dock för feg och tyckte inte att jag hade tillräckligt stort nätverk. Dessutom var inte mina barn så stora då, men tanken slog rot och har växt sig starkare under årens lopp. Jag har bytt jobb några gånger, jobbat på mitt nätverk och sparat ihop tillräckligt med startkapital för att kunna klara mig ett tag utan lön. För cirka ett år sedan var det mycket omstruktureringar på den arbetsplats jag jobbade på och plötsligt en dag kände jag; nu är det dags att starta eget!

Sagt och gjort, jag började leta efter starta eget kurser på nätet och bara ett par dagar senare fick jag upp

Mitt namn är Anna-Lena Östensson och mitt företag heter Alo Kvalitetstjänst AB. Vägen till eget företag var lång men jag är så otroligt glad att jag slutligen tog sats och hoppade ut i det okända.

en annons från NyföretagarCentrum i Söderköping i mitt flöde på Facebook, jag anmälde mig och var med på första kurstillfället veckan efter. De fem träffarna på NyföretagarCentrum var väldigt bra. Även om jag inte har haft nytta av allt så var det mesta matnyttigt och intressant. För mig var nog det här med marknadsföring och hur man säljer sig själv det som satte igång mest tankar. Likaså var jag osäker på om jag skulle starta enskilt företag eller ett aktieföretag vid kursstart, men vartefter tiden gick utkristalliserades en plan och den 30:e november, samma dag som jag jobbade min sista dag på min arbetsplats registrerades Alo Kvalitetstjänst AB. Det är klart att det var lite pirrigt att sluta på en fast tjänst, men när jag ställde mig själv frågan; "vad är det värsta som kan hända?" och svaret blev "jag får inga uppdrag och får ta ett lönearbete igen", ja, då kändes det ju inte så farligt.

Mitt företag vänder sig till små och medelstora livsmedelsföretag som behöver hjälp med sitt kvalitetsarbete. Jag tänker att livsmedelsföretagare är proffs på sina produkter och att tillverka dem, men kan behöva stöttning kring att tolka lagstiftning och i kontakten med myndigheter. Det jag kan göra förutom det, är kontrollprogram för provtagning eller vid utveckling av nya produkter, stöd med märkning/märkningslagstiftning, internrevisioner, hjälp vid certifieringsarbete, leverantörsbedömningar, felsökning vid produktionsstörningar, HACCP-planer o.s.v. egentligen allt inom kvalitetssäkring av livsmedel. Mina år som Lean-manager och arbete med ständiga förbättringar har också gett mig en bra grund att stå på när det gäller att göra instruktioner och strukturera upp arbete och processer. Mitt företag har fått en flygande start då jag via mitt nätverk ganska omgående fick ett längre uppdrag på ett företag i Norrköping, där jag började strax efter jul, så än så länge har jag haft fullt upp! Jag är verkligen glad att jag vågade ta steget till eget.

Anna-Lena Östensson

Malin och Sara framför huset vid Hagatorget där verksamheten bedrivs.

Malin börjar nytt arbete i Söderköping

Från den första augusti har Leg. Kiropraktor Malin Stensland kommit att förstärka Naprapaterna Söderköping. Verksamheten ligger sedan några år tillbaka vid Hagatorget 1 ("Gamla Sparbankshuset").

Malin kommer från Stockholm, men upptäckte för ett par år sedan Söderköping som hon tycker är en fantastisk miljö att bo och arbeta i. Till en början kommer Malin att ha ena foten kvar i Stockholm, men med målsättning att så snart som möjligt jobba heltid på kliniken i Söderköping.

Hur skiljer sig arbetet för en kiropraktor jämfört med den behandling som din kollega Sara gör som naprapat på kliniken?

- Vår upplevelse är att vi har mer likheter än olikheter i vårt sätt att arbeta. Det viktigaste är att vi delar samma grundfilosofi. Vårt motto är att "vi vill möta våra patienter med omtänksamhet och med ett personligt bemötande och genom helhjärtat engagemang söka orsaken till besväret och därefter behandla och guida patienten till en hållbar hälsa."

Vi arbetar båda med att undersöka, diagnostisera, förebygga, behandla och rehabilitera nedsatt funktion/smärta i rörelseorganen. Metoderna vi använder oss av är bl.a. massage, muskelpressur, muskel- och bindvävstöd samt mobilisering och justeringar. I behandlingen lägger vi tonvikten lite olika inom dessa tekniker, beroende på vår egen erfarenhet och fallenhet.

När en ny kund kommer till oss börjar vi inledningsvis med ett samtal om anledningen till besöket. Efter en noggrann undersökning behandlar vi manuellt genom tekniker som beskrivits ovan samt lägger till rehab/träning och hemövningar.

Då vi båda jobbat i drygt 20 år som terapeuter, har vi byggt på vår egen verktygslåda med lite olika verktyg...

Malin arbetar t.ex. med en metod som förkortas DNS. Syftet med metoden är att "hitta" tillbaka till funktionella/optimala rörelser, som fanns innan kroppen började kompensera för att undvika värk/smärta. Mer om DNS och Malins behandlingssätt finns att läsa på hemsidan.

Sara har förkärlek till mobiliseringstekniker och tycker att nålbehandling är ett effektivt komplement.

Berätta något personligt om dig själv Malin

- Jag är mycket social och brinner för möten med människor. På fritiden är jag en friluftsmänniska och tycker om hästsport, segling, skidåkning och yoga. Jag har också utvecklat ett ryttaryogakoncept som jag undervisar i.

Vi hälsar Malin välkommen till Söderköping!

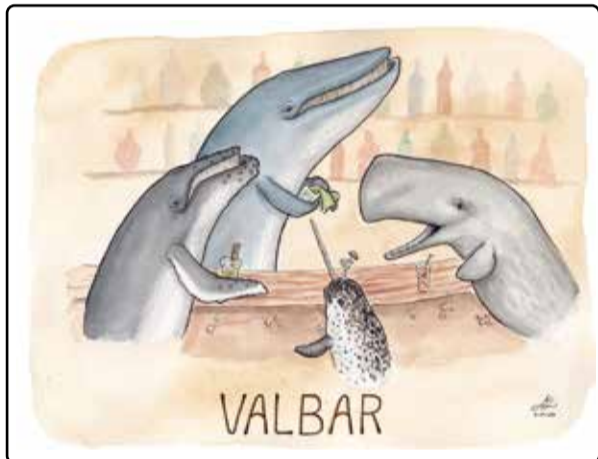
Åke Serander
Text och Foto

Lilla Fruntimret.

Gunilla Dahlgren

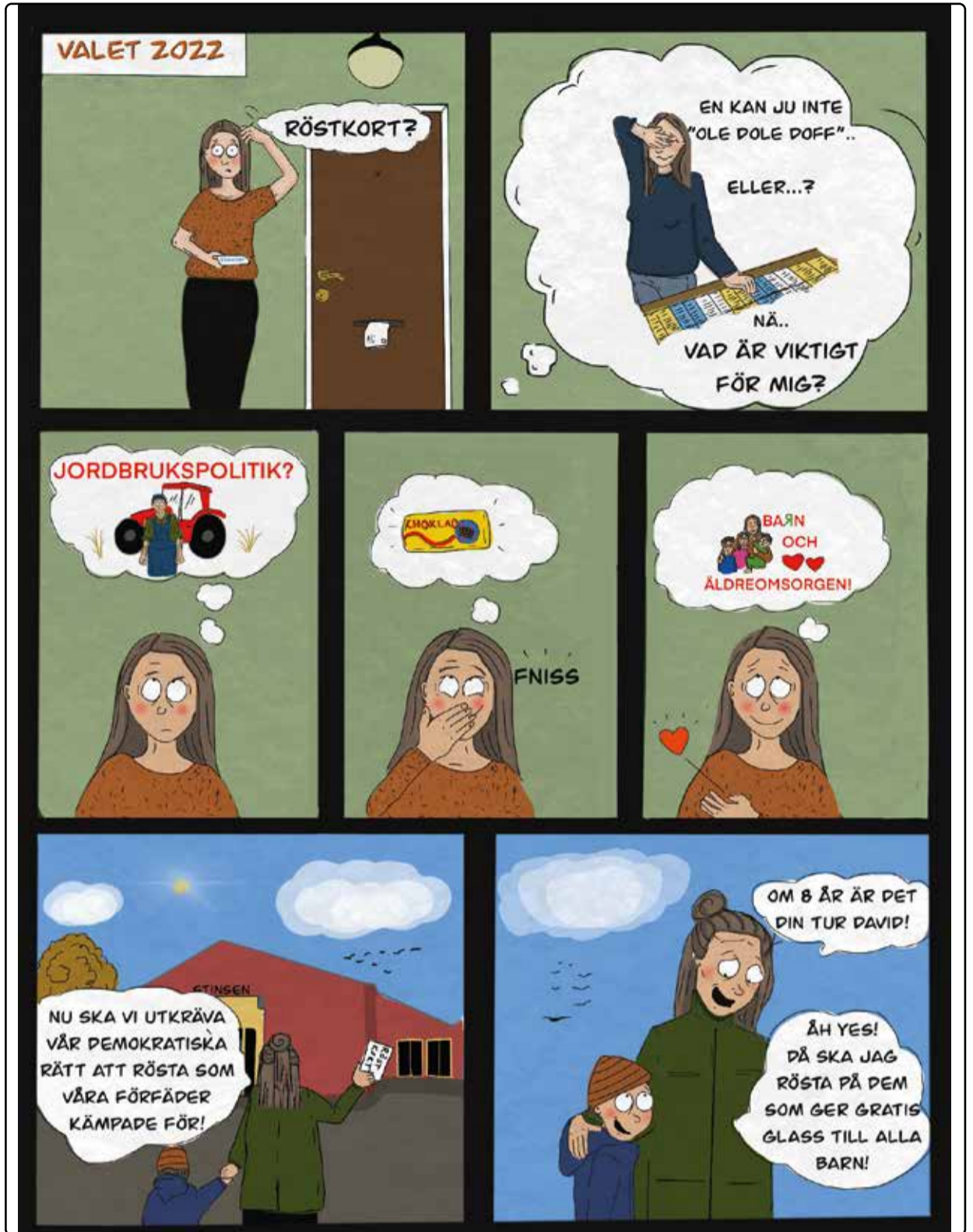
www.bokstavligtmalat.se.

Maria Hellqvist

En målning från Ola Art.

Ola Niklasson

Heidis lokala serie.

Heidi

Östgötadagarna 3 och 4 sept tårtkalas
Olika kaffetårter och smörgåstårter.
Öppet kl. 11.00 - 16.00

Motordag 17 sept kl. 10-16
Bilar, mc och mopeder även traktorer,
försäljning, tävlingar. mat och fika betala med
kontanter, kort eller swish

Välkomna till
Café Jägmästargården
Söderköping

www.cafejagmastargarden.se
0761-38 31 56 • Söderköping
Gilla oss på

Ditt företags
Kommunikationskonsult
med marknadsjuridisk kompetens

Jag hjälper er med:

- Logotyper
- Grafiska profiler
- Tryckt marknadsföring
- Sociala medier
- Copywriting/Journalistik
- Hemsidor
- Annonsproduktion
- Marknadsföringsrådgivning

Foto: Naseem Quraishi-Larsson

Tel. 0738-13 33 60 • www.hjarteresse.com
Rådhusorget 3, Söderköping

Nytt nummer ute
24 september
Tema:
Jord- och skogsbruk
Boka annons på
0121-421 35

Ladda hem vår
app kostnadsfritt
och ta del av lokala
nyheter varje dag!

Tack för att du läser
Söderköpings-Posten

50 kr per såld annons i
Söderköpings-Posten går
till Guldkants viktiga arbete
för äldre och ensamma
i Söderköping

Skördetid i Söderköping 24-25 september

Staden dekorerar i en mysig höstkänsla. Butiker, caféer och restauranger har olika hösterbjudanden och aktiviteter finns runt om i Söderköping, allt i höstens och skördetidens anda.

Ett samarbete mellan restauranger, lokala producenter och butiker

- Öppen scen Dansbanan Kanalhamnen
- Marknad Kanalhamnen
- Loppis på Hagatorget
- Torghandel på Rådhusorget
- Familjevandring- I Madicken filmernas fotspår

För fullständigt program besök isoderkoping.se

Shoppa, ät & njut hos oss!

Övriga medlemmar

								Bli medlem? läs mer på www.isoderkoping.se	

#skördetid #gästabud #söderköpings-
#shoppaätanjuta #isöderköping
#händerisöderköping #visitsöderköping
#vigördettillsammans

STADSKÄRNAN I
Söderköping

Annonsering i samarbete med
Söderköpings-Posten

Pssst, Du missar väl inte våra vallöften? Läs mer till höger på sida 11 Liberalernas vallöften